

**Uchwała Nr XVIII/ 95 /16
Rady Gminy
Miączyn
z dnia 7 czerwca 2016 roku**

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016 - 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016 - 2023” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miączyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Sylwester Domina

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY MIĄCZYN
NA LATA 2016-2023

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Miączyn.....	8
1.1. <i>Zgodność ze strategicznymi dokumentami</i>	8
1.1.1. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie RP	8
1.1.2. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie województwa lubelskiego	13
1.1.3. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie powiatu zamojskiego.....	25
1.1.4. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie gminy Miączyn 26	
1.2. <i>Przestrzeń i środowisko</i>	26
1.2.1. Położenie gminy Miączyn w powiecie, województwie i kraju	26
1.2.2. Charakterystyka sieci osadniczej.....	30
1.2.3. Opis zasobów naturalnych.....	32
1.2.4. Opis zasobów kulturowych	40
1.2.5. Identyfikacja podstawowych problemów	45
1.3. <i>Sfera społeczna</i>	45
1.3.1. Demografia	45
1.3.2. Rynek pracy.....	50
1.3.3. Uczestnictwo w kulturze	51
1.3.4. Identyfikacja podstawowych problemów	55
1.4. <i>Strefa gospodarcza</i>	56
1.4.1. Główni pracodawcy.....	60
1.4.2. Struktura podstawowych branż gospodarki.....	61
1.4.3. Ilość podmiotów gospodarczych	64
1.4.4. Rolnictwo	66
1.4.5. Identyfikacja podstawowych problemów	68
1.5. <i>Infrastruktura techniczna</i>	69
1.5.1. Infrastruktura komunikacyjna i transportowa.....	69
1.5.2. Infrastruktura ochrony środowiska.....	72
1.5.3. Infrastruktura energetyczna	74
1.5.4. Identyfikacja podstawowych problemów	75
1.6. <i>Infrastruktura społeczna</i>	75
1.6.1. Infrastruktura edukacyjna.....	75

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.6.2.	Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	80
1.6.3.	Infrastruktura kultury	82
1.6.4.	Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej	83
1.6.5.	Identyfikacja podstawowych problemów	85
1.7.	<i>Zarządzanie</i>	86
1.7.1.	Możliwości budżetowe gminy Miączyn.....	86
1.7.2.	Planowanie strategiczne	88
1.7.3.	Kapitał społeczny	88
1.7.4.	Identyfikacja podstawowych problemów	90
1.8.	<i>Analiza SWOT</i>	90
1.8.1.	Mocne strony – wnioski	92
1.8.2.	Słabe strony – wnioski	93
1.8.3.	Szanse – wnioski	94
1.8.4.	Zagrożenia – wnioski	94
2.	<i>Część strategiczna</i>	96
2.1.	<i>Misja gminy Miączyn</i>	96
2.2.	<i>Wizja gminy Miączyn</i>	96
2.3.	<i>Cele strategiczne</i>	97
2.4.	<i>Cele operacyjne</i>	98
2.5.	<i>Działania</i>	102
2.6.	<i>System wdrażania i monitorowania</i>	105
2.6.1.	Zasady monitorowania i wdrażania Strategii	105
2.6.2.	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Strategii.....	106
2.6.3.	Źródła finansowania	109
2.7.	<i>Opis konsultacji społecznych</i>	109
	Zestawienie tabel, wykresów, rysunków.....	110
	Załącznik nr 1 Projekty kluczowe	112

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Wstęp

Gmina Miączyn, położona jest w powiecie zamojskim, w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, we wschodniej części Polski. Obszar gminy charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Unikalne zasoby przyrodnicze w postaci licznych obszarów NATURA 2000, występującego na terenie gminy - Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego oraz dziedzictwo kulturowe obszaru (m.in. zabytek archeologiczny - gródek w miejscowości Zawalów, dwór w Kotlicach, zespół dworski w Niewirkowie, zespół pałacowo-parkowy w Świdnikach, zespoły dworsko-parkowe w Horyszowie i Koniuchach, dawne cerkwie grekokatolickie w Miączynie, Świdnikach, Horyszowie), stanowią podstawę do rozwoju funkcji turystycznych na jej terenie. Mocną stroną gminy jest dobrze rozwinięta sieć drogowa, umożliwiająca dojazd do wszystkich miejscowości gminnych i sąsiednich gmin wraz ze stanowiącą oś komunikacyjną drogą krajową Nr 74 Zamość-Hrubieszów. Ponadto doskonałe warunki dla produkcji rolniczej (bardzo dobre gleby o znacznej powierzchni), indywidualne rolnictwo z długimi tradycjami, nieskażone gleby, stanowią szansę do rozwoju na obszarze gminy ekologicznego rolnictwa, produkującego zdrową żywność.

Strategia rozwoju gminy to dokument strategiczny, który wyznacza główne kierunki rozwoju gminy oraz ułatwia jej zarządzaniem. Jej opracowanie niewątpliwie pomoże przy pozyskaniu środków finansowych na rozwój gminy m.in. z funduszy unijnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020.

Opracowanie Strategii ma za cel takie zdiagnozowanie stanu obecnego, aby możliwe było wyznaczenie najbardziej optymalnej drogi dla rozwoju gminy Miączyn. Położono nacisk równomiernie na szybki rozwój, jak i wyrównywanie różnic pomiędzy poszczególnymi terenami wchodzącymi w skład gminy.

Całość Strategii rozpoczyna diagnoza obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Miączyn (część 1). Diagnozę rozpoczyna analiza w zakresie planowania strategicznego istotnego dla obszaru. Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, określającymi główne kierunki polityki rozwoju, tj. Długookresową Strategią Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Strategią Rozwoju Kraju 2020 (średniookresową), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Jednocześnie wskazano zgodności celów niniejszej Strategii ze Strategią Rozwoju Powiatu Zamojskiego na lata 2007-2020, na terenie, którego położona jest gmina Miączyn oraz zbieżność z dokumentami strategicznymi gminy Miączyn (Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Miączyn w latach 2009-2015, Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miączyn, Studium uwarunkowań i kierunków

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

zagospodarowania przestrzennego Gminy Miączyn). Podrozdziały od 1.2 do 1.7 stanowią „pogłębioną diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Miączyn”, opisującą przestrzeń i środowisko (położenie gminy, charakterystykę sieci osadniczej, opis zasobów naturalnych i kulturowych), sferę społeczną (demografia, rynek pracy, uczestnictwo w kulturze), strefę gospodarczą (główni pracodawcy, struktura podstawowych branż, ilość podmiotów gospodarczych, rolnictwo), infrastrukturę techniczną (infrastruktura komunikacyjna, ochrony środowiska, energetyczna), infrastrukturę społeczną (infrastruktura edukacyjna, sportowo-rekreacyjna, kultury, ochrony zdrowia) oraz zarządzanie, uwzględniające możliwości budżetowe gminy, planowanie strategiczne i kapitał społeczny. Każda z części pogłębionej diagnozy kończy się identyfikacją podstawowych problemów gminy z poszczególnych zakresów. Podsumowaniem przeprowadzonej diagnozy jest analiza SWOT, prezentująca mocne i słabe strony obszaru oraz zewnętrzne szanse i zagrożenia, która stanowi podstawę do sformułowania misji gminy, celów strategicznych i operacyjnych.

Część 2 niniejszej Strategii stanowi właściwy plan strategiczny gminy Miączyn, zawierający misję i wizję gminy. **W świetle wizji w 2023 roku Gmina Miączyn jest: „W 2023 roku Gmina Miączyn wykorzystala swój potencjał wynikający z jakości stanu środowiska naturalnego, aktywności mieszkańców, położenia przy granicy z Ukrainą i korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa. W gminie znacznej poprawie uległa jakość życia, warunki do uprawiania turystyki, przyczyniając się do zatrzymania negatywnych tendencji demograficznych i rozwoju lokalnej gospodarki”. Misją Gminy Miączyn jest: „Uzyskanie stabilnego i trwałego wzrostu gospodarczego i społecznego Gminy Miączyn poprzez wykorzystanie i poprawę stanu środowiska naturalnego, zasobów kulturowych, społecznych, infrastruktury, wpływającego na rozwój rolnictwa, turystyki i jakościową poprawę warunków życia mieszkańców gminy”.**

Podrozdziały 2.3-2.5 to prezentacja celów strategicznych, celów operacyjnych i działań, będące konkretnym nakazem realizacji dla samorządu gminnego. W procesie planowania strategicznego, na podstawie przeprowadzonych analiz wyodrębniono następujące **cele strategiczne**:

C.S. 1. Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura wpisana w lokalne potrzeby.

W ramach celu strategicznego nr 1 władze samorządowe gminy Miączyn zaplanowały podjęcie działań zmierzających do rozwoju nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb infrastruktury wpisanej w lokalne potrzeby. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza na jej obszarze, znacznie ograniczy emisję zanieczyszczeń, jak również podniesie efektywność energetyczną gminy. Dla osiągnięcia założeń celu zakłada się wykorzystanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych znajdujących się na terenie gminy, w kierunku rozwoju obszaru pod względem turystycznym, przekładające się na zwiększenia atrakcyjności obszaru. Zgodnie z koncepcją celu zakłada się poprawę stanu gminnej infrastruktury

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

społecznej, zaplanowano do realizacji zbiór zadań, których zadaniem jest stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju kapitału społecznego oraz podniesienia standardu życia mieszkańców. Dla budowy nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb infrastruktury istotną kwestią staje się rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej (w tym drogowej). W ramach celu zaplanowano podjęcie działań zorientowanych na budowę, modernizację, remonty szeroko pojętej infrastruktury drogowej oraz modernizację, remonty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, których realizacja służyć będzie poprawie warunków życia społeczności, funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz zwiększenia atrakcyjności gospodarczej i turystycznej gminy.

C.S. 2. Lokalna gospodarka wykorzystująca istniejące zasoby.

Rozwój lokalnej gospodarki wykorzystującej, przy wykorzystaniu zasobów jakie występują na obszarze jest jednym głównych priorytetów, jakie stawiają sobie do wykonania władze samorządowe gminy Miączyn. Gmina Miączyn jest gminą typowo rolniczą, gdzie produkcja rolna jest głównym źródłem utrzymania większości mieszkańców, dlatego też zaplanowano realizację działań zorientowanych na rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego (m.in. inwestycje w gospodarstwa rolne, rozwój usług okołorolniczych, produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwój i wsparcie rolnictwa ekologicznego oraz produkcji oraz sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych). Dostrzega się również konieczność rozwoju turystyki i agroturystyki na obszarze gminy, w związku z czym zaplanowano realizację zadań ukierunkowanych na budowę i podnoszenie standardów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej. W celu osiągnięcia zamierzeń celu zakłada się udzielenie wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości na obszarze gminy. Obecność nowych przedsiębiorstw niewątpliwie stanowiłaby szansę dla rozwoju gminy, pozwoliłaby między innymi na tworzenie nowych miejsc pracy oraz spadek bezrobocia w gminie. Dla pobudzenia rozwoju lokalnej gospodarki zaplanowano podjęcie działań służących nawiązaniu międzynarodowej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstw.

C.S. 3. Aktywna, wykształcona i posiadająca istotne umiejętności społeczność lokalna.

Priorytetem dla władz samorządowych gminy Miączyn jest poprawa standardu życia jej mieszkańców. Dla budowy aktywnej, wykształconej społeczności lokalnej podjęto decyzję o realizacji działań skierowanych na podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy, rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji, zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego.

Ponadto, zakłada się osiągnięcie wzrostu konkurencyjności gminy Miączyn oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy, poprzez realizację zadań tj. pozyskanie nowych inwestorów i inwestycji na

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

obszar gminy, współpracę międzysektorową oraz uczestnictwo w organizacjach i współpracę z innymi JST.

W dokumencie wskazano na mechanizm wdrażania i monitorowania realizacji celów oraz oczekiwane wskaźniki osiągnięć Strategii, co spowoduje, że Strategia jako plan operacyjny zostanie w całości wykonana. Ponadto zaprezentowano główne źródła finansowania Strategii. Strategiczną część kończy raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych, których celem było zebranie wniosków i uwag dotyczących opracowywanej Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023.

Jako lokalna społeczność, Rada Gminy Miączyn, Wójt Gminy Miączyn, dostrzegając szanse, jakie stoją przed gminą Miączyn w latach 2016-2023 przyjmują niniejszą Strategię.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Miączyn

1.1. *Zgodność ze strategicznymi dokumentami*

Zgodnie z metodyką planowania strategicznego **Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023** powinna być zgodna z dokumentami wyższego rzędu, czyli z regionalnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi, określającymi główne kierunki polityki rozwoju. Takie podejście zapewni także zgodność przyjętych założeń strategicznych z celami na poziomie europejskim, wskazanymi m.in. w Strategii Europa 2020.

Dla potrzeb niniejszej analizy dokonano oceny zgodności celów z krajowymi dokumentami strategicznymi, w tym:

- Długookresową Strategią Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.
- Strategią Rozwoju Kraju 2020 (średniookresową).
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020.
- Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Jednocześnie analizie poddano zgodność celów dokumentami regionalnymi:

- Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.).
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Ponadto przeprowadzono analizę zgodności celów Strategii z dokumentem strategicznym powiatu zamojskiego, na terenie, którego położona jest gmina Miączyn oraz wskazano zbieżność z dokumentami strategicznymi gminy Miączyn.

1.1.1. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie RP

✓ *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Celem głównym Strategii jest poprawa jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju, którego osiągnięcie jest możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych:

- Konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji).
- Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji).
- Efektywności i sprawności państwa.

Kierunki interwencji podporządkowane są schematowi trzech obszarów strategicznych, które zostały podzielone na osiem części (zgodnych ze strategicznymi celami rozwojowymi).

Są to:

I. W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

1. Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna.
2. Polska Cyfrowa.
3. Kapitał ludzki.
4. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.

II. W obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:

5. Rozwój regionalny.
6. Transport.

III. W obszarze efektywności i sprawności państwa:

7. Kapitał społeczny.
8. Sprawne państwo.

Cele zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 zbieżne są z celami rozwojowymi wyznaczonymi w ramach trzech obszarów strategicznych:

- Konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji).
- Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji).
- Efektywności i sprawności państwa.

✓ **Strategia Rozwoju Kraju 2020**

Według Strategii Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo. W efekcie, Polska w 2020 roku ma lepiej wykorzystywać posiadane potencjały gospodarcze, społeczne i instytucjonalne w celu zapewniania szybkiego rozwoju kraju i poprawy warunków życia ludności.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Celem głównym strategii średniookresowej staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Określono cele i działania w ramach trzech głównych obszarów interwencji, jakim są:

- Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo.
- Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka.
- Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna.

Cele Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 wpisują się w realizację celów rozwojowych wyznaczonych w ramach trzech obszarów strategicznych zawartych w Strategii Rozwoju Kraju 2020:

- Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo.
- Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka.
- Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna.

✓ *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie*

Zgodnie z wizją rozwoju regionalnego Polski w roku 2020 polskie regiony stanowić będą lepsze miejsce do życia dzięki podniesieniu poziomu i jakości życia oraz przez stworzenie takich ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększają szanse realizacji aspiracji i możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony będą silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji i szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności, charakteryzować będą je cechy:

- Konkurencyjność i innowacyjność.
- Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna.
- Skuteczność, efektywność i partnerstwo w realizacji celów rozwojowych.
- Bezpieczeństwo ekologiczne, wysoki poziom i skuteczność ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych.

Przyjęto, że celem strategicznym polityki regionalnej jest: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Wyznaczono następujące cele polityki regionalnej do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”).
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”).

Cele zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 są spójne z następującymi celami polityki regionalnej do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”).
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

✓ *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*

KPZK 2030 jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju, który określa cel strategiczny polityki rozwoju przestrzennego: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Dla osiągnięcia powyższego celu, określono 6 następujących celów:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

Cel 5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 uwzględnia założenia i wymogi określone w KPZK 2030. Niniejsza Strategia spójna jest z następującymi celami polityki przestrzennego zagospodarowania kraju w horyzoncie roku 2030 poprzez nawiązanie do następujących założeń polityki przestrzennej:

- Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

✓ *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) to dokument, który opracowano na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Celem głównym PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wskazano na sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich:

P1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich.

P2: Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego zarządzania lasami.

P3: Wspieranie organizacji łańcucha żywnościowego, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, dobrostanu zwierząt oraz zarządzania ryzykiem w rolnictwie.

P4: Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

P5: Promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu.

P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Cele wyznaczone w Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 są zbieżne przede wszystkim z założeniami priorytetu P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, 6A) Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw, a także tworzenia miejsc pracy – działanie M06 - Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej (art. 19) oraz 6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich – działania: M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich (art. 20) i M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).

1.1.2. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie województwa lubelskiego

✓ *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)*

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego jest najważniejszym dokumentem programowym, który określa wizję rozwoju oraz cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego. W horyzoncie 2020 r. (z perspektywą do 2030 roku) strategiczne cele rozwoju regionu lubelskiego, których realizacji będą służyły działania samorządu województwa, są określone następująco:

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu.
2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.
3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.
4. Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

Poszczególne cele strategiczne będą realizowane dzięki osiągnięciu następujących celów operacyjnych:

- **Cel strategiczny 1: Wzmacnianie urbanizacji regionu**

1.1. Rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina jako głównego ośrodka Polski Wschodniej, koncentrującego gospodarcze, naukowe i kulturalne kontakty ze światem, zwłaszcza ze wschodnimi sąsiadami.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast (np. naukowych, akademickich, kulturalnych, turystycznych), które przyczyniają się do dynamizacji rozwoju tych miast i otaczających je obszarów.

1.3. Poprawa skomunikowania Lublina z obszarami metropolitalnymi Polski i zagranicy.

- **Cel strategiczny 2: Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich**

2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw przez m.in. promowanie i wspieranie scalania gruntów i powiększania obszaru gospodarstw, poprawę struktury gospodarstw i przyspieszenie przepływu ziemi do gospodarstw większych obszarowo i nastawionych na produkcję towarową.

2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego pozwalający na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego regionu.

2.3. Wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi (grupy producenckie, spółdzielnie itp.).

2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich w najbardziej efektywnych sektorach gospodarki (głównie usług, w tym usług dla rolnictwa).

2.5. Wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę transportową, komunalną i energetyczną w sposób skoordynowany z innymi przedsięwzięciami i spójny wewnętrznie.

- **Cel strategiczny 3: Selekttywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu**

3.1. Wspieranie najbardziej perspektywicznych kierunków badań i komercjalizacji ich wyników.

3.2. Wspieranie kierunków kształcenia na poziomie wyższym szczególnie istotnych dla przyszłego rynku pracy regionu oraz mających unikatowe znaczenie w skali ponadregionalnej.

3.3. Stworzenie systemu wsparcia naukowego, eksperckiego i wdrożeniowego na rzecz rozwoju wybranych sektorów gospodarki.

3.4. Rozwijanie systemu kształcenia dostosowanego do specyfiki regionu.

3.5. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw.

3.6. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

• Cel strategiczny 4: Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu

4.1. Poprawa wewnętrznego skomunikowania regionu dzięki powiązaniu jego najważniejszych miast sprawną siecią drogową, budowaną w pierwszej kolejności tam, gdzie jej niedoskonałość jest barierą rozwoju.

4.2. Wspieranie włączenia społecznego.

4.3. Wzmacnianie społecznej tożsamości regionalnej i rozwijanie więzi współpracy wewnątrzregionalnej m.in. przez odwoływanie się do tradycji wielokulturowości i włączaniu jej do regionalnych programów edukacyjnych i selektywnie wspieranych działań kulturotwórczych oraz stymulowanie podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, organizacyjnych, edukacyjnych.

4.4. Przełamywanie niekorzystnych efektów przygranicznego położenia regionu.

4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego.

W SRWL wyznaczono **7 Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI)**. Stanowią one przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych zidentyfikowanych na obszarze województwa lubelskiego. Priorytetowymi OSI dla Samorządu Województwa są:

- Lubelski Obszar Metropolitalny (LOM).
- Miasta subregionalne.
- Obszary przygraniczne.
- Obszary gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych.
- Obszary potencjalnej eksploatacji złóż kopalin.
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.
- Nowoczesna wieś.

Delimitacja i zaklasyfikowanie określonych jednostek do OSI, preferuje je w zakresie realizacji określonych dla danego OSI działań, nie wykluczając tym samym udziału sąsiednich jednostek (obszarów). Udział ten będzie możliwy w przypadku uzasadnionej współpracy dla rozwiązywania problemów, które występują na obszarach włączonych do OSI.

Gmina Miączyn została zaklasyfikowana do Obszaru Strategicznej Interwencji – Nowoczesna wieś, typ obszaru: obszar intensywnej produkcji rolniczej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Charakterystykę Obszaru Strategicznej Interwencji – Nowoczesna wieś przedstawiono poniżej:

Typ obszaru: Obszary intensywnej produkcji rolniczej, obszar rozwoju gospodarki hodowlanej, obszar rozwoju gospodarki rybackiej.

Kryteria delimitacji: delimitacja granic w PZP WL.

- **Obszary o najwyższej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (udział gleb najwyższych klas bonitacyjnych).**
- Obszary dużej koncentracji gospodarstw hodowlanych i wysokim udziale trwałych użytków zielonych w strukturze użytków rolnych.
- Obszary dużej koncentracji gospodarstw rybackich.

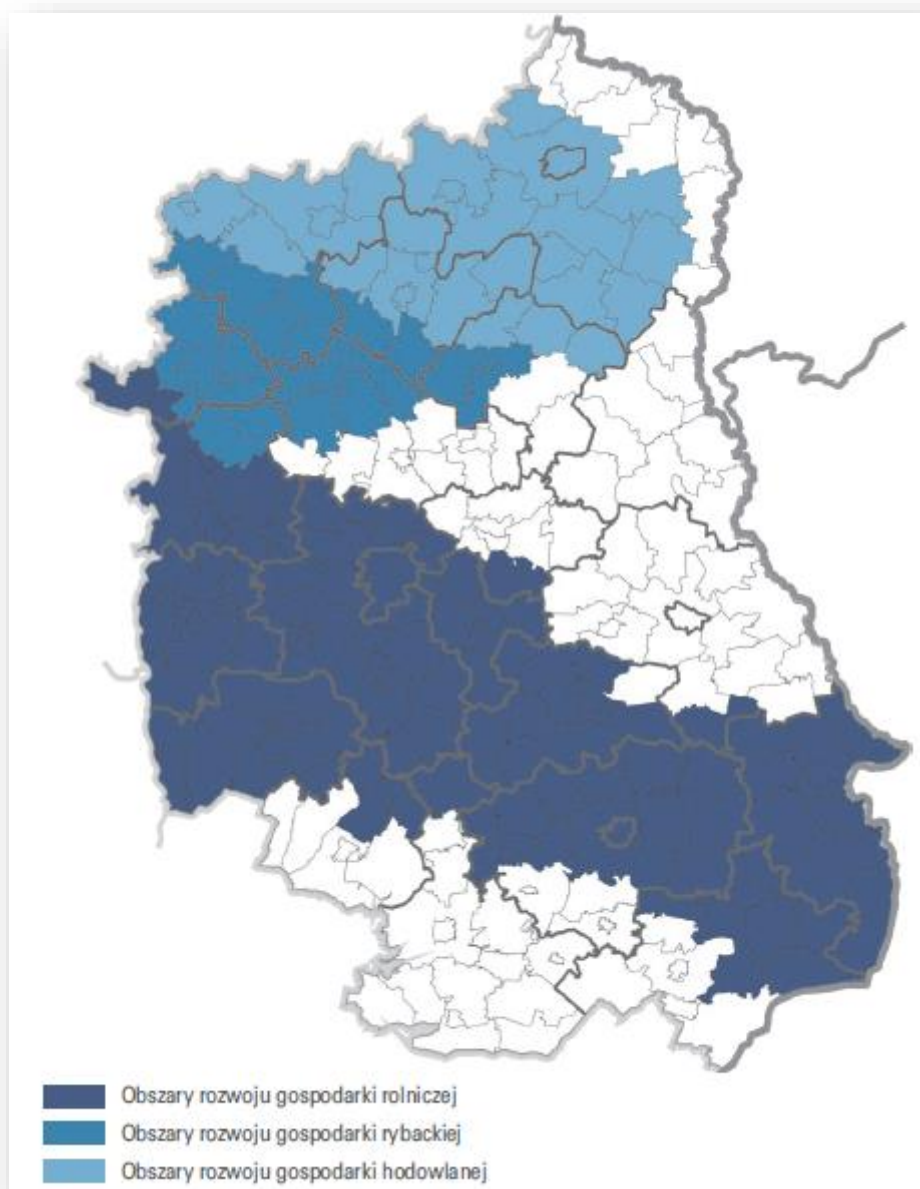
Cechy obszaru:

- **Obszary charakteryzują się wysoce zróżnicowanym stanem zainwestowania i zagospodarowania przestrzeni rolniczej, z enklawami zaawansowanych specjalizacji wysokotowarowej produkcji rolnej oraz drobnotowarowej i niedoinwestowanej gospodarki rolnej.**
- Obszar północny charakteryzuje się najwyższą w regionie towarowością gospodarstw rolnych, ukierunkowanych głównie na produkcję zbóż i ziemniaków oraz hodowlę trzody chlewnej, bydła mlecznego i rzeźnego oraz drobiu, a także koncentracją zakładów branży mięsnej, mleczarskiej oraz zbożowo-młynarskiej.
- **Obszar rozwoju intensywnej produkcji rolniczej charakteryzuje się koncentracją zwartych arealów gleb o najwyższej przydatności dla produkcji żywności i roślin przemysłowych oraz szczególnie przydatnych dla rozwoju rolnictwa towarowego, a także koncentracją zakładów branży zbożowo-młynarskiej, cukrowej, tytoniowej, piwowarskiej, gorzelniczej, piekarniczo-cukierniczej, owocowo-warzywnej, zielarskiej oraz mięsnej.**
- Obszar rybacki charakteryzują duże zasoby obiektów, rezerwy obszarów ogroblowanych (możliwych do wykorzystania w gospodarce rybackiej) oraz tradycje hodowli ryb.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Rysunek 1 Obszar Strategicznej Interwencji – Nowoczesna wieś

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Interwencja powinna obejmować działania mające na celu wsparcie inicjatyw na rzecz edukacji i podnoszenia kompetencji rolników, wsparcie tworzenia i rozwoju rynków hurtowych produktów rolnych, wsparcie rozwoju grup producenckich, wsparcie rozwoju zakładów przetwórstwa, zakładów branży mięsnej i mleczarskiej, wsparcie rozwoju infrastruktury gospodarki rybackiej, uzupełnienie sieci dróg i wyposażenia w infrastrukturę komunalną oraz zaplecza sanitarnego, rozbudowę i modernizację infrastruktury elektroenergetycznej i gazowej w celu umożliwienia poboru zwiększonej ilości energii ze źródeł rozproszonych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Cele strategiczne zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 spójne są poniżej zaprezentowanymi celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego:

- Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.
- Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.
- Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

✓ *Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020*

Dokument stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych. Realizacja programu operacyjnego przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w strategii „Europa 2020” w zakresie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez stymulowanie wzrostu gospodarczego i zwiększanie wydajności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Za cel główny RPO WL 2014-2020 przyjęto: *Podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej*. Cel główny będzie osiągany przez interwencję w ramach 13 Osi Priorytetowych, obejmujących 10 celów tematycznych pakietu legislacyjnego UE. Wyznaczono następujące osie priorytetowe:

• **Oś Priorytetowa 1 Badania i innowacje.**

Priorytet inwestycyjny 1a: Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.

Cel priorytetu: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej.

Priorytet inwestycyjny 1b: Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Cel priorytetu: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.

- **Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe lubelskie.**

Priorytet inwestycyjny 2c: Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia.

Cel priorytetu: Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej.

- **Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw.**

Priorytet inwestycyjny 3a: Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.

Cel priorytetu: Lepsze warunki do rozwoju MŚP.

Priorytet inwestycyjny 3b: Opracowanie i wdrożenie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.

Cel priorytetu: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP.

Priorytet inwestycyjny 3c: Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.

Cel priorytetu: Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP.

- **Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku.**

Priorytet inwestycyjny 4a: Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Cel priorytetu: Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych

- **Oś Priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna.**

Priorytet inwestycyjny 4b: Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach.

Cel priorytetu: Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Priorytet inwestycyjny 4c: Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.

Cel priorytetu: Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Priorytet inwestycyjny 4e: Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

Cel priorytetu: Poprawiona jakość powietrza.

- **Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów.**

Priorytet inwestycyjny 5b: Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.

Cel priorytetu: Zwiększone bezpieczeństwo powodziowe w regionie.

Priorytet inwestycyjny 6a: Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.

Cel priorytetu: Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne.

Priorytet inwestycyjny 6b: Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.

Cel priorytetu: Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM.

- **Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego.**

Priorytet inwestycyjny 6c: Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Cel priorytetu: Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Priorytet inwestycyjny 6d: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.

Cel priorytetu: Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie.

- **Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport.**

Priorytet inwestycyjny 7b: Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.

Cel priorytetu: Zwiększona dostępność drogowa w regionie.

Priorytet inwestycyjny 7d: Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.

Cel priorytetu: Zwiększona dostępność kolejowa w regionie.

- **Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy.**

Priorytet inwestycyjny 8i: Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.

Cele priorytetu:

1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskow kwalifikowanych).
2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa.

Priorytet inwestycyjny 8iii: Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Cel priorytetu: Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie.

Priorytet inwestycyjny 8iv: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Cel priorytetu: Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat.

- **Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian.**

Priorytet inwestycyjny 8v: Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

Cele priorytetu:

1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MŚP, które skorzystały z usług rozwojowych.
2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.

Priorytet inwestycyjny 8vi: Aktywne i zdrowe starzenie się.

Cel priorytetu: Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.

- **Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne.**

Priorytet inwestycyjny 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

Cel priorytetu: Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej.

Priorytet inwestycyjny 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Cele priorytetu:

1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie.
2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie.

Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Cel priorytetu: Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie.

- **Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje.**

Priorytet inwestycyjny 10i: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cele priorytetu:

1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.
2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Priorytet inwestycyjny 10iii: Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.

Cel priorytetu: Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy.

Priorytet inwestycyjny 10iv: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Cele priorytetu:

1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie.
2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

• Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna.

Priorytet inwestycyjny 9a: Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.

Cele priorytetu:

1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych.
2. Zwiększona dostępność usług społecznych.

Priorytet inwestycyjny 9b: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

Cel priorytetu: Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie

Priorytet inwestycyjny 10a: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Cele priorytetu:

1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej.
2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego.
3. Lepsze warunki edukacji ogólnej.

Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 jest zbieżna z powyższymi osiami priorytetowymi i wyznaczonymi w ich ramach priorytetami inwestycyjnymi i celami w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, w szczególności z:

- Osią Priorytetową 2 Cyfrowe lubelskie: Priorytet inwestycyjny 2c.
- Osią Priorytetową 4 Energia przyjazna środowisku: Priorytet inwestycyjny 4a.
- Osią Priorytetową 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna: Priorytet inwestycyjny 4b, Priorytet inwestycyjny 4c, Priorytet inwestycyjny 4e.
- Osią Priorytetową 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego: Priorytet inwestycyjny 6c.
- Osią Priorytetową 11 Włączenie społeczne: Priorytet inwestycyjny 9i, Priorytet inwestycyjny 9iv.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Osią Priorytetową 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje: Priorytet inwestycyjny 10i, Priorytet inwestycyjny 10iii, Priorytet inwestycyjny 10iv.
- Osią Priorytetową 13 Infrastruktura społeczna: Priorytet inwestycyjny 9a, Priorytet inwestycyjny 10a.

1.1.3. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie powiatu zamojskiego

✓ *Strategia Rozwoju Powiatu Zamojskiego na lata 2007-2020*

W dokumencie sformułowano misję rozwoju powiatu zamojskiego - „Misją Powiatu Zamojskiego jest zachowanie cennych walorów środowiska naturalnego i kulturowego, w którym będą stworzone warunki dla:

- Nowoczesnego i wydajnego rolnictwa zdolnego do konkurencyjności na wspólnym rynku UE.
- Rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, wymiany towarów i usług związanych głównie z przetwórstwem rolno-spożywczym.
- Wykorzystania zasobów związanych z tzw. „rentą położenia” tj. bezpośredniej bliskości ze wschodnią granicą celną Unii Europejskiej”.

W ramach Strategii do osiągnięcia wyznaczono trzy podstawowe cele strategiczne, które osiągnięte zostaną poprzez uruchomienie w ich zakresie następujących programów realizacyjnych:

Cel strategiczny 1. Rozwój i restrukturyzacja obszarów wiejskich.

- Rozwój i unowocześnienie infrastruktury technicznej.
- Wielokierunkowy rozwój działalności gospodarczej i alternatywnych dochodów dla mieszkańców wsi.
- Stymulowanie rozwoju turystyki.

Cel strategiczny 2. Rozwój przedsiębiorczości i pozyskiwanie inwestycji.

- Wspieranie rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
- Wprowadzenie systemu promocji i ułatwień dostępu do kapitału.
- Promocja powiatu.

Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury lokalnej.

- Ochrona środowiska naturalnego.
- Dostosowanie systemu i programu kształcenia do wymogów rynku pracy.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Rozwój infrastruktury społecznej.

Wyznaczone cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023 spójne są ze wszystkim celami strategicznymi powiatu zamojskiego, wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Powiatu Zamojskiego na lata 2007-2020.

1.1.4. Powiązanie projektów i zadań z działaniami realizowanymi na terenie gminy Miączyn

„Strategia Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023” została opracowana m.in. na podstawie generalnych założeń już istniejących dokumentów gminy Miączyn. Dlatego też, przyjęte w niniejszym opracowaniu cele i zadania do realizacji w latach 2016-2023 wpisują się w priorytety i cele określone w dokumentach gminnych, takich jak: Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Miączyn w latach 2009-2015, Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miączyn, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miączyn.

1.2. Przestrzeń i środowisko

1.2.1. Położenie gminy Miączyn w powiecie, województwie i kraju

Gmina Miączyn położona jest w powiecie zamojskim, w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, we wschodniej części Polski.

Powiat zamojski zajmuje powierzchnię 1872,3 km². W jego skład wchodzi 15 gmin, w tym: 3 miasta i gminy Krasnobród, Szczepieszyn i Zwierzyniec oraz gminy: Adamów, Grabowiec, Komarów, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Radeczna, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Sułów, Zamość. Powiat sąsiaduje z powiatem hrubieszowskim (od wschodu) tomaszowskim(od południa), biłgorajskim (od zachodu), krasnostawskim i chełmskim (od północy)¹.

¹ Strategia Rozwoju Powiatu Zamojskiego na lata 2007-2020

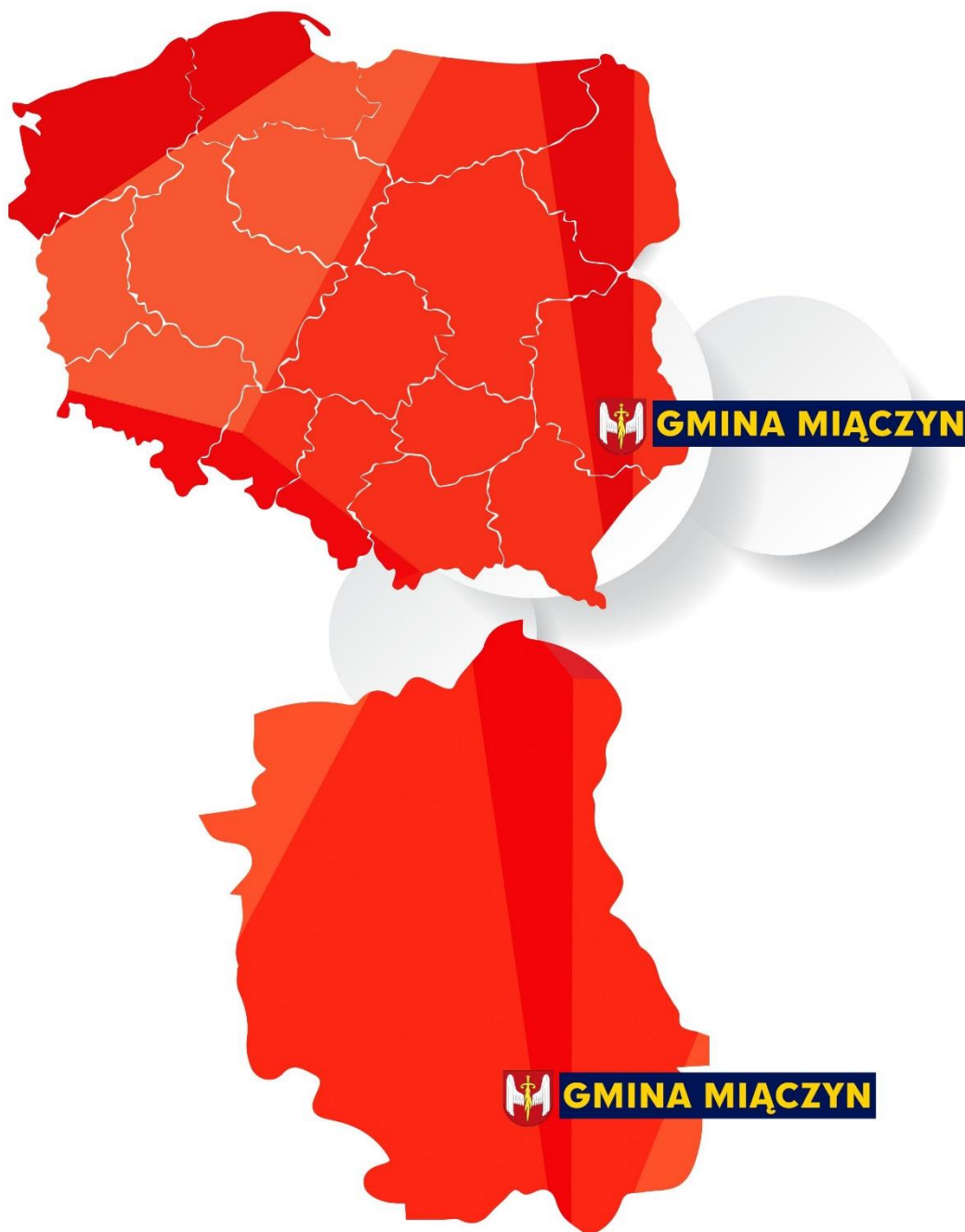

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN
NA LATA 2016-2023

Rysunek 2 Położenie gminy Miączyn na terenie Polski i województwa lubelskiego

GINA MIĄCZYN

Źródło: Opracowanie własne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Powierzchnia gminy wynosi 156 km². Gmina Miączyn sąsiaduje z 6 gminami:

- Grabowiec.
- Komarów-Osada.
- Sitno.
- Trzeszczany.
- Tyszowce.
- Werbkowice.

Gmina Miączyn odległa jest od miasta wojewódzkiego - Lublina o ok. 120 km oraz od miasta powiatowego - Zamościa o ok. 21 km².

Rysunek 3 Położenie gminy Miączyn w powiecie zamojskim

POWIAT ZAMOJSKI

Źródło: Opracowanie własne

² <http://odleglosci.info/wyznaczanie-trasy>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN
NA LATA 2016-2023

Rysunek 4 Obszar gminy Miączyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Miączyn

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.2.2. Charakterystyka sieci osadniczej

Gmina Miączyn zajmuje obszar 156 km², składa się z **21 sołectw** (Czartoria, Frankamionka, Gdeszyn, Gdeszyn-Kolonia, Horyszów, Horyszów-Kolonia, Koniuchy, Koniuchy-Kolonia, Kotlice, Kotlice-Kolonia, Miączyn, Miączyn-Kolonia, Miączyn-Stacja, Ministrówka, Niewirków, Niewirków-Kolonia, Poddąbrowa, Świdniki, Zawalów, Zawalów-Kolonia, Żuków), gdzie występują wszystkie typy zabudowy mieszkaniowej, z przewagą zabudowy zagrodowej. Cechą charakterystyczną gminy jest skupienie zabudowy wzdłuż traktów komunikacyjnych, co przyczyniło się do pasmowego układu jednostek osadniczych. Ośrodkiem centralnym jest Miączyn, który zachował charakter małej miejscowości, zarówno w układzie przestrzennym, jak i pełnionych funkcji.

Najliczniejszą pod względem mieszkańców jest miejscowość Miączyn.

Do najludniejszych miejscowości w gminie należą: Zawalów (577 mieszkańców), Niewirków (520 mieszkańców), Horyszów (512 mieszkańców), Świdniki (414 mieszkańców), Kotlice (405 mieszkańców), Miączyn-Kolonia (401 mieszkańców), Żuków (324 mieszkańców), Miączyn-Stacja (284 mieszkańców), Gdeszyn-Kolonia (271 mieszkańców), Zawalów-Kolonia (267 mieszkańców), Koniuchy-Kolonia (232 mieszkańców), Koniuchy (229 mieszkańców), Poddąbrowa (208 mieszkańców), Niewirków-Kolonia (188 mieszkańców), Gdeszyn (175 mieszkańców), Ministrówka (124 mieszkańców),

Do najmniejszych jednostek osadniczych należą: Kotlice-Kolonia (124 mieszkańców), Czartoria (79 mieszkańców), Frankamionka (75 mieszkańców). Najmniejszą jednostką osadniczą jest miejscowość Horyszów-Kolonia, zamieszkiwana przez 34 osoby.

Siedzibą Urzędu Gminy jest Miączyn, miejscowość o statusie wsi.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Rysunek 5 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Miączyn w 2014 roku (stali mieszkańcy)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Miączyn

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.2.3. Opis zasobów naturalnych

✓ *Warunki przyrodnicze*

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski gmina Miączyn położona jest na styku dwóch prowincji fizyczno-geograficznych, tj. Płyty Zachodniowołyńskiej i Wyżyny Wschodniomałopolskiej, w obrębie trzech mezeoregionów: Działów Grabowieckich - północna część gminy, Kotliny Hrubieszowskiej i w niewielkiej części od zachodu - Kotliny Zawojkiej. Geologicznie obszar położony jest pomiędzy platformą prekambryjską od północnego wschodu a Zapadliskiem Przedkarpackim od południowego zachodu. Przez teren gminy przebiega dział wodny II rzędu pomiędzy rzekami Bug i Wieprz. Główną rzeką jest Siniocha w swym początkowym biegu, jako dopływ Huczwy i zlewni rzeki Bug. Przez północną część obszaru gminy przebiega korytarz ekologiczny, wg sieci ECONET – Polska, obejmujący unikalne terytoria fauny i flory kserotermicznej. Dolina rzeki Siniochy stanowi łąkowo-torfowiskowy korytarz ekologiczny rangi regionalnej. Ze względu na jakość gleb gmina zaliczana jest do jednostki zamojsko-sandomierskiej, charakteryzującej się dużym potencjałem produkcji rolnej. Lasy położone w obrębie Działów Grabowieckich charakteryzują się występowaniem siedlisk rzadkich gatunków fauny i flory, a w południowej części gminy występowaniem lasów wodochronnych. W obszarze gminy występuje rezerwat faunistyczny.

Na obszarze gminy Miączyn występują m.in. następujące **gatunki roślin chronionych**:

- Na siedliskach torfowiskowych: rosiczka długolistna, rosiczka pośrednia, brzoza niska, goryczka błotna, kosatka kielichowa, ciemiężca zielona.
- Na siedliskach leśnych: parzydło leśne, wawrzynek wilczelyko, barwinek pospolity, naparstnica zwyczajna, lilia złotogłów, podkolan zielony
- Na siedliskach kserotermicznych: wiśnia karłowata, żmijowiec czerwony, storczyk kukawka.

Ponadto, w gminie Miączyn stwierdzono występowanie **rzadkich gatunków fauny**, są to m.in.:

- Susł perłkowaty.
- Jaskółka dymówka.
- Dzieźba gąsiorek.
- Dzięcioł duży pstry.
- Bażant złocisty.
- Myszolów.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Na terenie gminy znajdują się poniżej zaprezentowane **pomniki przyrody**:

- Dąb szypułkowy w Horyszowie Ruskim położony na terenie oddziału nr 245 Leśnictwa Świdniki (Orzeczenie Nr 1 Wojewody Zamojskiego z dnia 2 grudnia 1988r. - Dz. Urz. Woj. Zamojskiego z 1988r Nr 16 poz. 152).
- Buk pospolity w Świdnikach położony 50 m. na zachód od leśnictwa w Świdnikach (Orzeczenie Nr 1 Wojewody Zamojskiego z dnia 2 grudnia 1988r. - Dz. Urz. Woj. Zamojskiego z 1988r Nr 16 poz. 152).

Rysunek 6 Bogactwo fauny gminy Miączyn

Źródło: UG Miączyn

Rezerwat „Popówka”. W celu utrzymania gatunku susła perełkowego na stanowiskach jego występowania utworzono rezerwat „Popówka” (Zarządzenie Ministra OŚiZN z dnia 17 listopada 1988r). Rezerwat „Popówka” stwarza również odpowiednie warunki życia wielu innym rzadkim i chronionym gatunkom zwierząt. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie: pustułki, kani

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

czarnej, bociana białego, makolągwy, przepiórki. Stale przebywają kuropatwy, często derkacze. Stwierdzono tu również występowanie chronionego gatunku motyla - pazia królowej, a także gatunków ryjkowców charakterystycznych dla zbiorowisk suchych i ciepłych. Ważną rolę w rezerwacie odgrywają ptaki i ssaki polujące na susły. Są to: myszołów zwyczajny, błotniak stawowy, jastrząb, kruk, łasica łąska. Rezerwat „Popówka” uznany został za ostoję przyrody o znaczeniu europejskim i stanowi węzeł ekologiczny rangi europejskiej w systemie CORINE.

Skierbieszowski Park Krajobrazowy. Północno-zachodnia część gminy Miączyn należy do terenów Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego. Park utworzony został Rozporządzeniem Nr 9 Wojewody Zamojskiego z dnia 23 stycznia 1995r. (Dz. Urz. Woj. Zamojskiego nr 4 poz.25). Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska. Obejmuje obszar o powierzchni 35.488 ha i położony jest w województwie lubelskim w powiecie zamojskim na terenie gmin: Grabowiec, Miączyn, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość oraz w powiecie krasnostawskim na terenie gmin: Izbica, Kraśniczyn, Krasnostaw. Otulina Parku zajmuje powierzchnię 12.479 ha.

Na terenie Parku występuje szereg roślin chronionych: aster gawędka, barwinek pospolity, bluszcz pospolity, ciemiężca zielona, kalina koralowa, kosaciec bezlistny, len złocisty, lilia złotogłów, miłek wiosenny, naparstnica zwyczajna, obuwik pospolity, paprotka zwyczajna, storczyk plamisty, turzyca delikatna, wawrzynek wilczczyko, róża francuska, widłak wroniec, wiśnia karłowata. Do gatunków unikalnych należy gółka długoostroowa oraz żywiec gruczołowaty. Do gatunków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin należą: kosaciec bezlistny, róża francuska i wiśnia karłowata.

Obszar Parku jest zasobny pod względem faunistycznym. Licznie występują tu gatunki zwierząt łownych oraz gatunki chronione. Z grupy zwierząt chronionych występują tu: bąk, błotniak stawowy, bocian biały, borsuk, brzeczka, czajka, dzięcioł białoszyi, dzięcioł czarny, gil, jaskółka brzegówka, jaskółka dymówka, jaskółka oknówka, jastrząb gołębiarz, jemiołuszka, kos, kruk, kukułka, przepiórka, jeź europejski, jaszczurka zwinka, kuna domowa, kuna leśna, zaskroniec, żmija zygzakowata.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Rysunek 7 Bogactwo flory gminy Miączyn

Źródło: UG Miączyn

Obszary Natura 2000. Na obszarze gminy zlokalizowane są obiekty zakwalifikowane do wspólnego systemu obszarów objętych ochroną przyrody – Natura 2000. Celem utworzenia tej sieci było zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Na obszarze gminy Miączyn znajdują się następujące obszary Natura 2000:

- **Obszar Natura 2000 PLH 060016 POPÓWKA**, o powierzchni 55,7 ha, w całości położony w obszarze gminy Miączyn. Obszar położony jest na pograniczu Kotliny Hrubieszowskiej i Działów Grabowieckich. Przedmiotem ochrony w obszarze jest: 2608 Suseł perełkowany (*Spermophilus suslicus*). Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa).

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- **Obszar Natura 2000 Kazimierówka PLH060088** o powierzchni 165,5 ha, w całości położony w obszarze gminy Miączyn. Ostoja położona jest w obrębie Kotliny Hrubieszowskiej (Wyżyna Wołyńska). Obejmuje kompleks leśny, zdominowany przez grąd opochodnyctalny odmiany wołyńskiej *Tilio carpinetum* z dębem i grabem o dość naturalnym charakterze. Obszar obejmuje płat grądu subkontynentalnego z licznym występowaniem *Cypripedium calceolus* (ponad 1400 os.) i licznymi gatunkami rzadkimi i chronionymi. Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa).
- **Obszar Natura 2000 Dolina Wolicy PLH060058** o powierzchni 938,3 ha, położony w obszarze gminy Grabowiec, Skierbieszów i Miączyn. Obszar obejmuje fragment doliny Wolicy (dopływ Wieprza). Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa).
- **Obszar Natura 2000 Dolina Górnej Siniochy PLH060086** o powierzchni 597 ha, położony na terenie gmin Miączyn i Sitno. Ostoja położona jest w Kotlinie Hrubieszowskiej. Ostoja obejmuje rozległy górny odcinek doliny rzeki Siniochy, dopływu Huczwy, od Cześnik (na zachodzie) do wsi Kotlice (na wschodzie) i Miączyn (na północy). Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa).

Bezpośrednio do granicy gminy Miączyn przylegają następujące obszary Natura 2000:

- **Obszar Natura 2000 Rogów PLH060062** o powierzchni 12 ha, położony w obszarze gminy Grabowiec przy północno-wschodniej granicy gminy Miączyn. Obszar obejmuje fragment zbocza wzniesienia nad małym ciekim wodnym - dopływem Wolicy. W jego skład wchodzi w całości rezerwat przyrody "Rogów" oraz przyległe do niego zbocze. Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
- **Obszar Natura 2000 PLB0600 11 Ostoja Tyszowiecka** o powierzchni 11 029,41 ha, położony na terenie gmin Mircze, Werbkowice, Tyszowce, Komarów-Osada, przy południowej granicy gminy Miączyn. Jest to rozległy obszar obejmujący całą dolinę rzeki Sieniochy i środkowy odcinek doliny Huczwy. Teren charakteryzuje się mozaiką siedlisk. Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia).
- **Obszar Natura 2000 Dolina Sieniochy PLH060025** na terenie gmin Komarów Osada i Tyszowce o powierzchni 2693,1 ha, znajduje się przy południowej granicy gminy Miączyn. Obszar obejmuje dolinę rzeki Sieniochy od wsi Komarów (na zachodzie) do Czermno (na wschodzie). Znajdują się tu rozległe torfowiska przejściowe i nakredowe, w części użytkowane ekstensywnie (jako łąki kośne, eksploatacja torfu), w części nieużytkowane. Obszar obejmuje m.in. kompleks torfowiska k. Śniatycz. Jeden z największych w Polsce (o powierzchni ok. 600

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

ha) kompleksów bardzo bogatych florystycznie łąk trzęślicowych. Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)³.

✓ **Klimat**

Gmina Miączyn położona jest w Lubelsko-Chełmskiej dziedzinie klimatycznej. Obejmuje on Wyżynę Zachodniowołyńską, Wyżynę Lubelską. Cechuje się znacznymi wpływami kontynentalizmu. Klimat zaliczany jest do przejściowych i jest kształtowany poprzez zmienny w swym zasięgu napływ mas powietrza oceanicznego z zachodu i kontynentalnego ze wschodu. Przejściowość klimatu jest wyrażona m.in. dużą różnorodnością i zmiennością obserwowanych stanów pogody z dnia na dzień, wynikającą z cyrkulacji atmosferycznej.

W obszarze gminy Miączyn klimat wyraźnie różnicuje się na dwie strefy:

- Wierzchowinową obejmującą północną część gminy z klimatem charakterystycznym dla obszarów wyniesionych Wyżyny Lubelskiej, modyfikowanym w niewielkim zakresie przez doliny małych cieków wodnych oraz kompleksy leśne, otwartych przestrzeni wierzchowinowych /ze średnimi opadami rocznymi rzędu 550mm, średnią temperaturą roczną 7,3°C, średnią temperaturą stycznia -4,2°C, średnią temperaturą lipca 17,8°C, znacznymi dobowymi wahaniami temperatur i stosunkowo silnymi wiatrami.
- Doliny Siniochy z topoklimatem charakterystycznym dla den dolin, ze stagnującymi masami zimnego powietrza w dnie doliny i mgłami inwersyjnymi związanymi ze spadkiem temperatury w dolinie, słabszymi wiatrami, mniejszymi dobowymi różnicami temperatur⁴.

Na terenie gminy Miączyn średnie roczne sumy usłonecznienia w godzinach wynoszą od 1600 do 1650 h/rok, a średnie roczne promieniowanie całkowite powyżej 3 800 MJ/m². Oznacza to, że gmina dysponuje znacznymi potencjałami, jeśli chodzi o rozwój energii pochodzącej z promieniowania słonecznego⁵.

✓ **Gleby**

W gminie Miączyn w obszarach wierzchowinowych dominują gleby brunatne wytworzone na lessach, gleby płowe - wschodnia część rejonu Działów Grabowieckich, czarnoziemy oraz rędziny wytworzone

³ Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Miączyn w latach 2009-2015; Ekofizjografia Gminy Miączyn. Opracowanie podstawowe (B. Strzemecka-Gromek, T. Rajski) dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2003; Aneks do Ekofizjografia Gminy Miączyn. Opracowanie podstawowe (B. Strzemecka-Gromek, T. Rajski) dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2012

⁴ Ekofizjografia Gminy Miączyn. Opracowanie podstawowe (B. Strzemecka-Gromek, T. Rajski) dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2003

⁵ Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego, 2006

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

na wychodniach utworów kredowych (opoki margliste, margle). Inne typy gleb (mady, mułowo-bagienne, torfowo-murszowe, bielicowe, czarnoziemy) występują sporadycznie w postaci niewielkich płątów i są związane z dolinami rzek lub obniżeniami denudacyjnymi zasypnymi utworami czwartorzędowymi. Tworzą one mozaikę większych lub mniejszych płątów.

✓ *Wody podziemne i powierzchniowe*

Obszar gminy położony jest w jednostce hydrogeologicznej Regionu Lubelsko-Radomskiego, w podregionie lubelskim, gdzie główny poziom wodonośny związany jest z utworami kredowymi i czwartorzędowymi.

W obszarze gminy występują dwa poziomy wodonośne: kredowy i czwartorzędowy. Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę ma kredowy poziom wodonośny Niecki Lubelskiej.

Sieć hydrologiczna w obszarze gminy Miączyn jest słabo rozwinięta. Niemal cała powierzchnia gminy położona jest w zlewni rzeki Siniochy - lewobrzeżny dopływ Huczwy. Północna część gminy należy do zlewni Wolicy - prawobrzeżnego dopływu Wieprza, a niewielki fragment gminy na zachód od Miączyna położony jest w zlewni rzeki Czarny Potok, dopływu Wieprza.

Za początek Wolicy przyjmuje się źródło w Tuczępach. Na całej długości rzeka Wolica została uregulowana. Charakterystyczną cechą dorzecza jest silne rozcięcie erozyjne terenu, z czym wiąże się bogactwo źródeł. Źródła są mało wydajne, dostarczające średnio kilkanaście litrów na sekundę; występują w Żukowie (2), w Świdnikach, Czartori i Zawalowie.

Siniocha mająca swoje źródło w okolicach Cześnik gm. Sitno, płynie z zachodu na wschód i ma kierunek równoleżnikowy. Na całej swojej długości została zmeliorowana i uregulowana. Spełnia hydrologiczne i hydrogeologiczne warunki retencji. Bezimienne ciekły wypływające z Działów Grabowieckich o południkowym przebiegu stanowią dopływ Kalinówki w zlewni Wolicy. Rzadka sieć stałych cieków to wynik specyfiki budowy hydrogeologicznej, w tym przepuszczalności skał podłoża, rzeźby i użytkowania terenu; istniejące dopływy Wolicy wskazują ponadto na zjawisko skracania biegu, większość stanowią doliny suche i epizodycznie prowadzące wody opadowe. W obszarze gminy nie ma naturalnych jezior, jedynie sztuczny zbiornik wodny w Horyszowie Ruskim.

Wody powierzchniowe z terenu gminy odznaczają się niską zasobnością, ich podstawową wartością jest funkcja ekologiczna. Ciekły powierzchniowe i podmokłości stanowią cenne siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt⁶.

⁶ Ekofizjografia Gminy Miączyn. Opracowanie podstawowe (B. Strzemecka-Gromek, T. Rajski) dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2003

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

✓ *Surowce mineralne*

Przeprowadzone na terenie gminy Miączyn wstępne badania (prace geologiczno-poszukiwawcze i rozpoznawcze) potwierdzają, że gmina ma ograniczone możliwości pozyskania miejscowych surowców dla potrzeb lokalnego budownictwa i drogownictwa.

- **Surowce węglanowe** rozpoznane w obszarze Miączyn-Horyszów Ruski o dość zmiennym wykształceniu litologicznym reprezentowane są przez osady górnego mastrychtu. Występują bezpośrednio na powierzchni lub pod niewielkim nakładem. W zachodniej części obszaru złożowego występują margle zwięzłe, szare i szaropopielate z wkładkami opok pod nakładem grubości 0,40-0,60 m. we wschodniej części obszaru zalegają margle i wapienie kredopodobne jasnopopielate, kruche z wkładkami margli zwięzłych, twardych. Wykonane analizy chemiczne pełne wykazują przydatność tego surowca dla przemysłu cementowego. Jednak z uwagi na fakt, że obszar ten pokrywają pola uprawne o glebach wysokich klas bonitacyjnych, chronionych przed zmianą sposobu użytkowania, nie można rozpoznanego złoża traktować jako perspektywicznej bazy surowcowej dla przemysłu cementowego.
- **Utwory piaszczyste** występujące w obrębie tarasów akumulacyjnych cechuje niska jakość. Posiadają one na ogół małą miąższość i duże zapylenie.
- **Lessy** na terenie gminy nie są wykorzystywane jako surowiec ilasty dla potrzeb ceramiki budowlanej. Istniejące dawniej cegielnie w Gdeszynie, Niewirkowie i Kotlicach uległy likwidacji. Utwory lessowe będące podłożem gleb wysokiej klasy bonitacyjnej nie można uważać za bazę surowcową dla potrzeb ceramiki budowlanej.
- **Węgiel kamienny** pokład występuje w północno-wschodniej części gminy. Jest to fragment rejonu węglowego Hrubieszów-Korczmin złoża Lubelskiego Zgłębia Węglowego. Miąższość pokładów wynosi od 2 do 4 m na głębokości od 350 do 550 m. Rejon występowania węgla ma kolizyjne położenie z glebami chronionymi i Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych (możliwość zaburzenia równowagi hydrogeologicznej zbiornika). Nie należy uwzględniać w planach eksploatacji surowców mineralnych w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat.

W obszarze gminy Miączyn istnieją dwa punkty eksploatacyjne:

- Przy drodze Świdniki - Żuków, w którym wydobywany jest less.
- Na nieużytkach w dolinie Siniochy, na północ od miejscowości Lesiczyzna wydobywany jest piasek.

Wydobycie prowadzone jest na nieudokumentowanych złożach⁷.

⁷ Ekofizjografia Gminy Miączyn. Opracowanie podstawowe (B. Strzemecka-Gromek, T. Rajski) dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2003

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.2.4. Opis zasobów kulturowych

Dziedzictwo kulturowe obszaru pełni jedną z najważniejszych ról w określeniu tożsamości regionalnej mieszkańców. Gmina Miączyn należy do zasobnych w wartości kulturowe, zabytkowe. Zestawienie najważniejszych zabytków znajdujących się na terenie prezentują tabele:

Tabela 1 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego – według stanu na 14 stycznia 2016 roku

Lp.	Miejscowość	Zakres wpisu	Nr rejestru zabytków
1.	Miączyn	d. cerkiew parafialna grecko-kat., ob. kościół filialny rzymsko-kat. p.w. św. Michała Archanioła wraz z wyposażeniem wnętrza w zabytki ruchome, kamienny nagrobek i drzewostan w gran. cmentarza pocerkiewnego	A/546
2.	Niewirków	pałacyk, gorzelnia, kapliczka i park o pow. wskazanej w dec.	A/1478
3.	Świdniki	kościół parafialny rzymsko-kat. p.w. Królowej Korony Polskiej (d. cerkiew unicka), cmentarz kościelny z drzewostanem i nagrobkiem Batowskich, w gran. ogrodzenia	A/1513
4.	Świdniki	park krajobrazowy, z układem kompozycyjnym (o pow. wskazanej w dec.), wraz z alejami	A/1295
5.	Zawalów	kościół parafialny rzymsko-kat. p.w. Matki Boskiej Różańcowej wraz z wyposażeniem wnętrza (obecnie kościół filialny – przeniesiony do miejscowości Janki, gm. Hrubieszów pow. hrubieszowski), otoczenie d. kościoła i dzwonnica (nie istnieje)	A/1612

Źródło: <http://www.wkz.lublin.pl>

Sieć osadnictwa na terenie gminy Miączyn jest skupiona i stosunkowo dobrze spenetrowana w formie badań AZP (obszary: 87-90, 87-91, 87-92, 88-90, 88-91, 88-92, 89-90, 89-91). W trakcie tych badań nie natrafiono na znaleziska, których wartość miałaby ponadlokalne znaczenie. Zabytkowy materiał jest charakterystyczny dla poszczególnych kultur i nie wykracza poza typowe dla nich elementy - broń, narzędzia rolnicze czy naczynia. Wyróżnikiem w tej dziedzinie jest dobrze zachowany w Zawalowie gródek stożkowaty, będący pozostałością po osiedlu, o obronnym charakterze, istniejącym od XIV do przynajmniej końca XVI wieku. Z uwagi na swą wartość gródek został wpisany do rejestru zabytków archeologicznych.

Tabela 2 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego - według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Miejscowość	Zakres wpisu	Nr rejestru zabytków
1.	Podkotlice (w decyzji: Zawalów)	grodzisko z wałami, tzw. „Jabłońszczyzna”	C/87

Źródło: <http://www.wkz.lublin.pl>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Tabela 3 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt
1.	Czartoria	kaplica pw. św. Antoniego
2.	Gdeszyn	cmentarz parafialny grekokatolicki ob. rzymsko-katolicki
3.	Gdeszyn	cmentarz prawosławny
4.	Gdeszyn	kapliczka z rzeźbą św. Jana Nepomucena
5.	Gdeszyn	cmentarz z I wojny światowej
6.	Gdeszyn	pomnik ku czci poległych w latach 1939-1945
7.	Horyszów	cerkiew ob. kościół pw. Przem. Pańskiego
8.	Horyszów	cmentarz parafialny prawosławny ob. rzymsko-katolicki
9.	Horyszów	kapliczka przydrożna
10.	Koniuchy	cmentarz prawosławny
11.	Kotlice	kapliczka przydrożna I
12.	Kotlice	kapliczka przydrożna II
13.	Kotlice	kapliczka przydrożna III
14.	Kotlice	kapliczka przydrożna IV
15.	Kotlice	krzyż przydrożny
16.	Miączyn	cerkiew, ob. kościół paraf pw. Michała Archanioła
17.	Miączyn	cmentarz przykościelny z drzewostanem
18.	Miączyn	plebania w zespole kościoła parafialnego
19.	Miączyn	cmentarz parafialny prawosławny ob. rzymsko-katolicki
20.	Niewirków	cerkiew, ob. kościół fil. Narodzenia NMP
21.	Niewirków	pałac w zespole pałacowo-parkowym
22.	Niewirków	park w zespole pałacowo-parkowym
23.	Niewirków	kapliczka w zespole pałacowo-parkowym
24.	Niewirków	gorzelnia w zespole pałacowo-parkowym
25.	Niewirków	kapliczka przydrożna I
26.	Niewirków	kapliczka przydrożna II
27.	Niewirków	magazyn spirytusu w zespole pałacowo-parkowym
28.	Niewirków	komin gorzelni w zespole pałacowo-parkowym
29.	Świdniki	cerkiew, ob. rzymsko-katolicki pw. MB Królowej Polski
30.	Świdniki	cmentarz przykościelny z drzewostanem
31.	Świdniki	nagrobek Batowskich na cmentarzu kościelnym
32.	Świdniki	park podworski
33.	Świdniki	cmentarz prawosławny ob. rzymskokatolicki
34.	Świdniki	spichlerz w zespole folwarcznym
35.	Zawalów	cmentarz prawosławny ob. rzymskokatolicki
36.	Zawalów	gródek stożkowaty
37.	Żuków	kapliczka przydrożna
38.	Żuków	pomnik ku czci poległych w latach 1936-37 w walce z sanacją

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

39.	Miączyn	stanowiska archeologiczne
-----	---------	---------------------------

Źródło: UG Miączyn

Opis najcenniejszych zabytków kultury znajdujących się na terenie gminy Miączyn zaprezentowano poniżej:

✓ ***Zawalów, gródek.***

Stożkowaty nasyp ziemny wznoszący się kilkanaście metrów nad otaczającymi łąkami nadrzecznymi doliny rzeki Siniochy, położony na południowy wschód od wsi. Są to ślady grodu rycerskiego istniejącego od XIV do XVII wieku. Forma kolistą o średnicy około 55 metrów, otoczona fosa szeroka na 12 metrów i wałem okrężnym. Do kopca od południa przylega drugi nasyp w formie trójkąta, zastępując w tym miejscu wał obronny. Gródek założony został przez rycerzy mazowieckich. Istniał do czasu fali najazdów Tatarów i Kozaków z lat 1648-49, kiedy uległ pożarowi, który strawił konstrukcje obronne.

✓ ***Zespół dworski w Niewirkowie.***

Powstał na przełomie XVII i XVIII wieku. W części wschodniej znajdują się fragmenty fundamentów dawnego XVII wiecznego dworu. Obecny pałac wzniesiony został w 1911 roku przez Mariana Placheckiego, właściciela ziemskiego, w stylu eklektycznym. Obiekt dwukondygnacyjny, murowany, z fasadą reprezentacyjną i wejściem głównym w półkolistej wnęcie od południa. W narożniku południowo-zachodnim cylindryczna nadwieszana wieżyczka zwieńczona metalową galeryjką. Przy pałacu był folwark gospodarczy z gorzelnią, stajnią, oborą i kuźnią. Park krajobrazowy tworzy regularny czworobok otoczony murem ceglanym od wschodu i południa. Na osi wjazdowej od południa istnieje kolisty gazon. Drzewostan gatunków rodzimych reprezentują: garb pospolity, olsza czarna, lipa drobnolistna, orzech włoski, dąb modrzew.

✓ ***Zespół pałacowo-parkowy w Świdnikach.***

Istniał od przełomu XVIII i XIX wieku i był własnością ST. Kulczyckiego a następnie T. Węglińskiego. 2 kondygnacyjny pałac z portykiem wejściowym i kolumnadą wzniesiono w I połowie XIX wieku. Przetrwał do I wojny światowej, kiedy został spalony, rozebrany i nigdy już nieodbudowany. Przy zespole dworskim, po przeciwnej stronie drogi z Miączyna do Grabowca istniał folwark gospodarczy, z którego zachowane zostały: obora, stodoła i spichlerz. Pałac usytuowany był w parku krajobrazowym o czytelnym układzie kompozycyjnym. Park o powierzchni 6 hektarów wraz z sadzawką na cieku wodnym założony został w XIX wieku. Oś widokowa prowadziła od pałacu do stawu. Zachowana została półkolista aleja lipowa na osi ogrodowej i aleja topolowa wzdłuż południowej granicy. Park stanowi jedyną zielen komponowaną we wsi i jest cennym elementem krajobrazu. Zieleń tworzy około

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

200 drzew gatunków rodzinnych, głównie lipy drobnolistne, brzozy, graby zwyczajne, olchy czarne, topole białe oraz modrzewie. Z gatunków aklimatyzowanych: kasztanowce, sosny wejmutki i robinie akacjowe.

✓ *Zespół dworsko-parkowy w Horyszowie.*

Przy drodze z Zamościa do Hrubieszowa istniał zespół dworsko-parkowy na ok. 4-5 hektarach terenu, z dworem drewnianym nieznanym z wyglądu. Park krajobrazowy założony został w XIX wieku. Niewielkie jego pozostałości to szpaler drzew nad sadzawką wodną wzdłuż północnej granicy założenia parkowego.

✓ *Dwór w Kotlicach.*

Dwór był położony przy drodze z Kotlic do Duba, murowany, parterowy, powstały w końcu XIX wieku.

✓ *Zespół dworsko-parkowy w Koniuchach.*

Założenie dworu i parku nastąpiło w XIX wieku u zbiegu traktów z Kotlic, Horyszowa i Frankamionki. W XIX wieku istniał dwór murowany, nieznan z wyglądu. Jedynym zachowanym elementem z krajobrazowego parku są sadzawki wodne na dopływie rzeki Siniochy.

✓ *Miączyn, dawna cerkiew greko-katolicka, obecnie kościół parafialny rzymskokatolicki pod wezwaniem św. Michała Archaniola.*

Świątynię wzniesiono w centrum wsi w 19824 roku z fundacji Jana Węglińskiego, ministra skarbu w Królestwie Polskim. Kościół murowany, jednonawowy, klasycystyczno-neogotycki, nad zwieńczeniem fasady wieżyczka z sygnaturką. W obrębie znajduje się drzewostan i mur przykościelny.

✓ *Miączyn, dawna plebania, dom duchowieństwa prawosławnego.*

Lokowana w centrum wsi, niedaleko cerkwi. Murowana, parterowa, kryta czterospadowym dachem. Wzniesiona w XIX wieku, remontowana i częściowo przebudowana. W okresie przed 1939 r. mieściła się w niej szkoła powszechna, potem sklepy handlowe. Stan techniczny dobry.

✓ *Świdniki, dawna cerkiew greckokatolicka, obecnie kościół parafialny rzymsko-katolicki pod wezwaniem M.B. Królowej Korony Polskiej.*

Świątynię wzniesiono w 1842 roku z fundacji St. Batowskiego przy drodze z Miączyn do Grabowca. Kościół murowany, jednonawowy, klasycystyczny o sklepieniu kolebkowo-krzyżowym. Nad nawą wieżyczka z sygnaturką. W 1900 roku dobudowano fronton z wieżą. Na cmentarzu przykościelnym okalały kamienny nagrobek Batowskich z 1825 roku.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- ✓ *Horyszów, dawna cerkiew greckokatolicka, obecnie kościół parafialny rzymsko-katolicki pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego.*

Świątynię wzniesiono w 1809 roku, obiekt murowany, jednonawowy. Na frontonie wieża z cebulastym hełmem. Przy prezbiterium dwie zakrystie. Ołtarz główny barokowy pochodzi z XVIII wieku, ołtarze boczne klasycystyczne z początku XIX wieku. Remontowany w latach 1919, 1945, 1971.

- ✓ *Niewirków, dawna cerkiew prawosławna, obecnie kościół filialny rzymskokatolicki pod wezwaniem Narodzenia N.M.P.*

Świątynia wzniesiona została w 1882 roku przez władze rosyjskie. Kościół filialny parafii w Dubie, usytuowany pośrodku wsi niedaleko dworu, otoczony drzewami, orientowany, konstrukcji wieńcowej, drewniany, jednonawowy z bocznymi poszerzeniami w kształcie krzyża łacińskiego, z chórem. Wnętrze nawy przykryte stropem płaskim a prezbiterium pozornym sklepieniem kolebkowym. Ośmioboczna wieża przykryta stromym dachem zwieńczonym kopułką. Kościół szalowany od zewnątrz, w stylu rosyjsko-bizantyjskim.

- ✓ *Czantoria, kaplica pod wezwaniem św. Antoniego.*

Kaplica filialna parafii w Świdnikach, wzniesiona w 1933 roku przez mieszkańców pośrodku wsi na wzniesieniu. Drewniana, na planie prostokąta, poprzedzona podcieniem, szalowana obustronnie, z pozornym sklepieniem kolebkowym, dachem dwuspadowym z małą sygnaturką. Od zachodu do kaplicy przylega szpaler grabowy, po przeciwnej stronie drogi mała kapliczka domkowa.

- ✓ *Niewirków, kapliczka św. Jana Nepomucena.*

Kapliczka sytuowana na początku alei prowadzącej do pałacu, wzniesiona na przełomie XVIII i XIX wieku prawdopodobnie przez właściciela dóbr w Niewirkowie Bolesława Dobrzelewskiego. Kaplica jednoprzestrzenna, murowana z półkolistymi arkadami wspartymi na kolumnach. Dach namiotowy. Wewnątrz kamienna rzeźba o cechach ludowych. Przy kapliczce rośnie okazały świerk.

Współczesne budownictwo sakralne. Współczesne budownictwo sakralne reprezentują kościoły:

- Kościół w Zawalowie, jednonawowy o konstrukcji żelbetowo-murowej z dzwonnica. Architektura obiektu o formie współczesnej, nawiązującej do tradycji regionu, wzniesiony w miejscu dawnej cerkwi drewnianej przeniesionej w 1986 roku.
- Kościoły w Kotlicach i Żukowie jednonawowe, murowane, nawiązujące w architekturze do form tradycyjnych.
- Kościół filialny w Koniuchach, drewniany o formach tradycyjnych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Zespoły osadnicze. Zespoły osadnicze ze Świdnik, Miączyna, Niewirkowa, Gdeszyna i Horyszowa posiadają czytelne układy przestrzenne o wartościach zabytkowych. Formy zabudowy są przekształcone z tradycyjnych na współczesne, powstałe od lat 60-tych XX wieku. W całości obszaru gminy panuje krajobraz współczesny, stosunkowo dobrze harmonizujący z dawnym, bez dużych elementów dysharmonizujących przestrzeń krajobrazu⁸.

1.2.5. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „Przestrzeń i środowisko” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

Tabela 4 Przestrzeń i środowisko – identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Położenie na peryferyjnej „ścianie wschodniej”, znaczne oddalenie od wiodących ośrodków gospodarczych kraju.	III
Niewykorzystanie bogatych zasobów przyrodniczych i kulturowych.	III
Niedostatecznie rozwinięta i wyposażona infrastruktura kultury i dziedzictwa narodowego.	III
Niedostatecznie rozwinięta i wyposażona infrastruktura związana z zasobami przyrodniczymi.	III

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy; III- najważniejsze problemy

1.3. Sfera społeczna

1.3.1. Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2014 roku gminę Miączyn zamieszkiwało 6 019 mieszkańców, w tym 2 982 mężczyzn i 3 037 kobiet. Stanowi to 5,53 % ludności powiatu zamojskiego, zamieszkiwanego na koniec 2014 roku przez 108 777 osób. Gęstość zaludnienia w gminie wyniosła 39 osób/km².

Tabela 5 Zestawienie danych demograficznych gminy Miączyn na lata 2008-2014 (wg faktycznego miejsca zamieszkania – stan na 31.XII)

Rok	Dane demograficzne			
	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	Przyrost naturalny (na 1 000 ludności)	Saldo migracji ogółem
2008	6 106	39	-2,6	10

⁸ Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Miączyn w latach 2009-2015

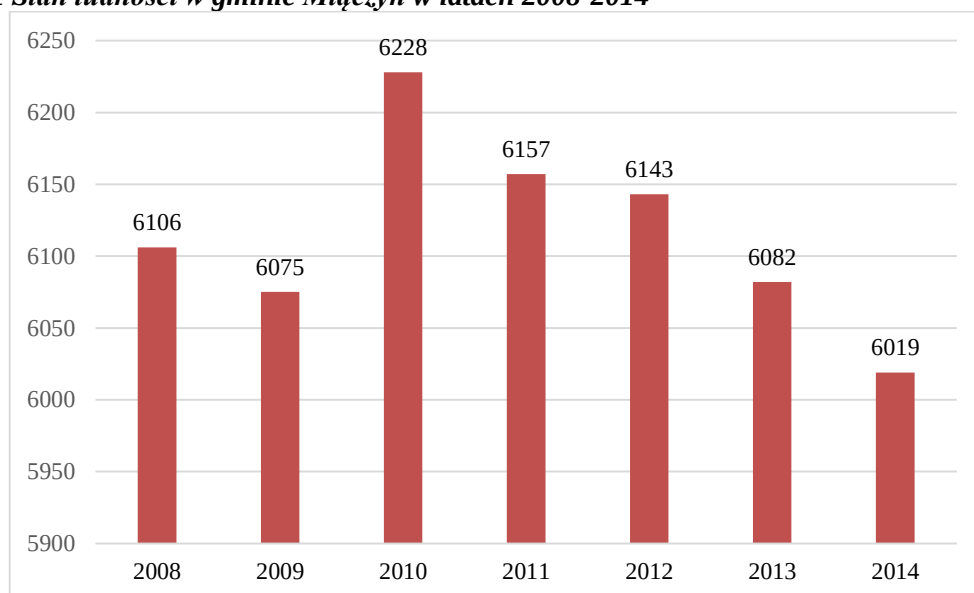
STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2009	6 075	39	-0,6	-51
2010	6 228	40	-1,8	-45
2011	6 157	39	-6,4	-31
2012	6 143	39	-1,1	-4
2013	6 082	39	-1,8	-32
2014	6 019	39	-4,1	-20

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Z analizy danych demograficznych z lat 2008-2014 wynika, iż niezmiennie od 2011 roku spada liczba ludności w gminie Miączyn. Na przestrzeni lat 2008-2014 liczba ludności spadała o 87 osób (spadek o 1,42%). Spowodowane jest to przede wszystkim występującym od wielu lat ujemnym przyrostem naturalnym, który w 2014 roku wyniósł -4,1 oraz ujemnym saldem migracji, które w 2014 roku kształtowało się na poziomie -0.

Wykres 1 Stan ludności w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Saldo migracji ogółem wskazuje na stały spadek liczby zameldowań ludności na terenie gminy Miączyn. W porównaniu roku 2008 z rokiem 2014 wskaźniki ten spadł z 10 do -20. Od 2009 roku notuje się ujemny wskaźnik salda migracji na terenie gminy i stało się jednym z głównych czynników zmniejszenia się jej liczby ludności.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

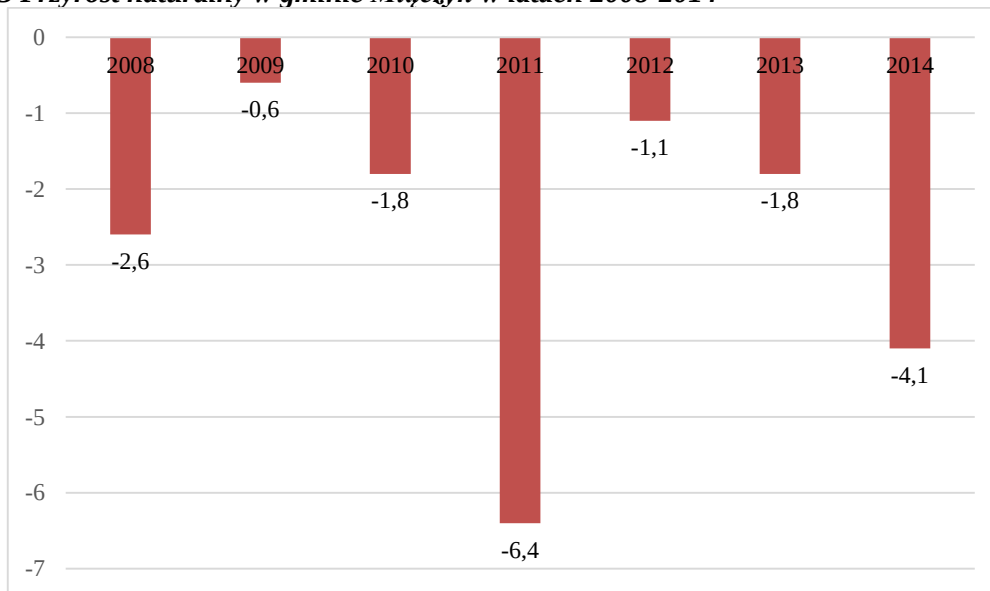
Wykres 2 Saldo migracji w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Na spadek liczby mieszkańców ma również wpływ utrzymujący się od 2008 roku stale na ujemnym poziomie przyrost naturalny w gminie. Trendy te przedstawia poniższy wykres z danymi ujętymi w liczbie na 1 000 mieszkańców.

Wykres 3 Przyrost naturalny w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Z analizy danych dotyczących urodzeń żywych i zgonów wynika, iż na przestrzeni lat 2008-2014 liczba zgonów zdecydowanie przewyższała liczbę urodzeń. W latach 2008-2014 odnotowywano ubytek naturalny, największy w 2010 roku, kiedy liczba zgonów była wyższa od liczby urodzeń o 40 osób. Również w roku 2014 odnotowano zdecydowanie wyższą liczbę zgonów ogółem – wynoszącą 62, przy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

liczbie urodzeń żywych – wynoszącej 37. Zaprezentowane dane świadczą, o stale utrzymującym się okresie depresji urodzeniowej i tendencja ta wydaje się być trwała.

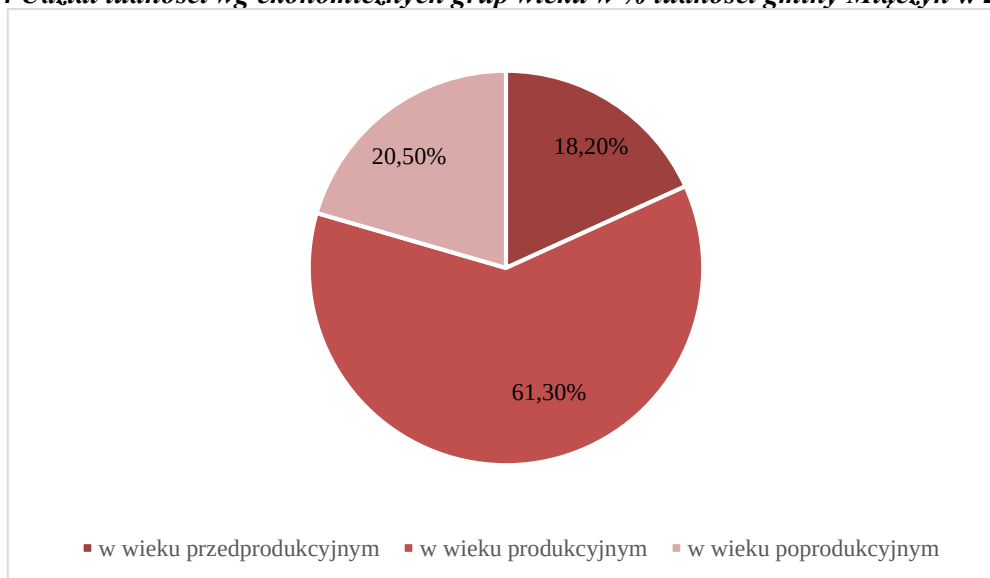
Tabela 6 Urodzenia żywe i zgony ogółem w gminie Miączyn w latach 2008-2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe							
Ogółem	72	75	69	47	68	50	37
Mężczyźni	32	53	28	23	33	23	18
Kobiety	40	22	41	24	35	27	19
Zgony ogółem							
Ogółem	88	79	80	87	75	61	62
Mężczyźni	49	36	37	46	42	37	30
Kobiety	39	43	43	41	33	24	32

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

W strukturze wiekowej w 2014 roku w gminie Miączyn dominuje ludność w wieku produkcyjnym - stanowiącą 61,3% ogółu ludności gminy, następnie ludność w wieku poprodukcyjnym - stanowiąca 20,5% ogółu ludności oraz grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowiąca jedynie 18,2% ogółu ludności.

Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności gminy Miączyn w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Jak wynika z danych GUS dotyczących udziału ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności gminy Miączyn sale od 2008 roku maleje liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (w 2008 roku - wynosząca 22,1% ogółu ludności, a w 2014 roku wynosząca już 18,2%) oraz wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (w 2008 roku - wynosząca 19,9% ogółu ludności, a w 2014 roku wynosząca

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

20,5%), co wskazuje, że w nadchodzących latach wystąpi przyspieszenie procesu starzenia się ludności w gminie Miączyn.

Tabela 7 Struktura wiekowa ludności gminy Miączyn w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
liczba ludności							
w wieku przedprodukcyjnym	1349	1336	1345	1275	1231	1152	1097
w wieku produkcyjnym	3544	3533	3652	3675	3706	3699	3688
w wieku poprodukcyjnym	1213	1206	1231	1207	1206	1231	1234
%							
w wieku przedprodukcyjnym	22,1	22,0	21,6	20,7	20,0	18,9	18,2
w wieku produkcyjnym	58,0	58,2	58,6	59,7	60,3	60,8	61,3
w wieku poprodukcyjnym	19,9	19,9	19,8	19,6	19,6	20,2	20,5

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Poniżej zaprezentowano charakterystykę ludności według grup wiekowych w gminie Miączyn w 2014 roku.

Tabela 8 Ludność wg grup wiekowych w gminie Miączyn w 2014 roku

Gmina Miączyn	Ludność wg grup wiekowych 2014
0-4	250
5-9	303
10-14	324
15-19	403
20-24	525
25-29	458
30-34	433
35-39	401
40-44	378
45-49	377
50-54	399
55-59	366
60-64	327
65-69	273
70 i więcej	802

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Z przeprowadzonej analizy ludności gminy Miączyn wg grup wynika, iż największą grupą mieszkańców są osoby w wieku 20-24 lat - 525 osób. Następne w kolejności są grupy wiekowe: 25-29 lat (458 osób), 30-34 lat (433 osób), 15-19 lat (403 osób), 35-39 lat (401 osób), 50-54 lat (399 osób), 40-44 lat (378

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

osób), 45-49 lat (377 osób), 55-59 lat (366 osób), 60-64 lat (327 osób), 10-14 lat (324 osób), 5-9 lat (303 osoby), 65-69 lat (273 osób). Najmniejszą grupą mieszkańców stanowią osoby w wieku 0-4 lat - 250 osób. Liczebność najstarszej grupy wiekowej - 70 lat i więcej wynosiła w 2014 roku - 802 osoby. W ujęciu procentowym osoby w wieku powyżej 70 lat stanowiły 13,3% ogólnej liczby mieszkańców gminy Miączyn.

1.3.2. Rynek pracy

Bezrobocie jest zjawiskiem powszechnie znanym i jednym z największych problemów społecznych nie tylko dla gminy Miączyn, lecz również dla powiatu zamojskiego. Związane jest to z rolniczym charakterem obszaru, które jest jednym z głównych źródeł utrzymania tutejszej ludności. Na terenie gminy Miączyn nie ma zlokalizowanych dużych zakładów pracy zatrudniających mieszkańców, rynek pracy jest słabo rozwinięty.

Na koniec 2014 roku w gminie Miączyn było zarejestrowanych 398 osób bezrobotnych, z czego 46,2% stanowili mężczyźni i 53,8% stanowiły kobiety. W stosunku do ubiegłego roku liczba osób bezrobotnych spadła o 67 osób, co może potwierdzać tendencję do poprawy na rynku pracy, jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, iż wciąż odpływ bezrobotnych z rejestrów urzędów pracy przewyższa napływ do rejestrów. Z danych udostępnionych przez GUS wynika, iż na przestrzeni lat 2008-2014 odnotowano wzrost bezrobocia w gminie o 61 osób. Tendencja ta zauważalna jest również w skali powiatu zamojskiego, gdzie na przestrzeni lat 2008-2014 liczba bezrobotnych wzrosła aż o 1109 osób.

Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych w powiecie zamojskim i gminie Miączyn w latach 2008-2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat zamojski	5355	6128	6307	6285	7206	7215	6463
Gmina Miączyn	337	354	388	387	458	465	398
Mężczyźni	155	168	183	177	224	228	184
Kobiety	182	186	205	210	234	237	214

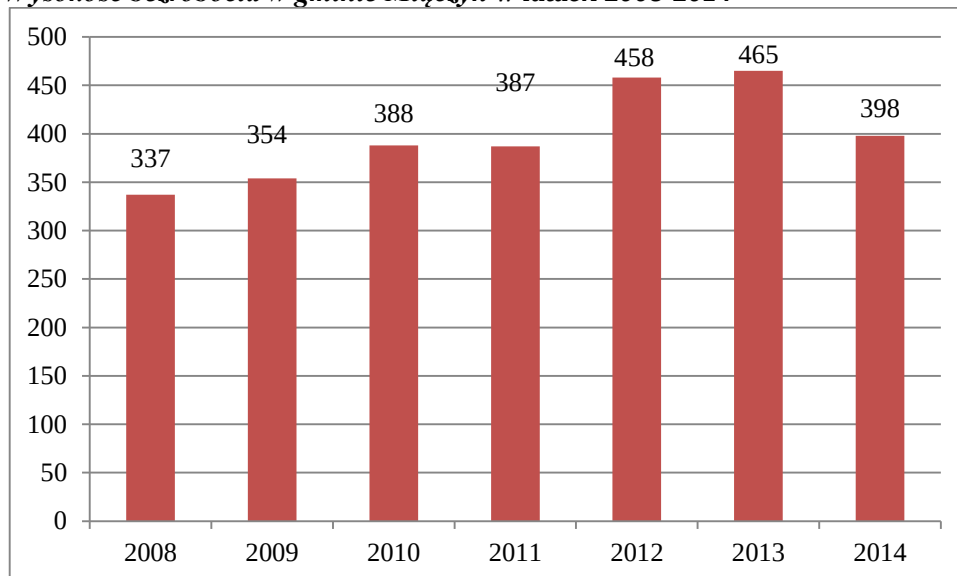
Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

W 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych z terenu gminy Miączyn stanowiła 6,2% bezrobotnych zarejestrowanych z terenu powiatu zamojskiego. Wg danych GUS w 2014 roku stopa bezrobocia w powiecie zamojskim wynosiła 14,5%, w porównaniu z rokiem 2013 spadła o 1,7%.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Wykres 5 Wysokość bezrobocia w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

1.3.3. Uczestnictwo w kulturze

✓ Czytelnictwo

Na terenie gminy znajduje **Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn**, której podstawowe cele i zadania to:

1. Biblioteka zapewnia mieszkańcom dogodny dostęp do materiałów bibliotecznych i informacji.
2. Biblioteka służy do zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych, edukacyjnych i informatycznych społeczeństwa oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn obejmuje swym zasięgiem głównie mieszkańców gminy Miączyn.

Księgozbiór **Biblioteki Publicznej Gminy Miączyn** liczy 13 568 wolumenów. Dane z lat 2009-2015 wskazują na wzrost zainteresowania czytelnictwem wśród mieszkańców gminy. W 2009 roku wypożyczono 13774 książek, natomiast w 2015 roku – 18025 książek. Wzrosła liczba zarejestrowanych czytelników, która w 2015 roku wyniosła 878 osób (805 osób w 2008 roku), jednakże od roku 2014 nie przybyło czytelników. Na przestrzeni lat 2009-2015 zmalała liczba książek udostępnionych w czytelni, z 25 w 2009 roku do 16 w 2015 roku. Najmniej książek udostępnionych w czytelni zarejestrowano w 2013 roku, jedynie 4. Spada również liczba nabytych przez bibliotekę nowych książek, w 2009 roku zakupiono 657 szt., zaś w 2015 roku 605 szt., najmniej zakupiono w 2014 roku - 426 szt. książek.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Tabela 10 Charakterystyka czytelnictwa w gminie Miączyn w latach 2009-2015

Rok	Książki udostępnione w czytelni	Wypożyczenia książek	Nabyte przez bibliotekę książki	Zarejestrowani czytelnicy
2009	25	13774	657	805
2010	45	15826	796	847
2011	50	16569	719	853
2012	28	16694	759	858
2013	4	17931	945	880
2014	7	17928	426	878
2015	16	18025	605	878

Źródło: Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn

✓ *Ochotnicze Straże Pożarne*

Na terenie gminy Miączyn działa 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

1. **Ochotnicza Straż Pożarna w Frankamionce.** Powstała w 1966 roku. W 1967 roku strażacy otrzymali motopompę, a w 1975 roku wybudowali remizę strażacką. Obecnie Straż liczy 10 członków.
2. **Ochotnicza Straż Pożarna w Gdeszynie.** Powstała w 1926 roku. W 1927 roku wybudowano remizę strażacką. Motopompę strażacy otrzymali dopiero w 1956 roku. W cztery lata później wybudowano nową remizę strażacką, a w 1970 roku jednostka otrzymała samochód. Obecnie Straż liczy 22 członków.
3. **Ochotnicza Straż Pożarna w Horyszowie.** Powstała w 1925 roku. Po II wojnie światowej, w 1947 roku reaktywowano jednostkę i wybudowano pierwszą remizę, a w 1950 roku strażacy otrzymali motopompę. Samochód bojowy strażacy otrzymali w 1989 roku. Wcześniej, bo w latach 1960-1964 wybudowano nową, murowaną remizę strażacką. Obecnie Straż liczy 26 członków. Ochotnicza Straż Pożarna w Horyszowie funkcjonuje w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.
4. **Ochotnicza Straż Pożarna w Koniuchach.** Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Koniuchach istnieje od 1948 roku. W 1951 roku strażacy otrzymali pierwszą motopompę. W 1953 roku zbudowano drewnianą remizę świetlicę, a w 1969 roku nową, murowaną. Samochód bojowy strażacy otrzymali w 1998 roku. Obecnie Straż liczy 26 członków.
5. **Ochotnicza Straż Pożarna w Kotlicach.** W roku 1929 w Kotlicach powstała Ochotnicza Straż Pożarna. W tym samym roku również powstała remiza strażacka. W 1951 roku strażacy dostali motopompę. Natomiast samochód dostali w 1958 roku. Obecnie Straż liczy 29 członków.
6. **Ochotnicza Straż Pożarna w Miączynie.** Powstała w 1924 roku. W 1937 roku wybudowano remizę strażacką, w 1956 roku strażacy otrzymali motopompę, zaś samochód w 1966 roku.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Ochotnicza Straż Pożarna w Miączynie funkcjonuje w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Obecnie Straż liczy 28 członków.

7. **Ochotnicza Straż Pożarna w Niewirkowie.** Powstała w 1918 roku. Pierwsza remiza strażacka powstała w 1934 roku. W 1958 roku strażacy otrzymali motopompę, a rok później wybudowano nową remizę strażacką. Obecnie Straż liczy 39 członków, w tym 10 kobiet.
8. **Ochotnicza Straż Pożarna w Niewirkowie Kolonii.** Powstała w 1958 roku. Rok później wybudowano remizę strażacką, natomiast w 1964 roku strażacy otrzymali motopompę. Obecnie Straż liczy 18 członków.
9. **Ochotnicza Straż Pożarna w Świdnikach.** Powstała w 1936 roku. W roku 1957 strażacy otrzymali motopompę, w 1965 roku wybudowali remizę strażacką. W 1966 roku dostali samochód. Samochód bojowy jednostka otrzymała w 2000 roku. Obecnie Straż liczy 27 członków.
10. **Ochotnicza Straż Pożarna w Zawalowie.** Powstała w 1925 roku. W dwa lata później wybudowano pierwszą remizę, w 1949 roku strażacy otrzymali motopompę, zaś w 1960 roku samochód. Nową remizę strażacy wybudowali w 1955 roku. Obecnie Straż liczy 36 członków.
11. **Ochotnicza Straż Pożarna w Żukowie.** Powstała przed 1935 rokiem. Rozwiązano ją po pacyfikacji wsi w 1936 roku. Jednostkę reaktywowano w 1957 roku. W tym też roku strażacy otrzymali motopompę, a w latach 1958-1960 wybudowali remizę strażacką. Obecnie Straż liczy 20 członków⁹.

Celami i zadaniami jednostek OSP są:

- Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami.
- Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń.
- Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.
- Upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej.
- Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.
- Działania na rzecz ochrony środowiska.

⁹ <http://www.miaczyn.pl/>, UG Miączyn

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Ponadto jednostki OSP czynnie uczestniczą w zawodach strażackich oraz biorą udział w uroczystościach gminnych i międzygminnych.

Sprzęt znajdujący się w posiadaniu jednostek OSP to:

- Samochody pożarnicze - 13 szt.: żuk – 5 szt., star – 1 szt., jelicz – 3 szt., renault – 2 szt.
- Motopompy - 17 szt.
- Motopompa po - 5 - 12 szt.
- Motopompa Tohatsu - 2 szt.
- Pompa „niagara” - 4 szt.
- Piła do betonu - 2 szt.
- Piła do drewna - 4 szt.
- Agregat prądotwórczy - 6 szt.
- Urządzenie lukas - 2 szt.
- Pompa ps - 75 – 4 szt.
- Pompa szlamowa - 4 szt.

W jednostkach OSP występują braki spowodowane nie najlepszym stanem sprzętu gaśniczego lub potrzeba wymiany części wyeksploatowanych wozów strażackich i pozostałego sprzętu, jakim dysponują OSP.

✓ *Organizacje społeczne*

Na terenie gminy Miączyn funkcjonują następujące organizacje społeczne:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Horyszowie.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Miączynie.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koniuchach.

Są to grupy zrzeszające aktywne kobiety z terenu poszczególnych miejscowości. Głównymi zadaniami KGW jest kultywowanie tradycji, zwyczajów, obrzędów regionalnych.

- Zawalowskie Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju - Stowarzyszenie działa na rzecz lokalnej społeczności, odbiorcami działalności są wszystkie grupy wiekowe. Obszary działań Stowarzyszenia:
 - Przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, działalność wspierająca - pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Nauka, kultura, ekologia - nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie; kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.
- Działalność międzynarodowa, wspólnoty lokalne, aktywność społeczna - działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; promocja i organizacja wolontariatu.
- Sport, turystyka, wypoczynek - wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
- Bezpieczeństwo publiczne - porządek i bezpieczeństwo publiczne¹⁰.

✓ **Wydarzenia kulturalne**

Prowadzeniem działań z zakresu upowszechniania kultury na terenie gminy zajmuje się Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn oraz funkcjonujące na jej terenie szkoły i organizacje społeczne. Mieszkańcy gminy biorą udział różnego rodzaju imprezach kulturalnych odbywających się na jej terenie, m.in.:

- Dożynki.
- Gminne Spotkanie Oplatkowe.
- Dzień Kobiet.
- Jasełka.

1.3.4. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „Sfera społeczna” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

Tabela 11 Sfera społeczna – identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Zmniejszająca się liczba ludności.	III
Ujemny przyrost naturalny.	III
Starzejące się społeczeństwo.	III
Wysoki poziom bezrobocia w gminie.	III
Ograniczony rozwój oferty kulturalnej.	II

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy; III- najważniejsze problemy

¹⁰ <http://bazy.ngo.pl/search/info.asp?id=141927>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.4. Strefa gospodarcza

Gmina Miączyn położona jest na terenie województwa lubelskiego, które charakteryzuje się szczególnie korzystnymi warunkami rozwoju przemysłu spożywczego, z uwagi na rolniczy charakter przeważającej części województwa oraz bardzo wysoką specjalizację w uprawach roślin przemysłowych oraz owoców i warzyw. Środowisko przyrodnicze, wielokulturowość oraz walory turystyczne stwarzają znakomite warunki do rozwoju turystyki oraz rozwoju produkcji wyrobów regionalnych, w tym żywności ekologicznej.

Jak wynika z opracowania PALiIZ pn. „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014. Raport syntetyczny” - województwo lubelskie wyróżniają:

- Korzystne położenie na międzynarodowym szlaku transportowym – paneuropejskim korytarzu Wschód-Zachód, co umożliwia dostęp do rynków zagranicznych, szczególnie Ukrainy i Białorusi.
- Stosunkowo niskie koszty pracy (wynagrodzenia koszty pracy: 87,9% średniej krajowej), przy jednoczesnym dostępie do wykwalifikowanych kadr w miastach regionu.
- Duży potencjał naukowo-badawczy, dzięki ważnej roli ośrodka lubelskiego w nauce polskiej i szkolnictwie wyższym. W roku 2010 do najlepszych w Polsce jednostek naukowych Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaliczyło: Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach, Wydział Nauk Humanistycznych, Wydział Nauk Społecznych oraz Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelski Jana Pawła II, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie, Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, a także Instytut Europy Środkowo – Wschodniej w Lublinie.
- Tradycje przemysłowe, szczególnie w odniesieniu do przemysłu środków transportu, maszynowego, chemicznego oraz spożywczego.
- Predyspozycje do rozwoju BPO z uwagi na dostęp do wykwalifikowanych kadr, przy jednoczesnym niewysokim poziomie oczekiwań płacowych.

Za sektory wysokiej szansy w województwie lubelskim uważa się:

- Elektroniczny.
- Elektromaszynowy.
- Chemiczny.
- Spożywczy.

Województwo lubelskie w świetle opracowań atrakcyjności inwestycyjnej w kraju zajmuje jedno z ostatnich miejsc - 15 z 16 województw (według PALiIZ „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014).

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Raport syntetyczny”). Poziom potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej regionu dla gospodarki narodowej oraz sekcji stanowiących trzon gospodarki (C - przemysł przetwórczy, G - handel i naprawy, I – turystyka i gastronomia, M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) określono jako F (gdzie A oznacza najwyższy poziom).

Do województw o najwyższej potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej należą dolnośląskie i mazowieckie.

Dla szczegółowego zobrazowania potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej województw dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji poniżej zamieszczono tabelę prezentującą zbiorcze zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw w Polsce.

Tabela 12 Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Dolnośląskie	0,39	A	A	A	B	A
Kujawsko-Pomorskie	0,29	C	C	E	D	D
Lubelskie	0,17	F	F	F	F	F
Lubuskie	0,23	E	E	D	C	D
Łódzkie	0,29	C	C	D	E	D
Małopolskie	0,32	C	C	B	B	C
Mazowieckie	0,4	A	A	A	A	A
Opolskie	0,22	E	E	D	E	D
Podkarpackie	0,23	E	E	E	E	D
Podlaskie	0,2	F	F	F	E	E
Pomorskie	0,34	B	C	B	A	B
Śląskie	0,41	A	A	B	C	A
Świętokrzyskie	0,16	F	F	F	F	F
Warmińsko-Mazurskie	0,24	E	E	C	C	E
Wielkopolskie	0,31	C	C	C	D	B
Zachodniopomorskie	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014. Raport syntetyczny”

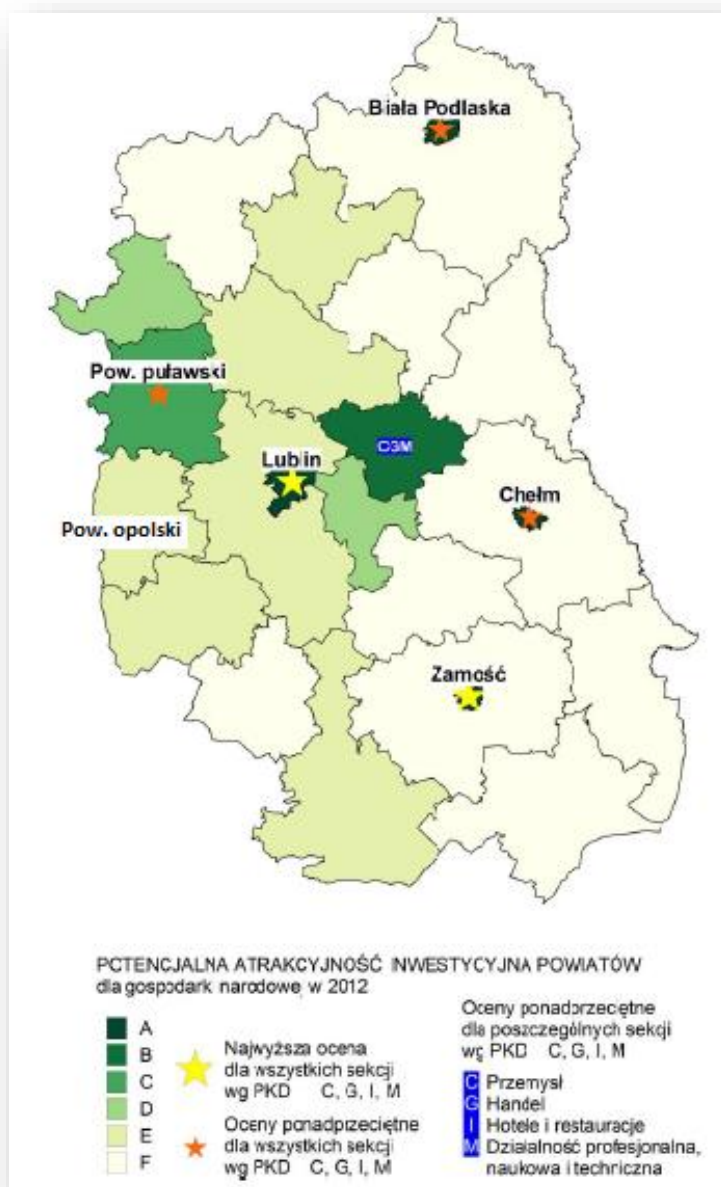
Z kolei potencjalna atrakcyjność powiatu zamojskiego, na terenie którego położona jest gmina Miączyn, wśród pozostałych powiatów województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

sekcji (C - przemysł przetwórczy, G - handel i naprawy, I – turystyka i gastronomia, M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) została określona jako niska (poziom F), jednakże potencjalna atrakcyjność inwestycyjna terenu miasta powiatowego Zamościa została określona najwyżej (poziom A) i osiągnęła najwyższe oceny dla wszystkich sekcji wg PKD (C, G, I, M).

Rysunek 8 *Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji*

Źródło: „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014. Raport syntetyczny”

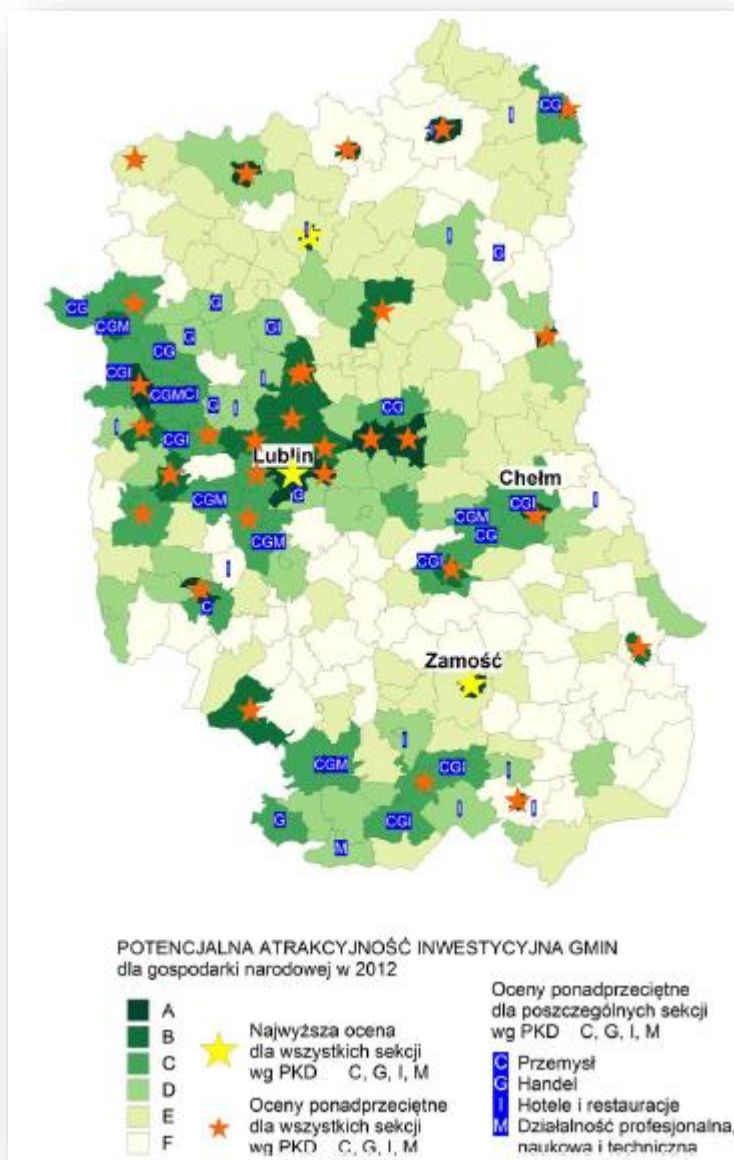
Podobnie przedstawia się sytuacja, jeżeli chodzi o ocenę potencjalnej atrakcyjności gminy Międzyzdrze wśród pozostałych gmin województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji (C - przemysł przetwórczy, G - handel i naprawy, I – turystyka i gastronomia, M – działalność

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

profesjonalna, naukowa i techniczna). Potencjalna atrakcyjność gminy została określona jako niska (poziom F).

Rysunek 9 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014. Raport syntetyczny”

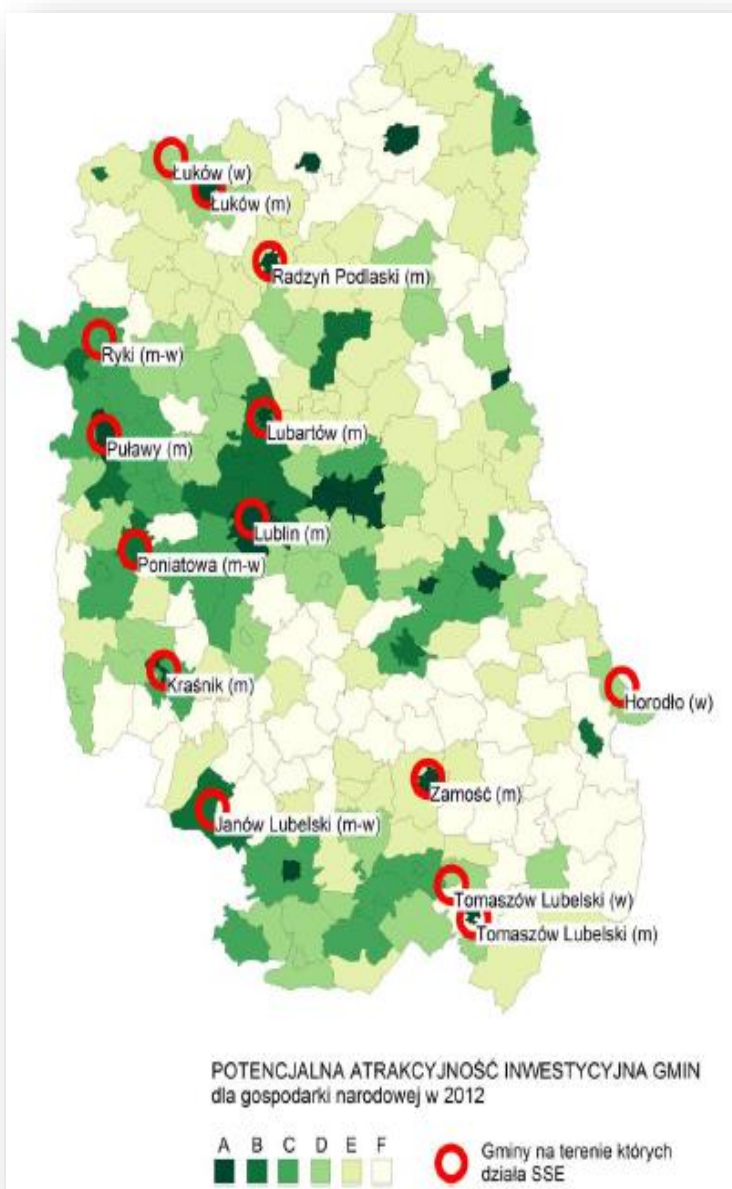
Na terenie województwa lubelskiego funkcjonują trzy specjalne strefy ekonomiczne w województwie

- SSE Mielecka, podstrefa: m. Lubartów, m. Lublin, m. Radzyń Podlaski, **m. Zamość**.
- SSE Starachowicka podstrefa: m. Puławy.
- SSE Tarnobrzeska podstrefa: gm. Horodło, gm. Janów Lubelski, gm. Łuków, gm. Poniatowa, gm. Ryki, gm. Tomaszów Lubelski, m. Kraśnik, m. Tomaszów Lubelski, m. Łuków.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Rysunek 10 Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa lubelskiego

Źródło: „Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2014. Raport syntetyczny”

1.4.1. Główni pracodawcy

Dominującą funkcję gminy Miączyn stanowi rolnictwo. Na terenie gminy istnieje tylko kilka prywatnych większych przedsiębiorstw oraz publicznych jednostek oświatowych, które dają zatrudnienie lokalnej społeczności. W przeważającej większości firm prywatnych działających na terenie gminy Miączyn są to podmioty prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Najwięksi pracodawcy z sektora prywatnego:

- Stacja Obsługi Pojazdów Stanisław Kusiak, Miączyn 48a, 22-455 Miączyn. Podstawową działalnością firmy są prace w obszarze naprawy aut.
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "ALFA" Szymański Waldemar, Miączyn 2, 22-455 Miączyn. Podstawową działalnością firmy jest sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych.
- SKR Horyszów, Horyszów 11, 22-455 Miączyn. Podstawową działalnością firmy jest kompleksowe zaopatrzenie rolników w nawozy i środki ochrony roślin.
- Rol-mech Miączyn, Miączyn-Stacja 48C, 22-455 Miączyn. Podstawową działalnością firmy jest sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych oraz nawozów i materiałów budowlanych
- Firma Sobianek. MIĄCZYN-BAZA, Stacja Miączyn 68, 22-455 Miączyn. Firma świadczy usługi w sprzedaży nawozów, węgla, materiałów budowlanych.

Najwięksi pracodawcy z sektora publicznego:

- Urząd Gminy Miączyn.
- Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miączynie.
- Gimnazjum w Miączynie.
- Szkoła Podstawowa w Miączynie.
- Szkoła Podstawowa w Zawalowie.
- Szkoła Podstawowa w Niewirkowie.
- Szkoła Podstawowa w Horyszowie.
- Szkoła Podstawowa w Kotlicach.
- Szkoła Podstawowa w Gdeszynie-Kolonii.
- Gminna Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Horyszowie.

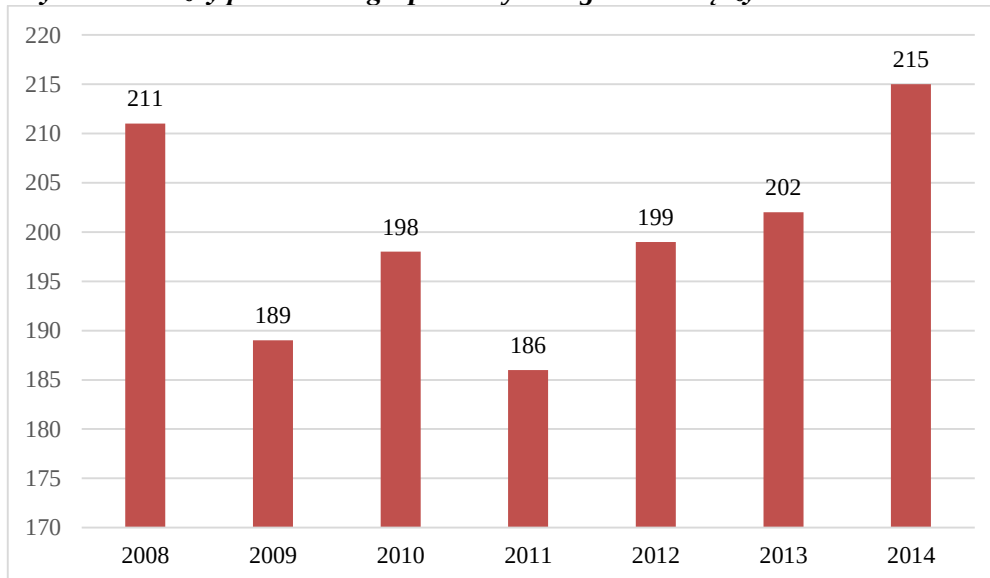
1.4.2. Struktura podstawowych branż gospodarki

Osoby w poszukiwaniu innych niż rolnicze źródeł dochodu zajęły się prowadzeniem różnego rodzaju działalności gospodarczej. Działalnością gospodarczą zajmują się osoby fizyczne, które świadczą w większości usługi z zakresu budownictwa, handlu, transportu.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Wykres 6 *Dynamika liczby podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn w latach 2008-2014*

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Według danych GUS liczba podmiotów gospodarczych ogółem w gminie Miączyn w 2014 roku wynosiła 215. W ciągu sześciu lat ze 189 w roku 2009 wzrosła do 215 w roku 2014, a więc o 26 podmiotów gospodarczych (13,8%). Od roku 2011 zauważalny jest stopniowy wzrost podmiotów gospodarczych, a liczba osób prowadzących własną działalność z roku na rok stale wzrasta.

Poniższe zestawienie prezentuje szczegółowe dane dotyczące ilości podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn wg klasyfikacji PKD 2007.

Tabela 13 *Ilość podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn wg klasyfikacji PKD 2007*

Sekcja PKD 2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	189	198	186	199	202	215
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	12	12	12	11	10	12
C - przetwórstwo przemysłowe	3	7	5	6	6	6
E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	1	1	1	0
F- budownictwo	24	24	22	27	27	31
G - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	67	67	63	71	71	77
H - transport i gospodarka magazynowa	17	18	18	14	14	15
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	1	2	2	1	1
J - informacja i komunikacja	2	2	2	2	1	1
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	8	8	9	9	11
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	4	4	44	4	4

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

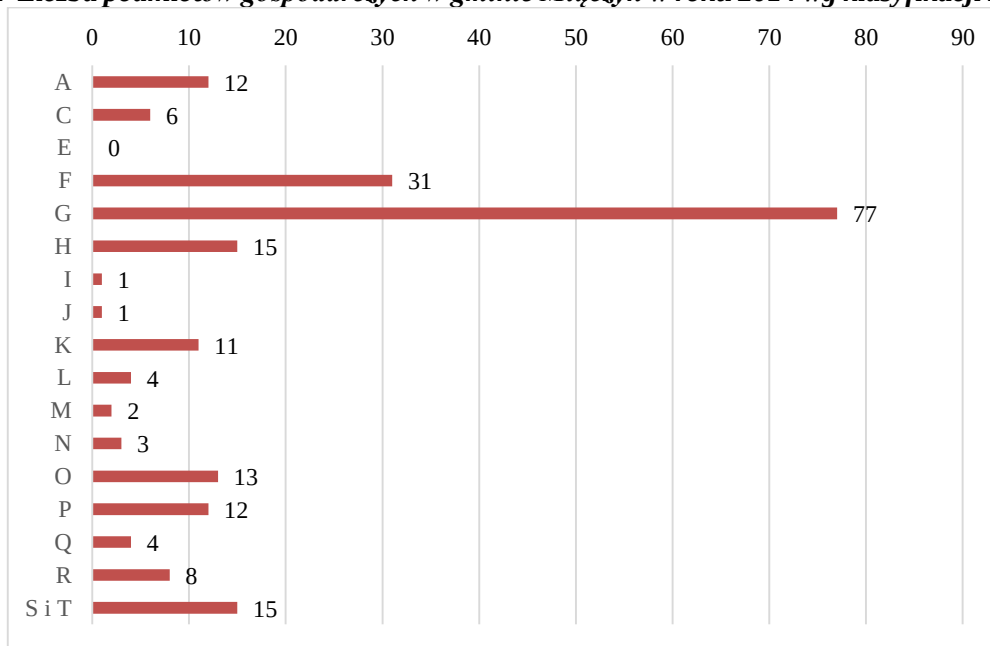
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	2	2	1	2	2
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	3	2	3	2	3
O - administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	13	13	13	13	13
P - edukacja	9	9	8	10	13	12
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4	5	4	5	5	4
R- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	10	9	9	9	8
S - pozostała działalność usługowa i T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	11	13	11	11	14	15

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż na koniec 2014 roku w gminie Miączyn w strukturze gałęziowej podmiotów gospodarczych działających w gminie dominują przedsiębiorstwa świadczące usługi z zakresu:

- Handlu hurtowego i detalicznego, napraw pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 35,8%,
- Budownictwa - 14,4%.
- Transportu i gospodarki magazynowej - 7%.
- Pozostałej działalności usługowej i - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników - 7%.

Wykres 7 Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn w roku 2014 wg klasyfikacji PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Rynek handlu oferujący podstawowe dobra i usługi jest w gminie Miączyn wystarczająco nasycony, jednakże istnieje wiele obszarów, które nie są wystarczająco rozwinięte. Na terenie gminy występuje niedobór działalności gospodarczych na bazie istniejących potencjałów turystycznych i rekreacyjnych gminy, których istnienie mogłoby się przyczynić do dynamicznego rozwoju ruchu turystycznego i agroturystycznego.

1.4.3. Ilość podmiotów gospodarczych

Produkcja rolna jest głównym źródłem utrzymania większości mieszkańców gminy. Na terenie gminy Miączyn w przeważającej większości funkcjonują małe przedsiębiorstwa, brak jest przedsiębiorstw, które zatrudniałyby większą ilość osób.

Z danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że liczba podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym z roku na rok pozostaje praktycznie na takim samym poziomie, zaś liczba podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym niezmiennie od roku 2011 odnotowuje stały wzrost. Struktura własnościowa podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Miączyn wskazuje znaczną przewagę sektora prywatnego nad publicznym. Wg danych na koniec 2014 roku na terenie gminy Miączyn funkcjonowało 1215 podmiotów, z czego w sektorze prywatnym 202 podmioty gospodarcze, a jedynie 13 podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym, w tym 11, stanowią państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego.

Poniższa tabela obrazuje dynamikę zmian podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Miączyn pod względem sektorów i form prawnych oraz wzrost ilości osób prowadzących działalność gospodarczą na przełomie lat 2008-2014.

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Podmioty wg sektorów własnościowych							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	211	189	198	186	199	202	215
Sektor publiczny - ogółem	13	13	13	12	12	13	13
Sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	11	11	11	10	10	11	11
Sektor prywatny - ogółem	198	176	185	174	187	189	202
Sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	159	137	145	134	143	143	153
Sektor prywatny - spółki handlowe	2	2	1	1	2	2	4

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Sektor prywatny - spółdzielnie	2	2	2	2	2	2	2
Sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	21	21	22	22	23	23

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

W 2014 roku w gminie Miączyn odnotowano 27 nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej - wszystkie z sektora prywatnego:

- 3 - sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.
- 5 - sekcja F - budownictwo.
- 10 - sekcja G - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.
- 1 – sekcja H - transport i gospodarka magazynowa.
- 4 – sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa.
- 1 - sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.
- 1- sekcja N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.
- 2 - sekcja S i T - S - pozostała działalność usługowa i T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników).

Wyrejestrowało się 14 podmiotów gospodarki narodowej - wszystkie z sektora prywatnego (13 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz 1 z sektora stowarzyszeń i organizacji społecznych):

- 1 - sekcja C - przetwórstwo przemysłowe.
- 2 - sekcja F - budownictwo.
- 6 - sekcja G - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.
- 1 - sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa.
- 1- sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.
- 1 - sekcja P - edukacja.
- 1 - R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.
- 1 - S i T - S - pozostała działalność usługowa i T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników).

Tabela 15 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane wg sektorów własnościowych w gminie Miączyn w 2014 roku

Gmina Miączyn	
Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej ogółem	27
Sektor publiczny - ogółem	0
Sektor prywatny - ogółem	27

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej ogółem	14
Sektor publiczny - ogółem	0
Sektor prywatny - ogółem	14

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Stopień rozwoju przedsiębiorczości obrazuje wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności, który dla gminy Miączyn w roku 2014 roku wyniósł 357. Jest on niższy od wskaźnika dla powiatu zamojskiego (582) i niższy w stosunku do województwa lubelskiego (799). Przedsiębiorczość mierzy się również wskaźnikiem liczby osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Dla gminy Miączyn wskaźnik ten osiągnął wartość 58,3, czyli mniej niż średnia dla powiatu zamojskiego (94,1) oraz niższy w stosunku do województwa (128).

Poniższa tabela przedstawia najważniejsze wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarczych z terenu gminy Miączyn na tle powiatu zamojskiego i województwa lubelskiego.

Tabela 16 Podmioty gospodarki narodowej w 2014 roku - wskaźniki

	Województwo lubelskie	Powiat zamojski	Gmina Miączyn
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	799	357	582
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	128	58,3	94,1

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

1.4.4. Rolnictwo

Gmina Miączyn jest gminą typowo rolniczą, a wśród upraw największe areale zajmują obecnie: pszenica, buraki cukrowe, jęczmień, rzepak¹¹.

Prawie na całym obszarze Gminy Miączyn występuje typ gleby zwany czarnoziemem, lecz również w południowej części gminy spotyka się także gleby brunatne, a w dolinach rzek torfowo-bagienne.

Powierzchnia użytków rolnych ogółem zajmuje 13159 ha (84,3% powierzchni ogółem), w tym grunty orne 10950 ha, sady 81 ha, łąki 1211 ha, pastwiska 239 ha, grunty rolne zabudowane 408 ha oraz grunty pod rowami 98 ha. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 1869 ha, co stanowi ok. 12% całej powierzchni gminy. Pozostałe grunty (grunty pod wodami, grunty zabudowane i zurbanizowane) oraz nieużytki i tereny różne stanowią łącznie 579 ha (3,7% powierzchni ogółem).

¹¹ Dane z UG Miączyn

**STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN
NA LATA 2016-2023**

Tabela 17 Użytkowanie gruntów na terenie gminy Miączyn w 2014 roku

Pozycja	Ogółem
Powierzchnia ogółem (ha)	15607
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	13159
Grunty orne	10950
Sady	253
Łąki	1211
Pastwiska	239
Grunty rolne zabudowane	408
Grunty pod stawami	0
Grunty pod rowami	98
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1869
Grunty pod wodami	16
Grunty zabudowane i zurbanizowane	531
Nieużytki	31
Tereny różne	1

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

Tabela 18 Struktura gospodarstw rolnych w gminie Miączyn na tle powiatu zamojskiego (wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010)

Gmina	Liczba gospodarstw rolnych		Struktura powierzchni gospodarstw rolnych				
	ogółem	prowadzących dział. rolniczą	do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10-15 ha	powyżej 15 ha
Gmina Miączyn	1 032	1 031	73	312	306	155	186
Powiat zamojski	19 054	18 152	4 372	8 006	4 113	1 336	1 227

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS (PSR, 2010)

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (brak późniejszych danych) liczba gospodarstw rolnych ogółem w gminie Miączyn wynosiła 1 032, z czego aż 1 031 prowadziło działalność rolniczą. W strukturze gospodarstw rolnych dominują średnie gospodarstwa rolne o powierzchni 1-5 ha (312 szt.), stanowiące 30,2% liczby gospodarstw ogółem oraz gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha (306 szt.), stanowiące 29,7% liczby gospodarstw ogółem.

Średnio o połowę mniej niż wyżej opisane na terenie gminy Miączyn występowało gospodarstw rolnych o powierzchni 10-15 ha (155 szt.), które stanowiły ponad 15,0% liczby gospodarstw ogółem oraz gospodarstw rolnych powyżej 15 ha, które stanowiły 18,0% gospodarstw rolnych z terenu gminy.

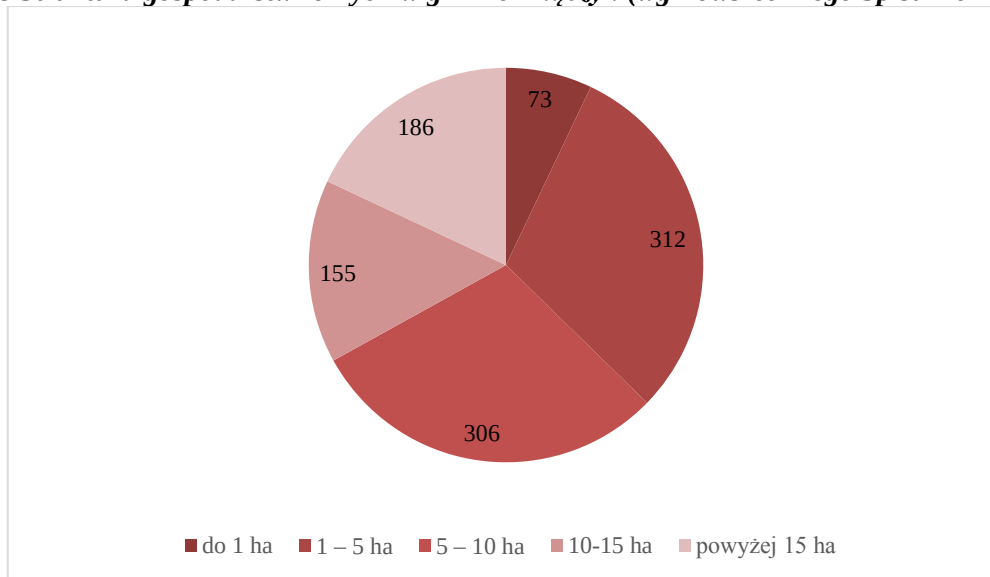
Najmniejszy udział w strukturze agrarnej gospodarstw rolnych miały małe gospodarstwa rolne o powierzchni do 1 ha (73 szt.), których liczba stanowiła jedynie 7,1% gospodarstw rolnych ogółem.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Zgodnie z wynikami spisu liczba gospodarstw rolnych ogółem z terenu gminy Miączyn stanowiła wyłącznie 5,4% gospodarstw rolnych ogółem powiatu zamojskiego. Z kolei liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą z terenu gminy Miączyn stanowiła niewiele więcej, bo 5,7% gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą z terenu powiatu zamojskiego.

Wykres 8 Struktura gospodarstw rolnych w gminie Miączyn (wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010)

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS (PSR, 2010)

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010, na terenie gminy Miączyn uprawiało się przede wszystkim zboża – 6810,81 ha (co stanowiło 74,8 % ogólnej powierzchni zasiewów), najwięcej pszenicy ozimej - areal uprawy obejmował 3788,54 ha oraz jęczmienia jarego - areal uprawy obejmował 1654,8 ha oraz uprawy przemysłowe, których areal obejmował 1352,83 ha.

Liczba gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie wynosiła 660. Najwięcej gospodarstw (503) hodowało drób, które liczyły w sumie 18 346 szt. Zdecydowanie mniej gospodarstw (436) hodowało było, które liczyło w sumie 2877 szt., trzodę chlewną - 218 gospodarstw rolnych oraz konie - 61 gospodarstw rolnych.

1.4.5. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „*Strefa gospodarcza*” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Tabela 19 Strefa gospodarcza – identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Typowo rolniczy charakter gminy - brak istotnych pracodawców poza rolnictwem.	III
Niskie wskaźniki aktywności gospodarczej.	III
Niekorzystna struktura agrarna - przewaga gospodarstw małych i średnich.	III
Niska atrakcyjność inwestycyjna gminy i powiatu zamojskiego według PAIiZ.	II
Niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia.	II

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy; III- najważniejsze problemy

1.5. Infrastruktura techniczna

1.5.1. Infrastruktura komunikacyjna i transportowa

✓ Infrastruktura drogowa

Łączna długość dróg na terenie gminy Miączyn wynosi 149,1 km.

• Drogi krajowe.

Przez teren gminy Miączyn przebiega droga krajowa Nr 74 Zamość-Hrubieszów - granica państwa z przejściem w Zosinie, której długość na terenie gminy wynosi 14,1 km. Zarządcą drogi jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Rejon Dróg Krajowych w Zamościu.

Tabela 20 Wykaz dróg krajowych na terenie gminy Miączyn

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1.	74	Miączyn-Stacja - Horyszów

Źródło: UG Miączyn

• Drogi powiatowe.

Na terenie gminy Miączyn znajdują się drogi powiatowe o łącznej długości 57,1 km. Sieć dróg powiatowych stanowi układ powiązań głównie pomiędzy miejscowościami z terenu gminy i miejscowościami w sąsiednich gminach. Zarządcą drogi jest Zarząd Dróg Powiatowych w Zamościu.

Tabela 21 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Miączyn

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1.	3240	Świdniki - Żuków
2.	3238	Grabowiec - Miączyn
3.	3286	Sitno - Miączyn
4.	3236	Horyszów - Gdeszyn
5.	3237	Horyszów - Horyszów-Kolonia

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

6.	3274	Miączyn - Niewirków
7.	3271	Niewirków-Kolonia - Kotlice
8.	3275	Kotlice - Dub
9.	3276	Horyszów - Przewale
10.	3277	Koniuchy - Frankamionka
11.	3278	Kotlice - Honiatyczne

Źródło: UG Miączyn

- **Drogi gminne.**

Obszar gminy Miączyn obejmuje 45 dróg zakwalifikowanych do sieci dróg gminnych o łącznej długości 77,9 km.

Tabela 22 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Miączyn - stan na styczeń 2016

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1.	110727 L	dr.pow.3240L - Żuków - dr.pow.3238L
2.	110728 L	dr.pow.3240L - Świdniki - dr.pow.3238L
3.	110729 L	dr.pow.3238L - Kol. Świdniki - Czartoria - Zawalów - dr. kraj. 74
4.	110730 L	dr.gm.110729L - Czartoria - Kol. Gdeszyn - dr.pow.3236L
5.	110731 L	dr.gm.110730L - Kol. Horyszów Ruski - dr.pow.3237L
6.	110732 L	dr.gm.110755L - Gdeszyn - dr.pow.3236L
7.	110733 L	dr.pow.3236L - Kol. Gdeszyn - Kol. Dobromierzyce - dr.gm.111244L
8.	110734 L	dr.pow.3276L - Kol. Koniuchy - Zawalów - dr. kraj. 74
9.	110735 L	dr. kraj. 74 - Kol. Zawalów - dr.pow.3276L
10.	110736 L	dr.pow.3238L - Zawalów - dr. kraj. 74
11.	110737 L	dr.pow.3274L - Niewirków - dr.pow.3271L
12.	110738 L	dr.pow.3278L - dr.pow.3276L
13.	110739 L	dr.pow.3271L - Poddąbrowa - dr.pow.3275L
14.	110740 L	dr.pow.3286L - Miączyn - dr.pow.3238L
15.	110741 L	dr.pow.3238L - Miączyn - dr. kraj. 74
16.	110742 L	dr.pow.3277L - Frankamionka - do końca zabudowy
17.	110743 L	dr.pow.3240L - Żuków Dębina - do końca zabudowy
18.	110744 L	dr.pow.3240L - dr.gm.110727L
19.	110745 L	dr.gm.110744L - Kol. Świdniki - dr.pow.3240L
20.	110746 L	dr.pow.3238L - Świdniki - do końca zabudowy
21.	110747 L	dr.pow.3238L - Świdniki - do końca zabudowy
22.	110748 L	dr.pow.3238L - Kol. Świdniki - do końca zabudowy
23.	110749 L	dr.pow.3238L - Ministrówka - do końca zabudowy
24.	110750 L	dr.gm.110729L - Kol. Świdniki - do końca zabudowy
25.	110751 L	dr.pow.3238L - Kol. Miączyn - do końca zabudowy
26.	110752 L	dr.pow.3286L - Miączyn - dr.gm.110741L
27.	110753 L	dr. kraj. 74 - Miączyn - do końca zabudowy
28.	110754 L	dr.pow.3240L - Żuków - do końca zabudowy
29.	110755 L	dr.pow.3236L - Gdeszyn - Horyszów Ruski - dr.pow.3237L
30.	110756 L	dr.pow.3271L - Poddąbrowa - dr.gm.110739L
31.	110757 L	dr.pow.3271L - Kotlice Prawda - do końca zabudowy
32.	110758 L	dr.pow.3278L - Kol. Kotlice - do końca zabudowy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

33.	110759 L	dr.pow.3278L - Kol. Kotlice - do końca zabudowy
34.	110760 L	dr.gm.110735L - Kol. Zawalów - do końca zabudowy
35.	110761 L	dr.gm.110735L - Kol. Zawalów - do końca zabudowy
36.	110762 L	dr. kraj. 74 - Zawalów - dr.gm.110734L
37.	110763 L	dr.gm.110734L - Kol. Zawalów - dr.gm.110735L
38.	110764 L	dr. kraj. 74 - Horyszów Ruski - do końca zabudowy
39.	110765 L	dr.pow.3236L - Horyszów Ruski - do końca zabudowy
40.	110766 L	dr.gm.110755L - Gdeszyn - do końca zabudowy
41.	110767 L	dr.gm.110755L - Gdeszyn - dr.gm.110732L
42.	110768 L	dr.pow.3236L - Gdeszyn - dr.gm.110730L
43.	110769 L	dr.pow.3236L - Kol. Gdeszyn - dr.gm.110733L
44.	110770 L	dr.pow.3271L - Niewirków - do końca zabudowy
45.	110771 L	dr. kraj. 74 - Ministrówka - dr.pow.3286L

Źródło: http://www.zdw.lublin.pl/infohtml/wykaz_drog/drogi_gminne_2016_styczen.pdf

Istniejąca sieć dróg jest w zasadzie wystarczająca do obsługi ruchu komunikacyjnego na terenie gminy Miączyn. Słabą stroną jest jednak nienajlepszy stan dróg. Wiele odcinków dróg gminnych i powiatowych wymaga natychmiastowej naprawy, modernizacji i działań zmierzających do podniesienia ich parametrów. Przeprowadzenie takich inwestycji niewątpliwie zwiększyłoby poprawę bezpieczeństwa na terenie gminy Miączyn oraz dostępność komunikacyjną.

✓ **Infrastruktura kolejowa**

Przez teren gminy Miączyn przebiega kolejowa linia komunikacyjna: przebieg kolei normalnotorowej o znaczeniu krajowym Zamość-Hrubieszów, międzynarodowym LHS Polska-Ukraina (połączenie gospodarcze). Kolej zarówno PKP, jak i LHS ma dla obsługi gminy niewielkie znaczenie. Linia LHS ma wyłącznie charakter tranzytowy, a kolej osobowa odnotowuje niską frekwencję, mimo istniejących przystanków pasażerskich. Pokrycie obszaru gminy liniami komunikacji pasażerskiej jest wystarczające. Zaplecze komunikacji stanowią dwie stacje paliw w Miączynie i Kotlicach, stacja obsługi pojazdów w Miączynie oraz parkingi dla pojazdów zlokalizowane w ośrodku gminnym.

✓ **Transport zbiorowy**

Transport zbiorowy zapewniają autobusy PKS Wschód oraz autobusy prywatnych przewoźników. Usługi przewozowe świadczone są głównie na trasach:

- ZAMOŚĆ-HRUBIEESZÓW przez Miączyn.
- ZAMOŚĆ-GRABOWIEC przez Sitno.
- ZAMOŚĆ-HRUBIESZÓW przez Grabowiec.

W celu realizacji obowiązku zapewnienia dzieciom dowozu do szkół podstawowych i gimnazjalnych, gmina Miączyn wykorzystuje własny autobus.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

✓ **Telekomunikacja**

Przez teren gminy przebiega światłowód Zamość-Hrubieszów. Centrala automatyczna znajduje się w Miączynie i współpracuje z centralą kontenerową w Horyszowie. Mieszkańcy gminy Miączyn posiadają nieograniczony dostęp do telefonii stacjonarnej. Obszar gminy znajduje się również w zasięgu wszystkich głównych operatorów sieci komórkowych działających w kraju: T-mobile, Plus GSM, Orange, Play.

1.5.2. Infrastruktura ochrony środowiska

✓ **Infrastruktura wodociągowa**

Sieć wodociągowa w gminie Miączyn praktycznie nie występuje. Jedynie w byłym Zakładzie Rolnym w miejscowości Miączyn-Kolonia istnieje sieć wodociągowa zaopatrująca w wodę mieszkańców osiedla. Długość sieci wodociągowej w gminie wynosi jedynie 1,4 km. W 2014 roku z sieci wodociągowej korzystało 3,6% ogółu ludności.

Rozwój sieci wodociągowej w gminie Miączyn na przestrzeni lat 2008-2014 charakteryzuje poniższe zestawienie.

Tabela 23 Sieć wodociągowa w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	Jedn.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	12	19	19	19	19	19	19
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	6,3	6,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	195	216	222	219	219	217	215
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	b.d.	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	3,1	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

✓ *Infrastruktura kanalizacyjna*

Sieć kanalizacyjna w gminie Miączyn - również jak w przypadku sieci wodociągowej, praktycznie nie funkcjonuje. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi tylko 0,6 km. Na koniec 2014 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 2,8% ogółu ludności gminy. Liczba przyłączy prowadząca do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 15 szt.

Rozwój sieci kanalizacyjnej w gminie Miączyn na przestrzeni lat 2008-2014 charakteryzuje poniższe zestawienie.

Tabela 24 Sieć kanalizacyjna w gminie Miączyn w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	Jedn.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	1,1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	13	15	15	15	15	15	15
Ścieki odprowadzone	dam ³	5,1	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	168	173	177	175	175	173	171
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

✓ *Gospodarka odpadami komunalnymi*

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - od dnia 1 stycznia 2013 roku, na administrację gminną nałożony został obowiązek organizacji i zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu odbioru odpadów od mieszkańców gminy oraz ich zgodnego z prawem zagospodarowania. Każdy właściciel nieruchomości położonej w obrębie gminy Miączyn, zobowiązany został do wyboru sposobu zbierania odpadów komunalnych powstających w jego gospodarstwie. Odpady komunalne mogą być zbierane w dwojaki sposób: segregowany lub niesegregowany. Od sposobu gromadzenia odpadów uzależniona jest wysokość opłaty należna gminie z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Informację o wybranym sposobie zbiórki odpadów, mieszkańcy zawarli w specjalnej deklaracji. Właścicielom gospodarstw, którzy złożyli deklaracje, gmina nieodpłatnie przekazała w użytkowanie odpowiednie ilości pojemników do gromadzenia odpadów.

Odpady komunalne z terenu gminy Miączyn odbierane są przez firmę EKOMEGA, Legieć, Małek Sp. J., ul. Szklarniowa 1 C, 22-400 Zamość, która wyłoniona została do realizacji niniejszego zadania

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

w drodze przetargu. Na terenie gminy Miączyn nie ma składowiska odpadów. Zebrane odpady przekazywane są następnie do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, gm. Skierbieszów.

Decyzją Rady Gminy odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców gminy Miączyn następuje według ustalonego harmonogramu.

W gminie Miączyn organizowane są zbiórki elektrośmieci (zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: pralki, lodówki, telewizory, komputery, czajniki itp.) - realizowane wg wyznaczonego harmonogramu odbioru.

Ponadto, na terenie Gminy Miączyn funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Miączynie, gdzie przyjmowane są odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Miączyn. Odpady są przyjmowane nieodpłatnie. Odbiór odpadów dokonuje firma „EKOMEGA” Legieć, Małek Sp. J., ul. Szklarniowa 1 C, 22-400 Zamość.

1.5.3. Infrastruktura energetyczna

✓ *Elektroenergetyka*

Przez teren gminy przebiegają dwie sieci wysokiego napięcia 110 kV oraz liczne sieci średniego i niskiego napięcia, stwarzające dogodne warunki dla zaopatrzenia w energię elektryczną.

✓ *Ciepłownictwo*

Na terenie gminy brak jest centralnych źródeł ciepła, a zabudowa usługowa i mieszkaniowa korzysta z lokalnych źródeł ciepła, opalanych paliwem stałym lub gazowym.

✓ *Gazyfikacja*

Gmina jest częściowo zgazyfikowana poprzez sieć średniego ciśnienia. Gazyfikacja obejmuje miejscowości: Miączyn, Miączyn-Kolonia, Ministrówka, Miączyn-Stacja, Niewirków, Niewirków-Kolonia. Łączna długość sieci wynosi 21,8 km. Pozostali mieszkańcy gminy najczęściej korzystają z gazu w butlach (propan-butan techniczny).

Alternatywą dla powyższych surowców są odnawialne źródła energii. Rozwój odnawialnych źródeł energii jest obecnie jednym z priorytetowych kierunków w polityce władz rządowych i samorządowych. Według Wojewódzkiego Programu Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego na terenie gminy Miączyn średnie roczne sumy usłonecznienia w godzinach wynoszą od 1600 do 1650 h/rok, a średnie roczne promieniowanie całkowite powyżej 3 800 MJ/m². Oznacza to, że

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

gmina dysponuje znacznymi potencjałami, jeśli chodzi o rozwój energii pochodzącej z promieniowania słonecznego¹². Energia pozyskiwana ze słońca może być wykorzystywana do celów grzewczych (ogrzewania pomieszczeń, ogrzewania wody użytkowej), produkcji prądu (w przypadku modułów fotowoltaicznych). Pozyskiwanie tego typu energii jest dość przystępne zarówno dla użytkowników indywidualnych, jak i większych inwestorów. Pozyskiwana w ten sposób energia stanowi alternatywę dla tradycyjnych metod grzewczych i zapobiega nadmiernej emisji spalin.

1.5.4. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „*Infrastruktura techniczna*” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

Tabela 25 Infrastruktura techniczna – identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Słabej jakości, wymagająca przebudowy oraz remontów infrastruktura techniczna (sieć energetyczna i drogowa).	III
Uciążliwa dla środowiska i produkcji rolnej niska emisja oparta w znacznym stopniu na węglu kamiennym.	III
Bardzo mały procent zwodociągowania gminy.	III
Bardzo mały procent skanalizowania gminy.	III
Częściowo zgazyfikowany teren gminy.	III

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy; III- najważniejsze problemy

1.6. Infrastruktura społeczna

1.6.1. Infrastruktura edukacyjna

Na terenie gminy funkcjonuje Samorządowa Jednostka Oświaty w Miączynie. Celem Jednostki jest zaspakajanie potrzeb gminy Miączyn w zakresie szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i wychowania przedszkolnego (przygotowanie dzieci do obowiązku szkolnego w oddziałach zerowych) a w szczególności:

1. Zarządzanie majątkiem Gminy przeznaczonym na cele oświatowe.

¹² Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego, 2006

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2. Prowadzenie obsługi administracyjno-finansowej, inwestycyjnej gimnazjum, szkół podstawowych i oddziałów zerowych.
3. Zapewnienie warunków działania gimnazjum, szkół (oddziałów zerowych), w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
4. Wyposażenie obiektów oświatowych w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, wychowania i innych zadań statutowych.
5. Sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół w zakresie spraw finansowych i administracyjnych a w szczególności:
 - Prawidłowego dysponowania przyznanymi szkołom i placówkom środkami budżetowymi oraz gospodarowanie mieniem.
 - Przestrzeganie obowiązujących przepisów (bhp, p.poż. i budżetowych).
 - Przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkół.
 - Opiniowanie arkusza organizacyjnych szkół (przygotowanie do zatwierdzenia przez wójta gminy).

Jednostka obejmuje swoim zasięgiem działania następujące jednostki organizacyjne:

- Gimnazjum w Miączynie.
- Szkoła Podstawowa w Miączynie.
- Szkoła Podstawowa w Zawalowie.
- Szkoła Podstawowa w Niewirkowie.
- Szkoła Podstawowa w Horyszowie.
- Szkoła Podstawowa w Kotlicach.
- Szkoła Podstawowa w Gdeszynie-Kolonii.
- Oddziały przedszkolne (klasy "0") w w/w szkołach.

Poniżej zaprezentowana tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące liczby oddziałów, uczniów i etatów nauczycielskich w poszczególnych placówkach oświatowych na terenie gminy Miączyn w roku szkolnym 2013/2014 oraz 2014/2015.

Tabela 26 Placówki oświatowe z terenu gminy Miączyn

Nazwa szkoły	Liczba oddziałów		Liczba uczniów		Liczba etatów nauczycielskich	
	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015
Gimnazjum w Miączynie	9	9	183	176	21,24	22,97
Szkoła Podstawowa w Miączynie	11	12	224	236	19,2	20,06
Szkoła Podstawowa w Zawalowie	6	6	43	40	5,81	b.d.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Szkoła Podstawowa w Niewirkowie	6	6	44	41	5,69	6,75
Szkoła Podstawowa w Horyszowie	6	6	32	31	6,31	6,05
Szkoła Podstawowa w Kotlicach	7	7	89	80	9,81	9,81
Szkoła Podstawowa w Gdeszynie-Kolonii	6	6	44	43	b.d.	b.d.

Źródło: UG Miączyn

Do placówek nadzorowanych przez gminę Miączyn w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczało łącznie 647 dzieci, w porównaniu do roku 2013 liczba uczniów zmalała o 12 osób.

Gmina Miączyn zrealizowała 5 projektów zorientowanych na zapewnienie wysokiej jakości usług oraz podnoszenie szans edukacyjnych uczniów:

Projekt „Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych”. W ramach projektu systemowego pt.: „Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych” w gminie Miączyn został zorganizowany:

- Plac zabaw dla dwóch oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Miączynie.
- Plac zabaw dla oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Kotlicach.
- Toalety dla oddziałów przedszkolnych zostały zmodernizowane i dostosowane do potrzeb dzieci młodszych i personelu.
- Zorganizowane zostały sale zajęć i szatnie oddziałów przedszkolnych wyżej wymienionych szkół podstawowych poprzez zakup wyposażenia, w tym zakup: mebli; wyposażenia wypoczynkowego; zakup rolet; zabawek; pomocy dydaktycznych; artykułów plastycznych; wyposażenia zapewniającego bezpieczne warunki opieki nad dziećmi; sprzętu ITC; sprzętu audiowizualnego; tablic interaktywnych wraz z oprogramowaniem; wyposażenia do utrzymania czystości w pomieszczeniach.

Projekt został zrealizowany w terminie od 1 kwietnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku. Wartość projektu wynosiła 260 648,00 zł, w całości była to kwota dofinansowania ze środków unijnych. Realizacja projektu była możliwa dzięki środkom Unii Europejskiej pozyskanym przez gminę Miączyn.

Projekt „MultiSport”. Projekt „MultiSport” został zrealizowany w Szkole Podstawowej w Miączynie w ramach programu Ministerstwa Sportu i Turystyki dla młodzieży z klas IV-VI. Ideą projektu „MultiSport” była organizacja i prowadzenie systematycznych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci z klas IV-VI w Szkole Podstawowej w Miączynie. Zajęcia były prowadzone w różnorodnych, nowoczesnych i atrakcyjnych formach, stymulując aktywność fizyczną uczestników. Dostępna oferta sportów uwzględniała regionalne i lokalne tradycje. Zajęcia odbywały się na różnych obiektach sportowych, dających możliwość upowszechniania wielu sportów, zachęcając uczestników projektu do

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

wyboru preferowanej formy aktywności fizycznej, zgodnie z zainteresowaniami i indywidualnymi predyspozycjami. Zajęcia prowadzenie były w okresie od kwietnia 2014 roku do grudnia 2014 roku (z przerwą wakacyjną), systematycznych zajęć sportowych w wymiarze 3 x w tygodniu dla każdego uczestnika, w 90-minutowych jednostkach szkoleniowych, w grupie 20 osobowej.

Projekt „Przedszkolaki na starcie”. Projekt „Przedszkolaki na starcie” został zrealizowany w ramach Priorytetu IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Projekt współfinansowany został ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu było zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej dla dzieci 3-4 letnich w gminie Miączyn.

Projekt realizowany był od 1 września 2012 roku do 30 sierpnia 2014 roku, w dwóch szkołach podstawowych tj.: w Szkole Podstawowej w Kotlicach oraz w Szkole Podstawowej w Miączynie. W projekcie udział wzięło 66 dzieci w wieku 3-4 lata, z tego 30 dziewczynek i 36 chłopców z terenu gminy Miączyn. W ramach projektu zrealizowana następujące zadania:

1. Utworzenie nowego punkt przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Kotlicach.
2. Utworzenie dodatkowej grupy w istniejącym już punkcie przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Miączynie, poprzez:
 - Adaptację sal.
 - Wyposażenie sal w niezbędny sprzęt i atestowane meble.
 - Zakup pomocy dydaktycznych.
 - Zatrudnienie dwóch nauczycieli do prowadzenia zajęć w ramach projektu.
 - Realizacja zajęć pięć razy w tygodniu przez pięć godzin dziennie.
 - Wygenerowanie dodatkowych miejsc przedszkolnych dla 66 dzieci w wieku 3-4 lata.
 - Realizowanie podstawy programowej wychowania przedszkolnego na zajęciach w ramach projektu.
 - Udział dzieci w wyjazdach edukacyjnych do miejsc związanych z dziedzictwem kulturowym, przyrodniczym i historycznym regionu.

Całkowita wartość projektu wynosiła 393 798, 34 zł, w tym otrzymane dofinansowanie na realizację projektu wynosiło 334 728,59 zł, pozostałą część pokryły środki własne gminy. Po zakończeniu realizacji projektu, tj.: od 1 września 2014 roku do 30 sierpnia 2016 roku gmina Miączyn zapewniła funkcjonowanie powstałych punktów przedszkolnych oraz kontynuację zajęć z własnych środków. Realizatorem projektu była Samorządowa Jednostka Oświaty w Miączynie, Szkoła Podstawowa w Miączynie i Szkoła Podstawowa w Kotlicach.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Projekt „Uwierzyć w siebie”. Projekt systemowy „Uwierzyć w siebie” został zrealizowany w ramach indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych w gminie Miączyn z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. Głównym celem projektu było wyeliminowanie zidentyfikowanych barier oraz potrzeb edukacyjnych u dzieci oraz rozszerzenie umiejętności u uczniów szczególnie uzdolnionych w przedmiotach humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych poprzez indywidualizację procesu kształcenia dzieci z klas I –III. Realizacja projektu trwała w okresie od 1 sierpnia 2011 roku do 31 lipca 2012 roku w pięciu szkołach podstawowych z terenu gminy Miączyn tj.: Szkoła Podstawowa w Miączynie; Szkoła Podstawowa w Zawalowie; Szkoła Podstawowa w Niewirkowie, Szkoła Podstawowa w Horyszowie i Szkoła Podstawowa w Kotlicach. Całkowita wartość projektu wynosiła 150 000,00 zł. Realizatorem projektu była Samorządowa Jednostka Oświaty w Miączynie. W projekcie wzięło udział 81 uczniów, z tego 31 uczennic i 50 uczniów, u których zdiagnozowano problemy oraz dzieci szczególnie uzdolnione brały udział w różnorodnych zajęciach dodatkowych. W ramach projektu zrealizowano:

- Doposażenie bazy dydaktycznej szkół.
- Zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.
- Zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych.
- Zajęcia logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy.
- Zajęcia z gimnastyki korekcyjnej dla dzieci z wadami postawy.
- Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów szczególnie uzdolnionych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych.

Projekt „Zagrajmy o sukces”. Gimnazjum im. Jana Pawła II w Miączynie wzięło udziału w projekcie systemowym - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe - Zagrajmy o sukces w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Człowiek - najlepsza inwestycja.

Celem głównym projektu był wyższy poziom kompetencji kluczowych oraz osiągnięć poznawczych w grupie 2800 uczniów z terenów wiejskich i miejsko-wiejskich, realizowany poprzez:

- Zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form zajęć pozalekcyjnych kształtujących poziom zdrowia fizycznego.
- Podwyższenie poziomu umiejętności z języka angielskiego.
- Podwyższenie poziomu kompetencji kluczowych w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Zmniejszenie nierówności w dostępie do różnych form zajęć pozalekcyjnych rozwijających kompetencje informatyczne i podniesienie poziomu tych kompetencji.
- Nabycie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych.

Projekt realizowany było od 01.12.2011 roku do 31.08.2013 roku. Szkoła opracowała programy rozwojowe i zrealizowała je podczas dodatkowych zajęć rozwijających kompetencje kluczowe. W każdym z dwóch cykli zajęć uczestniczyło po 56 grup uczniów, liczących 25 uczniów, wybranych z zachowaniem zasady równości płci. Do udziału w zajęciach dodatkowych zostali zachęcani uczniowie mający trudności w uczeniu się, z utrudnionym dostępem do edukacji i zainteresowani podniesieniem poziomu kompetencji kluczowych. Projekt zakładał realizację zajęć w ustalonym wymiarze godzin:

- Zajęcia sportowe - 30 % wszystkich godzin.
- Zajęcia z języka angielskiego - 20 % godzin.
- Zajęcia matematyczno-przyrodnicze (matematyka, biologia, fizyka, chemia) - 20 % wszystkich godzin.
- Zajęcia informatyczne - 20 % wszystkich godzin.
- Zajęcia psychologiczne - 15 % wszystkich zajęć.

W ramach projektu zakupiono pomoce dydaktyczne z zakresu chemii, biologii, fizyki, matematyki, j. angielskiego oraz sprzęt sportowy¹³.

1.6.2. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

✓ *Infrastruktura sportowa*

Bazę sportowo-rekreacyjną gminy Miączyn tworzą:

- Hala gimnastyczna przy Gimnazjum w Miączynie.
- Boisko trawiaste przy Gimnazjum w Miączynie.
- Plac zabaw w Horyszowie.
- Plac zabaw w Miączynie.
- Plac zabaw w Kotlicach.

W gminie prężnie działa drużyna piłkarska Olimpia Miączyn, która została założona w 1997 roku. Klub przynależy do OZPN Zamość.

¹³ <http://www.miaczyn.pl/>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Klub Olimpia tworzą 3 drużyny:

- Seniorzy - V Liga, Okręg Zamość.
- Trampkarze - młodzi.
- Orlik Starszy.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują Szkolne Kluby Sportowe. Młodzież uczestnicząca w zajęciach ma możliwość rozwijania sprawności fizycznej, zainteresowań sportowych i czynnego spędzania czasu wolnego.

Do imprez sportowych odbywających się na terenie gminy Miączyn należą:

- Mistrzostwa Gminy w Tenisie.
- Turniej Piłki Halowej.
- Biegi Papieskie.
- Rajd Rowerowy.

✓ **Turystyka**

Najważniejszym walorem turystycznym gminy jest ciąg obszarów leśnych pokrywających wzniesienia Działów Grabowieckich, a istniejące kompleksy leśne posiadają korzystny mikroklimat i bogactwo siedlisk przyrodniczych. Wysokie nasłonecznienie terenu, czyste powietrze oraz cisza tworzą dodatkowe atuty wypoczynku.

Na terenie gminy funkcjonują jedynie 4 gospodarstwa agroturystyczne:

- Gospodarstwo agroturystyczne - Stadnina Koni „Kordalówka” - Miączyn.
- Gospodarstwo agroturystyczne - „Kraina Kuhailana” - Horyszów Kolonia.
- Gospodarstwo agroturystyczne „Zacisze” - Gdeszyn.
- Gospodarstwo agroturystyczne - Horyszów.

Pomimo sprzyjających warunków do rozwoju turystyki (w tym agroturystyki) w gminie Miączyn jest ona słabo rozwinięta. Czynniki ograniczającymi rozwój turystyki na terenie gminy są m.in.:

- Brak doświadczeń w tym zakresie.
- Niska baza turystyczna i okołoturystyczna.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.6.3. Infrastruktura kultury

Upowszechnianiem szeroko pojętej kultury zajmują się na terenie gminy głównie **Biblioteka Publiczna Gminy Miączyn**.

Do szczegółowego zakresu działań Biblioteki należy:

1. Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych.
2. Udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczanie do domu, prowadzenie wypożyczeń między bibliotecznymi.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej oraz popularyzacja książki i czytelnictwa.
4. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, szkołami, instytucjami kultury i organizacjami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności lokalnej.
5. Prowadzenie działalności oświatowej opartej na posiadanych zbiorach bibliotecznych.
6. Popularyzowanie nowości wydawniczych, stałe uzupełnianie posiadanego księgozbioru.
7. Doskonalenie form i metod prac bibliotecznej.
8. Biblioteka może też podejmować inne działania z zakresu upowszechniania kultury wynikające z potrzeb środowiska.

W gminie Miączyn funkcjonuje 5 świetlic wiejskich w miejscowościach: Kotlice, Horyszów, Świdniki, Miączyn, Niewirków, które są miejscem spotkań mieszkańców. Nadzór nad świetlicami sprawuje Wójt Gminy Miączyn. Świetlice wiejskie w/w miejscowościach poza niezbędnymi meblami, wyposażone są w stoły do gier rekreacyjnych typu ping-pong. Ponadto świetlice posiadają zaplecza kuchenne wyposażone w niezbędny sprzęt i akcesoria AGD.

W celu poprawy jakości życia na obszarze gminy Miączyn planuje się dalszy rozwój funkcjonalnej i ogólnodostępnej infrastruktury społecznej w postaci świetlic wiejskich.

Na terenie gminy nie ma kin, teatrów ani muzeów.

Rozwój polityki kulturalnej jest ograniczony ze względu na brak infrastruktury kultury - brak Gminnego Domu Kultury i poziomu jej dofinansowania.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.6.4. Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej

✓ *Ochrona zdrowia*

Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy Miączyn świadczona jest przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Zdrowia Miączyn, Miączyn 111, którego działalność obejmuje specjalizacje tj.: medycyna rodzinna, pediatria, gabinet stomatologiczny.

Na terenie gminy Miączyn funkcjonuje 1 apteka:

- Apteka prywatna, Miączyn 109.

Mieszkańcy gminy borykają się z mało korzystną dostępnością do usług medycznych zlokalizowanych w Miączynie, niedoborem lekarzy oraz brakiem gabinetów lekarskich. W przypadku specjalistycznych badań i specjalistycznej opieki szpitalnej, pacjenci kierowani są do szpitali w Hrubieszowie, Zamościu i Lublinie.

✓ *Pomoc społeczna*

Opieka społeczna na terenie gminy Miączyn podlega działalności Gminnego Ośrodka Pomocy w Miączynie. Cele realizowane przez Ośrodek:

1. Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.
2. Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.
3. Podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i ich rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania jednostki w zakresie pomocy społecznej:

1. Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych w ustawie świadczeń.
2. Organizowanie i prowadzenie pracy socjalnej zmierzającej do poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup wymagających pomocy.
3. Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.
4. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej.
5. Rozpoznawanie potrzeb pomocy społecznej dla jednostek, grup, rodzin i środowisk wymagających interwencji socjalnej.
6. Rozwój niezbędnej infrastruktury społecznej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Ośrodek realizuje zadania własne i zlecone wynikające z ustawy o pomocy społecznej, rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych. Ośrodek realizuje zadania z zakresu wypłaty świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi również postępowanie wobec osób zobowiązanych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika jest bezskuteczna.

W wykonaniu swoich zadań Ośrodek współpracuje z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi¹⁴.

Tabela 27 Powody udzielania pomocy przez GOPS w Miączynie w latach 2008-2014

Powody udzielania pomocy	Lata (liczba rodzin)						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ubóstwo	104	101	99	109	118	110	114
Bezdomność	2	2	3	3	4	4	4
Bezrobocie	118	109	117	130	118	129	134
Niepełnosprawność	31	33	29	30	35	35	39
Długotrwała choroba	40	37	39	41	38	40	38
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	11	11	12	10	11	13	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	0	0	0	0	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	2	1	0	0	1	4

Źródło: GOPS w Miączynie

Z analizy danych udostępnionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miączynie wynika, iż w 2014 roku głównym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie było bezrobocie, pomocą z tego tytułu objętych zostało 134 rodzin. Kolejnymi równie często występującymi problemami społecznymi w gminie Miączyn były:

- Ubóstwo (114 rodzin objętych pomocą w 2014 roku).
- Niepełnosprawność (39 rodzin objętych pomocą w 2014 roku).

¹⁴ <http://www.miaczyn.pl/>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Długotrwała choroba (38 rodzin objętych pomocą w 2014 roku).

Zjawiskami występującymi w mniejszej skali były:

- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (14 rodzin objętych pomocą w 2014 roku).
- Bezdomność (4 rodziny objęte pomocą w 2014 roku).
- Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (4 rodziny objęte pomocą w 2014 roku).

Stale od 2008 roku opieką społeczną najwięcej rodzin zostaje objętych z powodu problemów, jakim są: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.

1.6.5. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „*Infrastruktura społeczna*” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

Tabela 28 Infrastruktura społeczna – identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach podlegających samorządowi gminnemu.	III
Luki w infrastrukturze społecznej i kulturalnej (brak ośrodka kultury w gminie, wymagające nakładów wiejskie świetlice).	II
Brak odpowiednio rozwiniętej infrastruktury turystycznej.	II
Niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej (brak specjalistów na terenie gminy).	III
Występujące problemy społeczne – w szczególności bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba oraz niepełnosprawność.	III

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy; III- najważniejsze problemy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.7. Zarządzanie

1.7.1. Możliwości budżetowe gminy Miączyn

Jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacyjne rządowej administracji publicznej są prawnie zobowiązane do uchwalania swoich budżetów. Budżet spełnia dwie zasadnicze funkcje: planowania i kontroli. Etap sporządzania planu finansowego (budżetu) jest elementem procesu budżetowania – jego pierwszą fazą. Etap planowania tworzy podstawy do realizacji drugiej podstawowej funkcji budżetu - funkcji kontroli. Realizacja tej funkcji polega na porównywaniu osiąganych rezultatów z budżetem (planem finansowym), dokonywaniu ocen występujących rozbieżności oraz podejmowaniu odpowiednich korygujących działań. Ocena sprawności funkcjonowania budżetu możliwa jest oczywiście dopiero po upływie czasu objętego odpowiednią częścią planu finansowego.

Ogólna kwota wszystkich środków przeznaczonych w danym roku budżetowym na finansowanie inwestycji określana jest jako tzw. budżet inwestycyjny. Takie ujęcie całości zasobów finansowych gminy określa się jako budżet w układzie zadań. Budżetowanie zadaniowe to szacowanie kosztów świadczenia usług komunalnych, czyli poszukiwanie rzeczywistych wielkości kwot, które powinny być zapisane w poszczególnych działkach klasyfikacji budżetowej. System budżetowy typu zadaniowego oznacza odejście od wskaźnikowej metody określania wysokości planowanych wydatków na rzecz metodyki określania rzeczywistych kosztów funkcjonowania służb publicznych oraz wykonywanych przez nie zadań.

Metodyka budżetowania zadaniowego polega na wyraźnym wyodrębnieniu w budżecie jednostki samorządu terytorialnego zadań, czyli typowych usług określonego rodzaju lub jednorazowych przedsięwzięć łącznie ze wszystkimi kosztami ich realizacji. Dzięki takiemu ujęciu kosztów realizacji zadań publicznych, decyzje podejmowane na etapie uchwalania oraz wykonywania budżetu mają swoje umocowanie bezpośrednio w strukturze i rzeczowym zakresie planowanych do realizowanych zadań. Budżetowanie zadaniowe tworzy podstawy do precyzyjnego ustalania wielkości środków finansowych, które w kilku kolejnych latach mogą być przeznaczone na finansowanie prorozwojowych inwestycji z uwzględnieniem wielkości kwot niezbędnych do obsługi istniejącego i przyszłego zadłużenia. Przewidywanie dochodów i wydatków poprzedzone etapem analiz prowadzonych w ramach metodyki budżetowania zadaniowego pozwala na uzyskanie znacznie mniejszych odchyleń wielkości rzeczywistych od prognozowanych.

Gmina Miączyn w 2014 roku osiągnęła dochody równe 16727225,86 zł, zaś wydatki wynosiły 17904282,76 zł. Rok 2014 zakończył się ujemnym wynikiem finansowym: -1177056,90 zł. Jest to wynik zdecydowanie gorszy w porównaniu z poprzednimi latami (2012-2013), gdzie budżet wykazał nadwyżkę w wysokości: 377722,6 zł w 2012 roku., 340352,8 zł w 2013 roku.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

W 2014 roku dochody na 1 mieszkańca w gminie Miączyn wyniosły 2749,83 zł, czyli niewiele mniej niż w powiecie zamojskim, gdzie dochód na 1 mieszkańca wynosił 2827,98 zł (dane GUS).

Wydatki na 1 mieszkańca w przypadku gminy Miączyn i powiatu zamojskiego w 2014 roku są porównywalne. Kształtowały się na poziomie 2943,33 zł w gminie Miączyn, zaś w powiecie zamojskim na poziomie 2941,97 zł (dane GUS).

W strukturze dochodów gminy Miączyn w 2014 roku dominowały subwencje, które stanowiły 43,2% dochodów ogółem, subwencje 29,1% dochodów ogółem, natomiast dochody własne najmniej, gdyż wynosiły 27,7% dochodów ogółem.

Tabela 29 Dochody i wydatki gminy Miączyn w latach 2008-2014 (w zł)

Gmina Miączyn	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem	13179882,92	14130284,99	14597002,22	15603086,56	16050642,72	16373441,51	16727225,86
Dochody własne	2628955,33	2673420,07	2567356,63	3170840,56	3275368,6	3659397,05	4631235,02
Dochody na 1 mieszkańca	2162,05	2323,68	2337,39	2512,98	2612,41	2679,34	2749,83
Subwencja ogólna	7305356	8145209	7970823	8005171	8706373	8543529	7232976
Dotacje ogółem	-	3311655,92	4058822,59	4427075	4068901,12	4170515,46	4863014,84
Wydatki z budżetu ogółem	12606261,15	13333876,89	15998261,16	16953970,92	15672920,17	16033088,75	17904282,76
Wydatki majątkowe ogółem	419979,87	322157,58	1907649,78	2003042,18	667132,58	488066,13	2042880,79
Wydatki na 1 mieszkańca	2067,96	2192,71	2561,77	2730,55	2550,93	2623,64	2943,33

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

W 2014 roku w strukturze wydatków w gminie Miączyn dominowały wydatki na:

- **Oświatę i wychowanie** (7502281,29 zł), stanowiące 41,9% wydatków z budżetu ogółem.
- **Pomoc społeczną** (3891351,73 zł), stanowiące 21,7% wydatków z budżetu ogółem.
- **Transport i łączność** (1266720,23 zł), stanowiące 7,1% wydatków z budżetu ogółem.

Tabela 30 Poziom wydatków w wybranych działach budżetowych gminy Miączyn w latach 2008-2014 (w zł)

Obszar działania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	377209,92	380445,25	408891,74	429426,35	398318,54	570917,09	916611,09
Transport i łączność	715209,59	651243,79	2021750,83	2060973,31	854061,79	592664,45	1266720,23
Oświata i wychowanie	6391872,47	6821012,18	7501128,67	7616372,34	7561319,46	7795055,04	7502281,29
Pomoc społeczna	2675135,61	2883720,47	3078539,79	3455887,36	3702945,32	3673960,25	3891351,73

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	91736,16	84393,7	88000	90000	133975	103200	851457,04
Kultura fizyczna	-	-	-	48760,05	53338,96	69997,77	70612,27

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych GUS

1.7.2. Planowanie strategiczne

✓ *Opracowane programy średniookresowe*

Gmina Miączyn posiada obecnie następujące dokumenty strategiczne i planistyczne:

- Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Miączyn w latach 2009-2015.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miączyn.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miączyn.

Ponadto, co roku opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także Program Współpracy Gminy Miączyn z Organizacjami Pozarządowym.

✓ *Promocja gminy*

Prowadzone działania promocyjne gminy Miączyn ukierunkowane są na otoczenie wewnętrzne (komunikacja z lokalną społecznością) oraz zewnętrzne (współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego). Gmina promuje się m.in. poprzez:

- Strony internetowe: <http://www.miaczyn.pl/>, <http://ugmiaczyn.bip.lubelskie.pl>.
- Działalność w Lokalnej Grupie Działania „Ziemia Zamojska”.
- Udział w lokalnych i regionalnych imprezach.

1.7.3. Kapitał społeczny

✓ *Aktywność mieszkańców. Organizacje pozarządowe*

Na terenie gminy Miączyn działa kilka organizacji pozarządowych, pośród których największy wpływ na jej rozwój mają:

- Ochotnicze Straże Pożarne.
- Koła Gospodyń Wiejskich.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

- Zawalowskie Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju.

Jednocześnie na obszar wpływ ma Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Zamojska”. Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar gmin Grabowiec, Komarów-Osada, Łabunie, Miączyn, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Nielisz oraz Sułów. Celem Stowarzyszenia, jako LGD są działania wpływające na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, sprawniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego terenów wiejskich, poprawę ich konkurencyjności, jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności ekonomicznej przez mieszkańców tych terenów oraz potencjalnych przedsiębiorców, a także aktywizację oraz współpracę lokalnych środowisk. Stowarzyszenie działając na rzecz rozwoju obszarów wiejskich uwzględnia ochronę oraz promocję środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych, rozwój turystyki oraz popularyzację produktów lokalnych i rozwój produkcji rolnej¹⁵.

✓ *Aktywność wyborcza*

Z danych opracowanych przez Państwową Komisję Wyborczą wynika, iż aktywność wyborcza mieszkańców gminy Miączyn jest mniejsza niż aktywność wyborcza mieszkańców powiatu zamojskiego, biorąc pod uwagę wszystkie rodzaje wyborów zaprezentowane w poniższej tabeli, poza wyborami do Parlamentu Europejskiego z 2014 roku, gdzie aktywność wyborcza mieszkańców gminy Miączyn przewyższyła aktywność wyborczą mieszkańców powiatu zamojskiego o 3,26%.

Tabela 31 Frekwencja w wyborach (%)

Rok wyborów	2010	2011	2014	2014	2015	2015	2015
Rodzaj wyborów	Prezydenckie II tura	Parlamentarne	Parlament Europejski	Samorządowe	Prezydenckie I tura	Prezydenckie II tura	Parlamentarne
Gmina Miączyn	46,65	35,88	24,06	46,98	38,70	44,64	30,85
Powiat zamojski	51,27	40,62	20,80	52,95	45,12	50,72	36,53

Źródło: Opracowanie własne na podst. www.pkw.gov.pl

Z analizy danych wynika, że na terenie gminy Miączyn najwyższą frekwencję odnotowuje się w wyborach samorządowych, jakie są istotne z punktu widzenia bliskości przestrzennej i społecznej spraw i osób, których dotyczą oraz w wyborach prezydenckich, gdzie głosowanie odbywa się na konkretne lub znane osoby.

Zdecydowanie najmniejszym zainteresowaniem cieszą się wybory do Parlamentu Europejskiego, gdzie frekwencja w gminie Miączyn wynosiła 24,06%, a w powiecie zamojskim 20,80% oraz wybory

¹⁵ http://www.lgdziemiazamojska.pl/pdf/STATUT_112015.pdf

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

parlamentarne – w przypadku, których można zauważyć spadek udziału mieszkańców gminy Miączyn (z 35,88% w 2011 roku do 30,85% w 2015 roku) oraz powiatu zamojskiego (z 40,62% w 2011 roku do 36,53% w 2015 roku).

1.7.4. Identyfikacja podstawowych problemów

Na podstawie analizy danych dotyczących zagadnień z obszaru „Zarządzanie” dokonano identyfikacji podstawowych problemów rozwoju gminy Miączyn w tym zakresie. Najistotniejsze problemy zostały przedstawione i skategoryzowane pod względem ważności w poniższej tabeli.

Tabela 32 Zarządzanie - identyfikacja podstawowych problemów

Problem	Kategoria ważności
Niewystarczające środki finansowania niezbędnych inwestycji z budżetu gminy.	III
Niewystarczająca promocja gminy.	II

Objaśnienia: Stopniowanie ważności: *I – ważne problemy; II – ważniejsze problemy, III- najważniejsze problemy*

1.8. Analiza SWOT

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej, jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń (w tym przypadku gminy). Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy SWOT oraz prognoza strategii postępowania. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S – Strengths (silne strony).
- W – Weaknesses (słabości).
- O – Opportunities (możliwości).
- T – Threats (zagrożenia).

Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Silne strony (czynniki wewnętrzne pozytywne) to walory gminy, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu i spośród innych konkurencyjnych gmin.

Słabe strony (czynniki wewnętrzne negatywne) są konsekwencją ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Każda gmina posiada aspekty funkcjonowania, które ograniczają jej

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

sprawność, ale szybkie i obiektywne rozpoznanie oraz zdefiniowanie może łatwo ograniczyć ich negatywny wpływ.

Szanse (czynniki zewnętrzne pozytywne) to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia.

Zagrożenia (czynniki zewnętrzne negatywne) to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Zasoby przyrodnicze - liczne obszary NATURA 2000, Skierbieszowski Park Krajobrazowy.	Jedynie fragmentaryczna infrastruktura ochrony środowiska i techniczna - OZE, sieć wodno-kanalizacyjna.
Zasoby kulturowe.	Słabej jakości, wymagająca przebudowy oraz remontów infrastruktura techniczna (sieć energetyczna i drogowa).
Dobrze rozwinięta sieć drogowa wraz ze stanowiącą oś komunikacyjną drogą krajową Nr 74 Zamość- Hrubieszów.	Uciążliwa dla środowiska i produkcji rolnej niska emisja oparta w znacznym stopniu na węglu kamiennym.
Doskonałe warunki dla produkcji rolniczej (bardzo dobre gleby o znacznej powierzchni).	Położenie na peryferyjnej „ścianie wschodniej”, znaczne oddalenie od wiodących ośrodków gospodarczych kraju.
Korzystny wpływ środowiska przyrodniczego na walory turystyczne.	Niekorzystna struktura agrarna - przewaga gospodarstw małych i średnich.
	Problemy demograficzne - malejąca liczba ludności.
	Wysoki poziom bezrobocia w gminie.
Istniejące złoża zasobów surowców naturalnych wykorzystywanych głównie w budownictwie.	Niska atrakcyjność inwestycyjna gminy i powiatu zamojskiego według PAIiZ.
Znaczna aktywność lokalnego społeczeństwa (KGW, OSP, członkostwo w LGD).	Niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia.
	Luki w infrastrukturze społecznej i kulturalnej (brak ośrodka kultury w gminie, wymagające nakładów wiejskie świetlice).
SZANSE	ZAGROŻENIA
Rozwój międzynarodowej wymiany gospodarczej w szczególności z Ukrainą, dzięki sprzyjającemu położeniu przy granicy państwa.	Znaczna przewaga innych ośrodków (korzystniej położonych, posiadających lepszą infrastrukturę).
Rozwój turystyki i rekreacji (w tym turystyki weekendowej), zmiana trendów w turystyce i upadek tradycyjnych budżetowych zagranicznych destynacji turystycznych.	Załamanie w rolnictwie (spadek cen, utrata rynków zbytu).
Spadek atrakcyjności turystycznej i rolniczej konkurencyjnych obszarów poprzez wpływ pogarszającego się stanu jakości powietrza i środowiska naturalnego w tamtych lokalizacjach.	Niestabilność gospodarcza i polityczna na Ukrainie, przyczyniająca się do załamania wymiany handlowej i współpracy gospodarczej.
Nakłady zewnętrzne, w tym prywatne na zasoby przyrodnicze, zabytki, rolnictwo wpływające na atrakcyjność turystyczną i gospodarczą.	Pogłębiające się różnice w dochodowości rolnictwa, stanowiącego podstawę lokalnej ekonomii i pozostałych gałęzi gospodarki.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Wzrost znaczenia rolnictwa i wzrost dochodowości w rolnictwie oraz biogospodarka - jako inteligentna specjalizacja województwa lubelskiego.	Negatywne tendencje w finansowaniu samorządów powodujące zmniejszanie środków na inwestycje i ograniczanie wydatków bieżących.
Rozwój i wzrost popularności ekologicznej produkcji rolnej.	Negatywne tendencje gospodarcze generujące problemy społeczne – ubóstwo, bezrobocie.
Dostęp do funduszy strukturalnych UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020.	
Dostęp do bezpłatnych kursów i szkoleń.	
Rozwój gospodarczy pobliskiego Zamościa jako jednego z dynamicznych ośrodków wzrostu w województwie lubelskim.	
Wzrost atrakcyjności turystycznej okolicznych terenów, w tym przede wszystkim Zamościa, Hrubieszowa.	

1.8.1. Mocne strony – wnioski

Przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na istnienie wielu mocnych stron, które związane są przede wszystkim z atrakcyjnością przyrodniczą i kulturową obszaru oraz potencjałem gospodarczym i społecznym.

Gmina Miączyn charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi, które przekładają się na postrzeganie obszaru gminy, jako miejsca o wysokiej atrakcyjności turystycznej.

Unikalne zasoby przyrodnicze w postaci licznych obszarów NATURA 2000 oraz występującego na terenie gminy - Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego, mogą stać się czynnikiem warunkującym rozwój turystyki na obszarze gminy. Niewątpliwie środowisko przyrodnicze gminy (czyste powietrze, bogactwo fauny i flory, zachowane na znacznych obszarach krajobrazy zbliżone do naturalnych) ma korzystny wpływ na walory turystyczne, które dają możliwości rozwoju ekoturystyki.

Mocnymi stronami wymagającymi wykorzystania są zasoby kulturowe, jakimi gmina Miączyn dysponuje, m.in. zabytek archeologiczny - gródek w miejscowości Zawalów, dwór w Kotlicach, zespół dworski w Niewirkowie, zespół pałacowo-parkowy w Świdnikach, zespoły dworsko-parkowe w Horyszowie i Koniuchach, dawne cerkwie grekokatolickie w Miączynie, Świdnikach, Horyszowie. Właściwa waloryzacja i wykorzystanie bogactwa kulturowego gminy mogą być podstawą rozwoju funkcji turystycznych na jej terenie. Wpływ na postrzeganie terenu gminy, jako miejsca atrakcyjnego pod względem kulturowym ma znaczna aktywność lokalnego społeczeństwa (KGW, OSP, członkostwo w LGD), charakteryzującego się przywiązaniem do kultury i tradycji społeczeństwa lokalnego.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Bez wątpienia mocną stroną gminy Miączyn jest dobrze rozwinięta sieć drogowa umożliwiająca dojazd do wszystkich miejscowości gminnych wraz ze stanowiącą oś komunikacyjną drogą krajową Nr 74 Zamość-Hrubieszów.

Jedną z najważniejszych mocnych stron obszaru stanowią także doskonałe warunki dla produkcji rolniczej (bardzo dobre gleby o znacznej powierzchni). Indywidualne rolnictwo z długimi tradycjami, nieskażone gleby, stanowią szansę do rozwoju na obszarze gminy ekologicznego rolnictwa, produkującego zdrową żywność.

Ponadto, istotny jest fakt występowania na terenie gminy Miączyn złóż surowców naturalnych wykorzystywanych głównie w budownictwie, co może znacząco wpływać na jej rozwój gospodarczy.

1.8.2. Słabe strony – wnioski

Oparcie się na mocnych stronach i potraktowanie ich jako nośnika sukcesu gminy jest konieczne wobec słabych stron. Słabą stroną gminy jest również położenie na peryferyjnej „ścianie wschodniej”, w znacznej odległości od wiodących ośrodków gospodarczych kraju.

Gmina Miączyn boryka się z wieloma problemami, które związane są z brakami z zakresu infrastruktury technicznej. Na jej terenie występuje jedynie fragmentaryczna infrastruktura ochrony środowiska i techniczna – OZE, sieć wodno-kanalizacyjna oraz słabej jakości, wymagająca przebudowy oraz remontów infrastruktury technicznej (sieć energetyczna i drogowa), co stanowi barierę wielofunkcyjnego rozwoju obszaru gminy. Niewątpliwie słabą stroną gminy jest uciążliwa dla środowiska i produkcji rolnej niska emisja oparta w znacznym stopniu na węglu kamiennym.

Niekorzystna struktura agrarna – wyrażająca się przewagą gospodarstw małych i średnich, znacząco hamuje gospodarczy rozwój obszaru. Słabymi stronami są również niska potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gminy i powiatu zamojskiego według PAIiZ oraz niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia, co skutkuje brakiem zainteresowania obszarem ze strony inwestorów zewnętrznych.

Słabością są tu również problemy demograficzne, wyrażające się w stale malejącej liczbie ludności oraz wysokim poziomie bezrobocia w gminie, co ma bezpośredni wpływ na rozwój gospodarczy gminy. Ponadto występujące luki w infrastrukturze społecznej i kulturalnej (brak ośrodka kultury w gminie, wymagające nakładów wiejskie świetlice), znaczenie ograniczają rozwój potencjału społecznego.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

1.8.3. Szanse – wnioski

Szanse w zakresie wykorzystania potencjału gospodarczego obszaru upatrywane są przede wszystkim w rozwoju międzynarodowej wymiany gospodarczej, w szczególności z Ukrainą dzięki sprzyjającemu położeniu przy granicy państwa. Nie bez znaczenia szansą dla gminy Miączyn jest rozwój gospodarczy pobliskiego Zamościa, jako jednego z dynamicznych ośrodków wzrostu w województwie lubelskim.

Kolejną szansę rozwoju stanowi wzrost znaczenia rolnictwa i wzrost dochodowości w rolnictwie oraz biogospodarka - jako inteligentna specjalizacja województwa lubelskiego oraz rozwój i wzrost popularności ekologicznej produkcji rolnej, pozwalające na wykorzystanie istniejącego potencjału surowcowego obszaru gminy Miączyn.

Ponadto, rozwój turystyki i rekreacji (w tym turystyki weekendowej), zmiana trendów w turystyce i upadek tradycyjnych budżetowych zagranicznych destynacji turystycznych oraz wzrost atrakcyjności turystycznej okolicznych terenów, w tym przede wszystkim Zamościa, Hrubieszowa, stwarzają możliwości dla rozwoju funkcji turystycznych obszaru gminy Miączyn.

Również spadek atrakcyjności turystycznej i rolniczej konkurencyjnych obszarów poprzez wpływ pogarszającego się stanu jakości powietrza i środowiska naturalnego w tamtych lokalizacjach nie pozostaje bez znaczenia dla rozwoju turystyki i rolnictwa ekologicznego na obszarze gminy, która charakteryzuje się nieskażonym powietrzem i glebami, bogactwem walorów przyrodniczo-krajobrazowych itp. Szansą rozwoju obszaru gminy są także nakłady zewnętrzne, w tym prywatne na zasoby przyrodnicze, zabytki, rolnictwo, wpływające na atrakcyjność turystyczną i gospodarczą.

Dostęp do funduszy strukturalnych UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 oraz dostęp do bezpłatnych kursów i szkoleń stwarzają szansę dla rozwoju obszaru gminy, zwiększając możliwość realizacji wielu przedsięwzięć, których wdrożenie poprawi atrakcyjność społeczną i gospodarczą gminy i wzmocni jej konkurencyjność.

1.8.4. Zagrożenia – wnioski

Rozwój gminy znacząco hamowany jest przez niestabilność gospodarczą i polityczną na Ukrainie, przyczyniającą się do załamania wymiany handlowej i współpracy gospodarczej oraz znacznej przewagi innych ośrodków - korzystniej położonych, posiadających lepszą infrastrukturę techniczną i społeczną.

Istotnym problemem jest załamanie w rolnictwie (spadek cen, utrata rynków zbytu) oraz pogłębiające się różnice w dochodowości rolnictwa, stanowiącego podstawę lokalnej ekonomii i pozostałych gałęzi gospodarki, przyczyniające się do spadku konkurencyjności rynku.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Niewątpliwie jednym z najważniejszych zagrożeń dla rozwoju obszaru są negatywne tendencje gospodarcze, generujące problemy społeczne – ubóstwo, bezrobocie, przekładające się na jakość życia mieszkańców.

Poza tym, poważną barierę rozwojową stanowią negatywne tendencje w finansowaniu samorządów, powodujące zmniejszanie środków na inwestycje i ograniczanie wydatków bieżących.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2. Część strategiczna

2.1. Misja gminy Miączyn

Misja jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana oraz przedstawia pożądany stan przyszłości na koniec założonego sobie horyzontu czasowego.

Misją gminy Miączyn na lata 2016-2023 jest:

„Uzyskanie stabilnego i trwałego wzrostu gospodarczego i społecznego Gminy Miączyn poprzez wykorzystanie i poprawę stanu środowiska naturalnego, zasobów kulturowych, społecznych, infrastruktury, wpływającego na rozwój rolnictwa, turystyki i jakościową poprawę warunków życia mieszkańców gminy”.

2.2. Wizja gminy Miączyn

Wizja gminy to obraz jej przyszłego stanu, do którego będzie dążyć uwzględniając dobro środowiska i potrzeby mieszkańców. Poprzez stworzenie wizji przyszłości tworzy się ramy, które pozwolą lepiej podejmować decyzje, dotyczące wyznaczenie celów i sposobów i ich realizacji w procesie budowania strategii.

Tworzenie wizji przyczyni się również do:

- Kształtowania obrazu wspólnej przyszłości.
- Zjednoczenia odrębnych i zróżnicowanych grup w dążeniu do wspólnego celu.
- Rozwijanie myślenia pozytywnego i wybiegania w przyszłość.

Wizją gminy Miączyn na lata 2016-2023 jest:

„W 2023 roku Gmina Miączyn wykorzystała swój potencjał wynikający z jakości stanu środowiska naturalnego, aktywności mieszkańców, położenia przy granicy z Ukrainą i korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa. W gminie znacznej poprawie uległa jakość życia, warunki do uprawiania turystyki, przyczyniając się do zatrzymania negatywnych tendencji demograficznych i rozwoju lokalnej gospodarki”.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2.3. Cele strategiczne

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie strategicznych (głównych) celów Strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych Strategią.

Wyodrębniono następujące cele strategiczne:

C.S. 1. Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura wpisana w lokalne potrzeby.

W ramach celu strategicznego nr 1 władze samorządowe gminy Miączyn zaplanowały podjęcie działań zmierzających do rozwoju nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb infrastruktury wpisanej w lokalne potrzeby. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza na jej obszarze, znacznie ograniczy emisję zanieczyszczeń, jak również podniesie efektywność energetyczną gminy. Dla osiągnięcia założeń celu zakłada się wykorzystanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych znajdujących się na terenie gminy, w kierunku rozwoju obszaru pod względem turystycznym, przekładające się na zwiększenia atrakcyjności obszaru. Zgodnie z koncepcją celu zakłada się poprawę stanu gminnej infrastruktury społecznej, zaplanowano do realizacji zbiór zadań, których zadaniem jest stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju kapitału społecznego oraz podniesienia standardu życia mieszkańców. Dla budowy nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb infrastruktury istotną kwestią staje się rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej (w tym drogowej). W ramach celu zaplanowano podjęcie działań zorientowanych na budowę, modernizację, remonty szeroko pojętej infrastruktury drogowej oraz modernizację, remonty infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, których realizacja służyć będzie poprawie warunków życia społeczności, funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz zwiększenia atrakcyjności gospodarczej i turystycznej gminy.

C.S. 2. Lokalna gospodarka wykorzystująca istniejące zasoby.

Rozwój lokalnej gospodarki wykorzystującej, przy wykorzystaniu zasobów jakie występują na obszarze jest jednym z głównych priorytetów, jakie stawiają sobie do wykonania władze samorządowe gminy Miączyn. Gmina Miączyn jest gminą typowo rolniczą, gdzie produkcja rolna jest głównym źródłem utrzymania większości mieszkańców, dlatego też zaplanowano realizację działań zorientowanych na rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego (m.in. inwestycje w gospodarstwa rolne, rozwój usług okołorolniczych, produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego, rozwój i wsparcie rolnictwa ekologicznego oraz produkcji oraz sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych). Dostrzega się również konieczność rozwoju turystyki i agroturystyki na obszarze gminy, w związku z czym zaplanowano realizację zadań ukierunkowanych na budowę i podnoszenie standardów

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej. W celu osiągnięcia zamierzeń celu zakłada się udzielenie wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości na obszarze gminy. Obecność nowych przedsiębiorstw niewątpliwie stanowiłaby szansę dla rozwoju gminy, pozwoliłaby między innymi na tworzenie nowych miejsc pracy oraz spadek bezrobocia w gminie. Dla pobudzenia rozwoju lokalnej gospodarki zaplanowano podjęcie działań służących nawiązaniu międzynarodowej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstw.

C.S. 3. Aktywna, wykształcona i posiadająca istotne umiejętności społeczność lokalna.

Priorytetem dla władz samorządowych gminy Miączyn jest poprawa standardu życia jej mieszkańców. Dla budowy aktywnej, wykształconej społeczności lokalnej podjęto decyzję o realizacji działań skierowanych na podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy, rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji, zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego.

Ponadto, zakłada się osiągnięcie wzrostu konkurencyjności gminy Miączyn oraz jej zdolności do tworzenia miejsc pracy, poprzez realizację zadań tj. pozyskanie nowych inwestorów i inwestycji na obszar gminy, współpracę międzysektorową oraz uczestnictwo w organizacjach i współpracę z innymi JST.

2.4. Cele operacyjne

Cele strategiczne realizowane są w wyniku osiągnięcia celów operacyjnych, stanowiących niższy poziom planowania strategicznego. W ramach celów strategicznych zaplanowanie osiągnięcie następujących celów operacyjnych:

C.S. 1. Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura wpisana w lokalne potrzeby.

1.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii.

Cel operacyjny 1.1. zakłada rozwój odnawialnych źródeł energii na obszarze gminy Miączyn., co przyczyni się m.in. do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych, poprawy stanu środowiska oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa energetycznego gminy. Założenia celu zostaną osiągnięte poprzez realizację następujących zadań: instalacje OZE – budowa, przebudowa, remont, zakup urządzeń i ich montaż; zastosowanie narzędzi promocji OZE; poprawę efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach i obiektach wykorzystywanych na cele

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

społeczne – instalacja urządzeń poprawiających bilans energetyczny lokalnych firm, kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, budynków wykorzystywanych na cele gospodarcze i społeczne na terenie gminy; modernizację oświetlenia ulic na oświetlenie energooszczędne lub OZE.

1.2. Wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Cel operacyjny 1.2 zakłada wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych, jakimi gmina Miączyn dysponuje w kierunku nadania im funkcji turystycznych oraz zwiększenia atrakcyjności obszaru. W celu promocji lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz rozwoju oferty turystycznej opartej o te zasoby, zaplanowano zagospodarowanie obszarów cennych przyrodniczo; budowę, modernizację, remonty i wyposażenie infrastruktury służącej zachowaniu zasobów kulturowych, jak również przeprowadzenie remontów, modernizacji oraz wyposażenie obiektów zabytkowych.

1.3. Poprawa stanu gminnej infrastruktury społecznej.

Zamierzeniem celu operacyjnego 1.3. jest poprawa stanu gminnej infrastruktury społecznej, dla stworzenia warunków dla rozwoju kapitału społecznego oraz podniesienia standardu życia mieszkańców. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań polegających na budowę, modernizacji, remontach i zakupie wyposażenia wiejskich świetlic, obiektów służących rozwojowi kultury i zachowaniu dziedzictwa narodowego, obiektów sportowych, obiektów ochrony zdrowia oraz obiektów edukacyjnych.

1.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej, w tym drogowej.

Cel operacyjny 1.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej, w tym drogowej, zakłada poprawę jakości powietrza i wód poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, co w konsekwencji przyczyni się do wzrostu jakości życia mieszkańców gminy Miączyn. W ramach celu zaplanowano realizację zadań zorientowanych na budowę, modernizację, remonty infrastruktury drogowej, chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulicznego oraz modernizację, remonty infrastruktury wodociągowej i infrastruktury kanalizacyjnej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

C.S. 2. Lokalna gospodarka wykorzystująca istniejące zasoby.

2.1. Rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego.

Cel operacyjny 2.1. zakłada rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego w gminie Miączyn, co skutkować będzie wzrostem konkurencyjności obszaru, zapewniając poprawę życia mieszkańców gminy. W obszarze realizacji celu mieszczą się zadania skupione na inwestycjach w gospodarstwa rolne oraz rozwoju usług okołorolniczych. Planuje się podjęcie działań zorientowanych na rozwój i wsparcie rolnictwa ekologicznego oraz produkcję i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych. Ponadto dla prężnego rozwoju rolnictwa w gminie niezbędne jest podjęcie działań dążących do rozwoju produkcji rolnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego

2.2. Rozwój turystyki i agroturystyki.

W ramach celu operacyjnego 2.2. planuje się rozwój turystyki i agroturystyki. Gmina Miączyn dysponuje potencjałem przyrodniczym i kulturowym, który może posłużyć do rozwoju infrastruktury turystycznej, bez której rozwój funkcji turystycznych obszaru jest niemożliwy (planuje się m.in. budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, miejsc noclegowych) oraz rozwoju gospodarstw agroturystycznych, które dają możliwość stworzenia miejsc pracy, pozyskania nowych źródeł dochodu oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców.

2.3. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.

Cel operacyjny 2.3 zakłada wsparcie rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Miączyn. Władze samorządowe planują podjąć szereg działań służących pobudzeniu rozwoju gminy: inwestycje w istniejące przedsiębiorstwa (m.in. wsparcie w pozyskiwaniu środków inwestycyjnych na rozwój, inwestycje w infrastrukturę techniczną), wsparcie dla powstawania nowych przedsiębiorstw i dla nowopowstałych przedsiębiorstw, promocja przedsiębiorczości, polegające m.in. na udzielaniu informacji przedsiębiorcom lub osobom, które chcą rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy, organizacja szkoleń i doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, zaproponowanie systemu ulg i zwolnień).

2.4. Współpraca gospodarcza z zagranicą.

Cel 2.4. zakłada współpracę gospodarczą z zagranicą, m.in. w zakresie promocji aktywności gospodarczej, rolniczej. Władze samorządowe gminy Miączyn otwarte są na nawiązywanie międzynarodowych kontaktów partnerskich - samorządu lokalnego, przedsiębiorców, instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych. W przyszłości planują uczestnictwo w partnerstwach

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

międzynarodowych oraz realizację projektów gospodarczych i promocyjnych w partnerstwach międzynarodowych.

C.S. 3. Aktywna, wykształcona i posiadająca istotne umiejętności społeczność lokalna.

3.1. Podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy.

Cel operacyjny 3.1 zakłada kontynuację działań zorientowanych na podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców gminy Miączyn. Zaplanowano podjęcie działań służących aktywizacji edukacyjnej i zawodowej; stałe podnoszenie jakości nauczania w placówkach edukacyjnych działających na terenie gminy; stwarzanie warunków do samokształcenia i kształcenia osób zatrudnionych na terenie gminy. Ponadto zakłada się realizację działań z zakresu edukacji przedszkolnej oraz modernizację i doposażenie obiektów szkolnych i przedszkolnych.

3.2. Wzrost konkurencyjności Gminy oraz jej zdolność do tworzenia miejsc pracy.

Cel operacyjny 3.2. zakłada wzrost konkurencyjności gminy Miączyn oraz jej zdolność do tworzenia miejsc pracy, co wpłynie na rozwój lokalnej gospodarki i kapitału społecznego. Przewiduje się realizację działań skierowanych na pozyskanie nowych inwestorów i inwestycji na obszar gminy, współpracę międzysektorową (m.in. z sektorem naukowo-badawczym, IOB, przedsiębiorcami) oraz uczestnictwo w organizacjach i współpraca z innymi JST.

3.3. Rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji.

W ramach celu operacyjnego 3.3. Rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji zamierza się podjąć działania ukierunkowane na informatyzację administracji publicznej oraz rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną; rozwój podstawowej infrastruktury teleinformatycznej, umożliwiającej powszechny i tani dostęp do zasobów informacji, wsparcie publicznego dostępu do Internetu w gminie oraz wsparcie rozwoju infrastruktury Internetu szerokopasmowego. Ponadto zaplanowano szerokie zastosowanie ICT w ramach działań promocyjnych i w ramach realizowanych projektów.

3.4. Zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego.

Cel operacyjny 3.4. Zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego jest jednym z priorytetów władz samorządowych gminy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Miączyn. Istotne jest dostosowanie działań z zakresu polityki społecznej do wyzwań związanych ze zmianami demograficznymi i aktualną sytuacją gospodarczą, w związku z powyższym przewidziano realizację działań polegających na stałej diagnozie problemów społecznych, działań z zakresu pomocy społecznej, w tym przeciwdziałanie bezrobociu i wsparcie osób pozostających bez pracy oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia. Ponadto planuje się realizację zadań skierowanych na rozwój opieki nad osobami starszymi oraz wsparcie organizacji spółdzielni socjalnych.

2.5. Działania

Wyznaczenie kierunków działań, przyporządkowanych poszczególnym celom operacyjnym, w ramach określonych celów strategicznych, stanowi kolejny poziom planowania strategicznego.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Tabela 33 Zakres realizowanych zadań w ramach celów operacyjnych

Cel operacyjny	Zakres realizowanych zadań	Podmiot realizujący
1. Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura wpisana w lokalne potrzeby.		
1.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii.	Instalacje OZE – budowa, przebudowa, remont, zakup urządzeń i ich montaż Narzędzia promocji OZE Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach i obiektach wykorzystywanych na cele społeczne – instalacja urządzeń poprawiających bilans energetyczny lokalnych firm, kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, budynków wykorzystywanych na cele gospodarcze i społeczne na terenie gminy Modernizacja oświetlenia ulic na oświetlenie energooszczędne lub OZE	Przedsiębiorcy, samorząd gminy, mieszkańcy, sektor społeczny
1.2. Wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	Zagospodarowanie obszarów cennych przyrodniczo Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie infrastruktury służącej zachowaniu zasobów kulturowych Remont, modernizacja i wyposażenie obiektów zabytkowych	Samorząd gminny, mieszkańcy, sektor społeczny
1.3. Poprawa stanu gminnej infrastruktury społecznej.	Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie wiejskich świetlic Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie obiektów służących rozwojowi kultury i zachowaniu dziedzictwa narodowego Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie obiektów sportowych Modernizacja, remont i wyposażenie obiektów ochrony zdrowia Budowa, modernizacja, remont i wyposażenie obiektów edukacyjnych	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sektor społeczny
1.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej, w tym drogowej.	Budowa, modernizacja, remont infrastruktury drogowej Budowa, modernizacja, remont chodników Budowa, modernizacja, remont ścieżek rowerowych Budowa, modernizacja, remont oświetlenia ulicznego Modernizacja, remont infrastruktury wodociągowej Modernizacja, remont infrastruktury kanalizacyjnej	Samorząd gminny, samorząd powiatowy, pozostali zarządcy dróg, przedsiębiorcy, mieszkańcy
2. Lokalna gospodarka wykorzystująca istniejące zasoby.		
2.1. Rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego.	Inwestycje w gospodarstwa rolne Rozwój usług okołorolniczych Rozwój i wsparcie rolnictwa ekologicznego Rozwój i wsparcie produkcji oraz sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych Rozwój produkcji rolnej Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sektor społeczny
2.2. Rozwój turystyki i agroturystyki.	Rozwój infrastruktury turystycznej (m.in. ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne, miejsca noclegowe) Rozwój gospodarstw agroturystycznych	Samorząd gminny, przedsiębiorcy,

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

		mieszkańcy, sektor społeczny
2.3. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.	Inwestycje w istniejące przedsiębiorstwa Wsparcie dla powstawania nowych przedsiębiorstw Wsparcie dla nowopowstałych przedsiębiorstw Promocja przedsiębiorczości	Przedsiębiorcy, potencjalni przedsiębiorcy, samorząd gminny, IOB
2.4. Współpraca gospodarcza z zagranicą.	Nawiązywanie kontaktów partnerskich samorządu lokalnego, przedsiębiorców, instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych Uczestnictwo w partnerstwach międzynarodowych Realizacja projektów gospodarczych i promocyjnych w partnerstwach międzynarodowych	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, sektor społeczny
3. Aktywna, wykształcona i posiadająca istotne umiejętności społeczność lokalna.		
3.1. Podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy.	Działania edukacyjne i podnoszenie kwalifikacji zawodowych Podnoszenie jakości nauczania w placówkach edukacyjnych, działających na terenie gminy Samokształcenie i kształcenie osób zatrudnionych na terenie gminy Działania z zakresu edukacji przedszkolnej Modernizacja i wyposażenie obiektów szkolnych i przedszkolnych	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sektor społeczny
3.2. Wzrost konkurencyjności Gminy oraz jej zdolność do tworzenia miejsc pracy.	Pozyskanie inwestorów i inwestycji Współpraca międzysektorowa Uczestnictwo w organizacjach i współpraca z JST	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sektor społeczny
3.3. Rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji.	Informatyzacja administracji publicznej oraz rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną Szerokie zastosowanie ICT w ramach działań promocyjnych i w ramach realizowanych projektów Rozwój podstawowej infrastruktury teleinformatycznej umożliwiającej powszechny i tani dostęp do zasobów informacji, wsparcie publicznego dostępu do Internetu w gminie Wsparcie rozwoju infrastruktury Internetu szerokopasmowego	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy
3.4. Zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego.	Diagnozowanie problemów społecznych Działania z zakresu pomocy społecznej Przeciwdziałanie bezrobociu i wsparcie osób pozostających bez pracy oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia Wsparcie organizacji spółdzielni socjalnych Rozwój opieki nad osobami starszymi	Samorząd gminny, przedsiębiorcy, mieszkańcy, sektor społeczny

Źródło: Opracowanie własne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2.6. System wdrażania i monitorowania

2.6.1. Zasady monitorowania i wdrażania Strategii

Wdrażanie **Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023** to najdłuższy i najbardziej skomplikowany etap realizacji, zarówno w sensie technicznym, jak i finansowym. Wymaga zapewnienia odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych. Powszechnie stosowanym mechanizmem weryfikacji postępów wdrażania dokumentów jest ich stały monitoring, czyli prowadzenie obserwacji i dokonywanie systematycznych pomiarów przebiegu realizacji założeń Strategii. Władze Gminy Miączyn w tym celu będą wykorzystywać swoje wewnętrzne zasoby.

Monitorowanie realizacji Strategii odbywać będzie się na 2 płaszczyznach:

- Okresowe raporty z wykonanych działań w ramach Strategii (raporty roczne, w celu określenia stopnia realizacji zadań, jak i stopnia realizacji wskaźników opisujących realizację zadań).
- Stała koordynacja działań, jako spójnych z opracowaną Strategią.

Za realizację i monitoring osiągniętych efektów odpowiedzialni będą:

- Wójt Gminy Miączyn - zatwierdza raporty z wykonanych działań w ramach Strategii; podejmuje decyzje o wprowadzeniu zmian w zakresie działań określonych w Strategii (m.in. hierarchia działań, wprowadzanie nowych działań).
- Rada Gminy Miączyn - posiada kompetencje informacyjno-kontrolne nad realizacją Strategii; podejmuje uchwały w sprawie aktualizacji Strategii.
- Zespół zadaniowy do spraw realizacji Strategii, składający się z pracowników z UG Miączyn (zaangażowanych w opracowanie Strategii) - koordynuje realizację działań oraz monitoruje osiągnięte efekty; sporządza okresowe raporty; przygotowuje i realizuje działania określone w Strategii.

Przyjmuje się, że raporty będą zatwierdzane przez Wójta Gminy Miączyn i przedstawiane Radzie Gminy Miączyn wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2.6.2. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Strategii

Stopień realizacji Strategii opisują następujące wskaźniki:

Tabela 34 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Strategii

Cel operacyjny	Wskaźniki podstawowe
Cel strategiczny 1. Nowoczesna i dostosowana do potrzeb infrastruktura wpisana w lokalne potrzeby.	
1.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii.	✓ Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła ✓ Liczba instalacji odnawialnych źródeł energii ✓ Liczba instalacji oświetlenia ulicznego energooszczędnego. ✓ Liczba zorganizowanych kampanii promujących efektywność energetyczną i wykorzystanie OZE ✓ Liczba budynków poddana termomodernizacji ✓ Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
1.2. Wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	✓ Liczba zagospodarowanych obszarów cennych przyrodniczo ✓ Liczba zrealizowanych projektów dotyczących infrastruktury służącej zachowaniu zasobów kulturowych ✓ Liczba przedsięwzięć z zakresu remontów/modernizacji/wyposażenia obiektów zabytkowych
1.3. Poprawa stanu gminnej infrastruktury społecznej.	✓ Ilość wybudowanych/wyremontowanych/zmodernizowanych/doposażonych budynków świetlic wiejskich ✓ Liczba wspartych obiektów służących rozwojowi kultury i zachowaniu dziedzictwa narodowego ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury sportowej ✓ Liczba wspartych obiektów ochrony zdrowia ✓ Liczba wspartych obiektów edukacyjnych
1.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i infrastruktury technicznej, w tym drogowej.	✓ Długość zmodernizowanych dróg na terenie gminy ✓ Powierzchnia wybudowanych chodników na terenie gminy ✓ Długość wybudowanych ścieżek rowerowych ✓ Zaoszczędzona energia pierwotna w infrastrukturze publicznej (poprzez modernizację, remont oświetlenia ulicznego) ✓ Długość wybudowanej sieci wodociągowej ✓ Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej ✓ Liczba przyłączy wodnych na terenie gminy ✓ Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej ✓ Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków
Cel strategiczny 2. Lokalna gospodarka wykorzystująca istniejące zasoby.	
2.1. Rozwój rolnictwa i podnoszenie konkurencyjności sektora rolnego	✓ Ilość zmodernizowanych gospodarstw rolnych ✓ Ilość nowopowstałych działalności gospodarczych z zakresu usług około rolniczych ✓ Ilość powstałych gospodarstw ekologicznych ✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć przez UG Miączyn, związanych ze wsparciem rolników z zakresu rolnictwa ekologicznego

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

	✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć przez UG Miączyn, związanych ze wsparciem produkcji oraz sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych ✓ Ilość nowopowstałych przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego ✓ Dochody z rolnictwa
2.2. Rozwój turystyki i agroturystyki.	✓ Ilość oznaczonych atrakcji turystycznych ✓ Liczba km wybudowanych szlaków turystycznych, ścieżek turystycznych, ścieżek rowerowych ✓ Ilość turystów odwiedzających gminę ✓ Ilość nowopowstałych miejsc noclegowych ✓ Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych
2.3. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.	✓ Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw ✓ Liczba przedsiębiorstw, które rozwinęły działalność ✓ Liczba zrealizowanych szkoleń w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej ✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć z zakresu promocji przedsiębiorczości
2.4. Współpraca gospodarcza z zagranicą.	✓ Liczba nawiązanych kontaktów międzynarodowych ✓ Liczba zawiązanych partnerstw międzynarodowych ✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć w ramach współpracy międzynarodowej
Cel strategiczny 3. Aktywna, wykształcona i posiadająca istotne umiejętności społeczność lokalna.	
3.1. Podniesienie poziomu wykształcenia, wiedzy i umiejętności mieszkańców Gminy.	✓ Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie działań edukacyjnych i podnoszenia kwalifikacji zawodowych ✓ Liczba działań służących aktywizacji edukacyjnej i zawodowej ✓ Liczba zmodernizowanych i wyposażonych obiektów szkolnych ✓ Liczba zmodernizowanych i wyposażonych obiektów przedszkolnych
3.2. Wzrost konkurencyjności Gminy oraz jej zdolność do tworzenia miejsc pracy.	✓ Liczba pozyskanych inwestorów zewnętrznych ✓ Liczba nowych inwestycji na obszarze gminy ✓ Liczba powstałych miejsc pracy ✓ Liczba zrealizowanych wspólnych przedsięwzięć z innymi JST ✓ Liczba zrealizowanych przedsięwzięć w ramach współpracy międzysektorowej (np. sektor publiczny-sektor społeczny-sektor prywatny)
3.3. Rozwój nowoczesnego społeczeństwa dostosowanego do wymogu gospodarki opartej na wiedzy i informacji.	✓ Poziom zadowolenia interesantów ze świadczonych usług ✓ Liczba składanych wniosków drogą elektroniczną w stosunku do liczby wniosków złożonych drogą tradycyjną w danym roku ✓ Udział gospodarstw domowych wyposażonych w komputer osobisty z dostępem do Internetu. ✓ Liczba osób korzystających z usług publicznych on-line ✓ Liczba publicznych punktów dostępu do Internetu ✓ Liczba podmiotów wchodzących w skład ustandaryzowanych systemów informatycznych ✓ Liczba przeprowadzonych działań promocyjnych z zastosowaniem ICT

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

3.4. Zapobieganie patologiom, negatywnym tendencjom demograficznym oraz ograniczanie wykluczenia społecznego.

- ✓ Liczba przeprowadzonych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu
- ✓ Liczba wspartych organizacji spółdzielni socjalnych
- ✓ Liczba zrealizowanych działań z zakresu pomocy społecznej
- ✓ Liczba osób zagrożonych bezrobociem objętych pomocą społeczną
- ✓ Liczba osób starszych objętych programami opieki

Źródło: Opracowanie własne

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

2.6.3. Źródła finansowania

Głównymi źródłami finansowania **Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023** będą:

- Budżet gminy Miączyn.
- Budżet państwa (dotacje celowe, środki finansowe z poszczególnych ministerstw).
- Zewnętrzne środki publiczne (dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z funduszy unijnych).
- Inne środki zewnętrzne.

Ze względu na ograniczone możliwości finansowania Strategii z budżetu gminy, władze gminy Miączyn będą się skupiać przede wszystkim na pozyskaniu finansów ze środków zewnętrznych. Programy operacyjne, w ramach, których gmina może się starać o dofinansowanie inwestycji to przede wszystkim:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.
- Program Współpracy Transgranicznej Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020.

Władze gminy (a także lokalna społeczność i przedsiębiorcy) mogą również korzystać ze środków dostępnych w ramach m.in.:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Banku Gospodarstwa Krajowego (Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych, Fundusz Termomodernizacji i Remontów).
- Banku Ochrony Środowiska.

2.7. *Opis konsultacji społecznych*

Głównym celem konsultacji społecznych było zapoznanie władz i lokalnej społeczności z procesem opracowywania **Strategii Rozwoju Gminy Miączyn na lata 2016-2023** oraz zebranie opinii i uwag na temat rozwoju gminy Miączyn. W ramach opracowywania Strategii konsultacje społeczne odbywały się na kilku poziomach:

- Konsultacje z mieszkańcami w ramach spotkań wiejskich.
- Konsultacje w ramach prac komisji Rady Gminy Miączyn (dokonano analizy dokumentu i naniesiono poprawki).
- Konsultacje z sołtysami.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Zestawienie tabel, wykresów, rysunków

Spis tabel

<i>Tabela 1 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego – według stanu na 14 stycznia 2016 roku</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 2 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego - według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 3 Wykaz zabytków z terenu gminy Miączyn wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.....</i>	<i>41</i>
<i>Tabela 4 Przestrzeń i środowisko – identyfikacja podstawowych problemów.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 5 Zestawienie danych demograficznych gminy Miączyn na lata 2008-2014 (wg faktycznego miejsca zamieszkania – stan na 31.XII)</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 6 Urodzenia żywe i zgony ogółem w gminie Miączyn w latach 2008-2014</i>	<i>48</i>
<i>Tabela 7 Struktura wiekowa ludności gminy Miączyn w latach 2008-2014</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 8 Ludność wg grup wiekowych w gminie Miączyn w 2014 roku.....</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych w powiecie zamojskim i gminie Miączyn w latach 2008-2014</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 11 Charakterystyka czytelnictwa w gminie Miączyn w latach 2009-2015</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 11 Sfera społeczna – identyfikacja podstawowych problemów.....</i>	<i>55</i>
<i>Tabela 12 Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji</i>	<i>57</i>
<i>Tabela 13 Ilość podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn wg klasyfikacji PKD 2007.....</i>	<i>62</i>
<i>Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Miączyn w latach 2008-2014.....</i>	<i>64</i>
<i>Tabela 15 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane wg sektorów własnościowych w gminie Miączyn w 2014 roku</i>	<i>65</i>
<i>Tabela 16 Podmioty gospodarki narodowej w 2014 roku - wskaźniki.....</i>	<i>66</i>
<i>Tabela 17 Użytkowanie gruntów na terenie gminy Miączyn w 2014 roku.....</i>	<i>67</i>
<i>Tabela 18 Struktura gospodarstw rolnych w gminie Miączyn na tle powiatu zamojskiego (wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010)</i>	<i>67</i>
<i>Tabela 19 Strefa gospodarcza – identyfikacja podstawowych problemów</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 20 Wykaz dróg krajowych na terenie gminy Miączyn</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 21 Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Miączyn.....</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 22 Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Miączyn - stan na styczeń 2016.....</i>	<i>70</i>
<i>Tabela 23 Sieć wodociągowa w gminie Miączyn w latach 2008-2014</i>	<i>72</i>
<i>Tabela 24 Sieć kanalizacyjna w gminie Miączyn w latach 2008-2014</i>	<i>73</i>
<i>Tabela 25 Infrastruktura techniczna – identyfikacja podstawowych problemów</i>	<i>75</i>
<i>Tabela 26 Placówki oświatowe z terenu gminy Miączyn</i>	<i>76</i>
<i>Tabela 27 Powody udzielania pomocy przez GOPS w Miączynie w latach 2008-2014</i>	<i>84</i>
<i>Tabela 28 Infrastruktura społeczna – identyfikacja podstawowych problemów</i>	<i>85</i>
<i>Tabela 29 Dochody i wydatki gminy Miączyn w latach 2008-2014 (w zł)</i>	<i>87</i>
<i>Tabela 30 Poziom wydatków w wybranych działach budżetowych gminy Miączyn w latach 2008-2014 (w zł)</i>	<i>87</i>
<i>Tabela 31 Frekwencja w wyborach (%).....</i>	<i>89</i>
<i>Tabela 32 Zarządzanie - identyfikacja podstawowych problemów.....</i>	<i>90</i>
<i>Tabela 33 Zakres realizowanych zadań w ramach celów operacyjnych.....</i>	<i>103</i>
<i>Tabela 34 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Strategii</i>	<i>106</i>

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN NA LATA 2016-2023

Spis wykresów

Wykres 1 Stan ludności w gminie Miączyn w latach 2008-2014.....	46
Wykres 2 Saldo migracji w gminie Miączyn w latach 2008-2014.....	47
Wykres 3 Przyrost naturalny w gminie Miączyn w latach 2008-2014	47
Wykres 4 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności gminy Miączyn w 2014 roku	48
Wykres 5 Wysokość bezrobocia w gminie Miączyn w latach 2008-2014.....	51
Wykres 6 Dynamika liczby podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn w latach 2008-2014.....	62
Wykres 7 Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Miączyn w roku 2014 wg klasyfikacji PKD 2007	63
Wykres 8 Struktura gospodarstw rolnych w gminie Miączyn (wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010)	68

Spis rysunków

Rysunek 1 Obszar Strategicznej Interwencji – Nowoczesna wieś	17
Rysunek 2 Położenie gminy Miączyn na terenie Polski i województwa lubelskiego	27
Rysunek 3 Położenie gminy Miączyn w powiecie zamojskim	28
Rysunek 4 Obszar gminy Miączyn	29
Rysunek 5 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Miączyn w 2014 roku (stali mieszkańcy)	31
Rysunek 6 Bogactwo fauny gminy Miączyn.....	33
Rysunek 7 Bogactwo flory gminy Miączyn	35
Rysunek 8 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji	58
Rysunek 9 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa lubelskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji.....	59
Rysunek 10 Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa lubelskiego ...	60

**STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIĄCZYN
NA LATA 2016-2023**

Załącznik nr 1 Projekty kluczowe

Cel operacyjny	Tytuł projektu	Wartość projektu	Lata realizacji	Źródło dofinansowania
1.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii.	„Energia odnawialna w gminie Miączyn”	5 000 000 PLN	2016-2023	RPO WL 2014-2020, środki własne